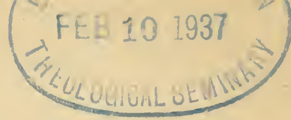

Psalms Prayers
Hymns
Shorter Catechism
in the language of Aneityum,
New Hebrides.

THE PILGRIMS ON THE DELECTABLE MOUNTAINS.

INTAS

VA

NATGA U KRISTIAN,

PAR APAN AN PECE UPENE.

INTAS ECSIPECE NIGKI,

IS AGED

A JON BUNYAN.

THE PILGRIM'S PROGRESS,

PART FIRST.

(Abridged.)

TRANSLATED INTO THE ANEITYUMESE LANGUAGE.

LUNTUN:

ERIS ECETAGED NITAASVIITAI INIGKI A ILPU RAIMU IJI IG ERA IKA ARA ERI AHTAI ITAASVIITAI UPENE IRAI IJI PECE ASEGA.

1880.

Kristian im Nitai ahelwei o un.

INTAS

VA

NATGA U KRISTIAN,

PAR APAN AN PECE UPENE.

1.

Is ohocred a Kristian va nitai ahelwei iran: is imtitaig intavaitap u Atua aien; is lep aha vaig aien.

Kis atga ainyak an nobohtan amasacen inigki, um yetpan an nuarin is ethi, um asjeuc, um umjeg. Kis umjeg ahnag ainyak, um ecet natimi is ethi is has napelumai iran. Is aiji aien um atidjin an neom o un. Is lep amen nitaasviitai an nikman, im nitai ahelwei opoc an cehen. Is asalgei nitaasviitai aien, um esvi, ja par taig, um eucjeucjeucaij, um ika, " Inki ago inhe ainyak ?" Is apan aien an neom o un. Is aktaktai aien mika yi jim anvi nohocred o un ehele ehgan im ilpu hal o un; ja is ehka nateri vaig. Is tas ehele ra aien, um taig, um ika, Ak ehgak im ilpu hal unyak, ek mun mas ainyak va nitai ahelwei opoc irak. Ek lep ato ainyak mika etpu idim ahes incap an nohatag, um auahas nuarin pece inigki uja, im natimi asega iran, el et eti eteuc tah par imialep caija.

Eris imiali nitai iji igki a ilpu atimi ehpan iran. Eris eti imiisjis ninveijec intas o un ara, ja eris aktaktai ara mika is ahnag aien. Eris ika ara yi umjeg aien, um aktaktai mika inyi eropse aien va numjeg o un. Ja is tup ethi ache nohocred o un an nepig im lep an nadiat. Is eti umjeg aien, jam tup taig ache. Is wat lahlah an tak apnyin eris ahodai yin ara, um ika, Et echamecha iram? Is asuptecnaig aien, um ika, Et esjilid acen nohocred unyak. Eris imiafakahcil yin ara, um atuh yin, um tup udei yin. Is echim amen aien, ja is aiheuc vai ra aien, um ago nalaigaheni vai ra: is lep taig aien va nohocred o un.

Kis almoi ainyak mika is atga aien an nadiat is ethi an lelitai, um esviitai, is idivaig nedo o un. Is ohocred alupas inliinmopon aien. Is esviitai aien, um taig ijinies, um ika, "Inki ago inhe ainyak, va uhpu imiatamaig nyak?"

Kis lep ecet yin ainyak neas jipe vaig, is idivaig tah is merit aien naha vaig. Ja is tup aiji aien. Is eti ato nefalaig inig aien yi atga iran. Kis lep eas ainyak um ecet natimi is ethi, nidan Navagalia, napan vaig ehelen. Is ahodai yin aien, um ika, Na imtitaig inhe aiek?

Is asuptecnaig aien, um ika, Ek ato ainyak va nitaasviitai inigki an nikmak mika ekpu mas ainyak, ja etpu apitac nadiat asuptecnaig nimtan imi atimi iran. Is ika a Navagalia, Na a uri aiek par imtitaig inmas; et idim

ahinag nohocred an nobohtan inigki. Is asuptecnaig aien, um ika, Ek imtitaig ainyak va yi jim imiasuol nyak an pece has nitai ahelwei opoc inigki an cehek: ek eti upene ainyak natidai vaig an nuhup u Atua an nadiat ahilek nedo o atimi iran. Nohuun nohocred unyak nitai iji igki.

Is tas ehelen a Navagalia, um ika, El et uce iram, et eti upene vai euc intup amen vaig. Is ika aien, Ek eti ato ainyak nuarin inig ki apan iran ainyak. Is alupai yin nitaasviitai aien eris aged iran, um ika, "Aha vai intavaitap etpu yetpam ira atimi."

Is esvi intas inigki aien, um almaijidjid Navagalia, um ika, Ekpu aha pan eda ainyak? Is adi pan an nupsikman a Navagalia, um ahodai yin, um ika, Na almoi neucse nirahed inaico aiek, ka o'o? Is ika a natimi iyehki, O'o. Is lep ahodai yin aien, um ika, Na almoi inlah inaico aiek, ka o'o? Is ika aien, Et idivaig. Is um ika ehelen a Navagalia, Ahau inlah inaico aiek, um yetpan o un, ja napu almoi neucse nirahed aiek. Nau wit etcetcei intapnes aiek, uhpu asuptecnaig ehelum nitai iji igki napu ago aiek.

2.

Is aha a Kristian. Is esjum a Nimiisjis nahced yin vaig. auatialidi a Updak, um adumoij. Is ete a Kristian an nuarin jaujal ja is ase yin a Natau, um ati yin an nobohtan ipjin.

Kis lep ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak mika is athut a natimi iyehki. Is eti

elvathut aien, ja eris ecet yin a ehgan im ilpu hal o un, um ugyi yin mika yi adumoij aien. Ja is ucjipanes intikgan aien, um athut, um ahlaig ijinies, um ika, Ek merit ainyak va nitai umoh iran irai iji mesese.

Eris alau ijo a ilpu atimi eblaamnem o un par almoi nathut o un. Eris imiafakahcil yin nahaiji ra, eris atuh yin nahaiji ra, eris lep ugyi yin nahaiji ra mika yi adumoij aien.

Ja erus ika natimi is ero ira ra eru imi-adumoij yin arau, nidan is ethi Nimiisjis, im nidan is ethi Updak. Eris auroauro arau, um apitac yin, um uhum pan yin. Is tas ehele rau a natimi iyehki, um ika, Ak ohwat etwak, erau merit vanhe aijaurau? Erus ika arau, mika an ahced cumrau aiek, um adumoij. Is ika aien, O'o; et eti upene; erau amen ai-jaurau an nuarin pece iyehki eris apos nyak iran uhpu auahas; arumu aktaktai aijaurau um ahced nyak. Is imiali a Nimiisjis, um ika, Woho! ahced euc, um udei ilpu atimi ehpan iramrau, im niji itai asega unyimrau? Is ika a Kristian, (nidan natimi iyehki,) Maiya, et tup takitai niji itai an nobohtan, ja et esjilid nitai iji igki ek ahilek ainyak. Ahced nyak, et inveijec intas unyak. Is ahodai yin a Nimiisjis, um ika, Nitai iji igki nevitai, na ahilek aiek, um udei niji itai an nobohtan vaig? Is asuptecnaig a Kristian, um ika, Ek ahilek nuarin amen upene iran ainyak irai iji mesese. Esvi an nitaasviitai inigki par ato. Is ika a Nimiisjis, Meh! Atipagki nitaas-

viitai unyum, napu ahced cumrau aiek, ka o'o? Is ika a Kristian, O'o, kis asjiraig nirak acujitai ainyak, inki eti lep udei ainyak.

Is tas a Nimiisjis ehele Updak, um ika, Ak etwak, tu adumoij akaijau, um udei yin: et um ahnag aien; et aktaktai aien mika et ato itai aien. Is acaiji yin a Updak, um ika, Jim atuh yin aiek; el et inveijec intas o un, el et esjilid nitai iji igki et ahilek aien: ek merit ainyak nahced yin vaig. Is ahced Kristian aien, ja is edemda a Nimiisjis, um udei rau, um adumoij pan an nuarin pece.

Kis ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak, mika erus ehratga a Kristian im Updak an nuarin marara, um tastas jipe va niji itai an nohatag. Is imiacitak a Updak va nitai iji igki is asuptecnaig ehelen a Kristian, um ika, Tu emda akaijau, ja is ehka vai Kristian in-auroauro vaig va nitai ahelwei opoc an cehen. Erus eti laulau arau, um uhum pan an nuarin jaujal, jam eti ẹlvalmoi. Erus auroauro arau um ete an nosal. Nidan jaujal iyehki Nehka. Erus auhiyamud nosal arau is itu ira rau, ja is ete alupas a Kristian va nitai ahelwei opoc an cehen. Is tas ehelen a Updak, um ika, Ak etwak Kristian, aiek yec eda an no-pan inig? Is asuptecnaig a Kristian, um ika, Ek eti ato ainyak. Is edemda a Updak, um ika, Nitai upene inigki as tas vaig aiek, ka o'o? El et uce iraijau an nopan inig, inyi echamecha iraijau an taka opan. El ek umoh

ainyak, tup aiek marom vai inpece upene an apan iran aiek, ja ekpu adumoij ainyak. Is emda aien um uhum pan an nahaijin jaujal pan an neom o un. Is atga o un aien ; is eti lep ecet yin a Kristian. Is echim auhiyamud nosal a Kristian ache an jaujal iyehki, ja is imiisjis emda aien um uhum pan an nahaijin jaujal pan itac u neom o un, ubutpotet pan u neucse nirahed iyehki, ja is ehka vai yin narid jai vaig va nitai ahelwei opoc an cehen.

Kis ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak mika is apan ehelen a natimi is ethi, nidan Natau, um ahodai yin, um ika, Na ago inhe aiek igcaki ? Is tas a Kristian, um ika, Ak natimi alupas, is asaig ehelek a natimi is ethi nidan Navagalia, mika ki atga ainyak an nefalaig inigki, par apan an neucse nirahed inaico, va ekpu aha ainyak vai intavaitap etpu yetpam ira atimi ; ja kis atga ainyak igcaki, um ete. Is ahodai yin a Natau, um ika, As a uri aiek par eti almaijidjid nefalaig ? Is ika a Kristian, Kis imtitaig ainyak, um aha an nefalaig ipjid-ipjid inigki, um ete. Is ika ehelen aien, Adaig jai nikmam aiek ; is adaig jai nikman aien. Is ase yin aien, um ati yin an nobohtan ipjin, um abrai yin mika yi atga o un.

3.

Is imiahnag Kristian a Narapakau efaifa, ja is lep ati yin an nefalaig a Navagalia.

Is echim atga a Kristian, ja is ecet natimi is ethi aien napam vaig ehelen. Erus ehtet

arau an nefalaig. Nidan natimi iyehki is ehtet iran aien Narapakau efaifa: is amen aien an nuarin pece nidan Nedo an nobohtan; nuarin pece alupas, um ubutpotet pan o un iyehki is ahes iran a Kristian. Is wat almoi a Narapakau efaifa mika is ohocred a Kristian va nitai ahelwei opoc iran, um atahaijeg naunyauwaig o un vaig, is tas ehelen aien par imiahnag yin, um ika, Is asaig ehelum a di mika an atga aiek an nefalaig inigki va uhpu atipagki nitai ahelwei opoc iram? Is asuptecnaig a Kristian, um ika, Natimi is ethi nidan Navagalia, is idivaig natimi esjilid um upene aien. Is tas a Narapakau efaifa, um ika, Et takitai intas o un: et idim ehka nefalaig inig et mun asuptecnaig ehelum aien: napu ato nohocred aiek, im numlaig, im nauatialidi, im intup atga, im niji itai has asega an nefalaig inigki: na a uri aiek par atahaijeg intas o natimi et eche inigki.

Is atimi tak atimi irai Natimarid u ilpu atimi ahilek inpece upene a Narapakau efaifa. Va nitai inigki is abrai Kristian aien mika yi apan aien an neom u Intas alep an nuarin pece nidan Nedo upene, um ika, Etpu atipagki nitai ahelwei unyum aien. Is adai intas o un aien, um udei nefalaig, par apan an neom u Intas alep.

Is atga a Kristian um uhum pan an nedoon is ethi an nahaijin nefalaig. Is ijinies acen nedoon iyehki, um isas, um aibuthan nefalaig. Is imtitaig aien inlep atgavaig va yi jim eropse

nedoon iyehki um auahas yin. Is aiji aktit aien, um eti ato nitai inigki etpu ago aien. Is ehtipidai alupas yin nitai ahelwei iran. Is lep ahes incap auahas atimi an nedoon iyehki. Is eucjeucjeucaij aien va nimtitaig o un.

Is taigtaig a Kristian va nedo o un, nikavaig, is adai intas o Narapakau efaifa aien; ja is lep ehcohos pan ehelen a Navagalia. Is wat ecet yin aien is ehcamai alupas aien, um imtac. Is eas yin a Navagalia, ja is imrig nesganimtan, um ahodai yin, um ika, Ak Kristian, na a uri aiek par apam igcaki? Is ehka vai yin nasuptecnaig vaig; is tup aiji aien, um eti tas.

Is lep tas a Navagalia, um ika, Na atimi iyehki aiek kis ecet euc ainyak intaig vaig an nahaijin nuarin pece iyehki uhpu auahas, ka o'o? Is asuptecnaig aien, um ika, Maiya, ak natimi alupas, ainyak um aigki. Is ika a Navagalia, Kis idim asjaaicnaig ehelum ainyak an nefalaig yetpan an neucse nirahed haklin, ja as a uri aiek par auroauro um udei nefalaig iyehki, um apam igcaki; na mun ahnag aiek? Is tas a Kristian, um ika, Et inveijee intas unyum; ja kis ecet Narapakau efaifa ainyak; is tas updak ehelek aien, um asuptecnaig nedo et eche ehelek; kis lep adai intas o un ainyak, um ago nedo ahnag. Is ated yin a Navagalia irai tas an nitaasviitai itap, um ika, "Erupu umuṃoh a ilpu atimi upene va nimiisjis ninveijec ura: ja el et adumoij tah natimi, inyi eti upene inliinmopok ainyak vai yin." Is eropse u

nedoon a Kristian, is idivaig natimi mas, um taig, um ika, Kaiheuc vai nyak, ekpu mas ainyak va nedo has unyak. Ja is asjiraig inmatan a Navagalia, um ika, " Uhpu iknipagki nedo has asega u atimi, im intas has ura." Is nusjai tintin aien, um atidai, um eucjeucjeucaij.

Is lep tas ehelen a Navagalia, um asuptecnaig ehelen nedo ahnag o un, um ated yin vaig. Is eucjeucjeucaij inliinmopoi Kristian vai intas o un. Is aktaktai aien mika etpu mas aien an pece has. Ja is ahodai yin aien, um ika, Ekpu a uri ainyak ? Et itap vai nyak inlep apan vaig u neucse nirahed iyehki, ka o'o ?

Is tas ehelen a Navagalia, um ika, Et esjilid acen nedo has unyum, as ago nedo has is ero aiek, nikavaig, as udei nefalaig upene aiek, um ahced nefalaig has ; ja etpu aiheuc vai euc a natimi aminjinaig neucse nirahed : et upene inliinmopon aien va atimi, jam jim lep ahnag aiek, va an jim emesmas aiek. Is ika a Kristian yi fi adumoij ; ja is aijumnyi yin a Navagalia, um aiheuc vai yin, um ika, Etmu ahced euc a Atua. Is atga aiheucaiheuc aien, um eti tas ehelen tah an nefalaig. Is emda aien um uhum pan an neucse nirahed iyehki. Is amen intas inigki ijinies ithan tapnes, nikavaig " Akumu etcetcei aijaua, uhpu asalgei vai caua."

4.

Is yetpan u neucse nirahed a Kristian, um etcetcei, ja eris asalgei vai yin.

Is ecahinag etcetcei intapnes an neucse nirahed a Kristian, um ika,

Aiheuc vai nihkin natimi,
Um asalgei vai nyak;
Ek merit ainyak inleh vaig
Niji itai vai nesgak.

Is ehcohos pan an neucse nirahed a natimi is ethi, nidan Inupene, um ahodai yin, um ika, Aiek di aigki? Na ahes eda aiek? Nai merit vanhe aiek?

Is asuptecnaig a Kristian, um ika, Ek atimi ohocred ainyak. Kis ahes ainyak an nuarin pece iyehki uhpu auahas, par apan an nedoon Saion, va uhpu imiatamaig nyak vai intavaitap etpu yetpam ira atimi. Eris asaig ehelek mika ki atga ainyak an neucse nirahed inigki par apan eahki, aheuc vai nyak, um asalgei vai nyak. Is ika a Inupene, Et idim upene: is lep auroauro aien um asalgei vai yin.

Is wat atga iran a Kristian, is efatgaig pam yin a natimi iyehki. Is imiali a Kristian, um ika ehelen, Inhe nigki na ago irak aiek? Is asuptecnaig a Inupene, um ika, Et eteuc neom ipjin u Bielsebub ubutpotet. Et atpaijinai atimi napam vaig igcaki aien im ilpu agelo o un, um atcijaig nidjan nefana ura mika eri

Et aiheuc vai Kristian a Inupene ui neucse nirahed.

auahas ra. Is ika a Kristian, Naaurinig, ja ek eucjeucjeucaij ainyak.

Is apan aien anliin neom, ja is par ahodai yin a natimi aminjinaig neucse nirahed, um ika, Is abrai euc a di mika an ham aiek igcaki? Is asuptecnaig a Kristian, um ika, Is asaig ehelek a Navagalia mika ki ham ainyak igcaki, um etcetcei, va apu asuptecnaig ehelek aiek nitai iji igki ekpu ago ainyak.

Erus tastas jipe a Kristian im Inupene is itu ira rau. Is asuptecnaig ehelen a Kristian niji itai asega is yetpam iran an nefalaig: nedo o Nimiisjis im Updak, im nuarin jaujal iyehki, nidan Nehka, im nahnag o un an nefalaig vai intas o Narapakau efaifa, im intas o Navagalia ehelen. Is atahaijeg upene a Inupene, um ated yin, um asuptecnaig ehelen niji itai upene is ahinag.

Is lep ika a Inupene ehelen, Ak etwak Kristian, ekpu elvahced euc ainyak, um asuptecnaig ehelum nefalaig napu atga iran aiek. Namu easpan aiek um almoi nefalaig ehro-ehro an nuhup unyum. Namu idim atga aiek an nefalaig inigki. Eris ago nefalaig inigki a ilpu retpoija, im ilpu profeta, im Iesu Kristo, im ilpu apostolo o un. Et idim atoh nefalaig inigki. Namu atga iran aiek. Is ahodai yin a Kristian, um ika, Et lep eteuc nefalaig et eche par imiahnag atimi, ka inig ache? Is asuptecnaig aien, um ika, Et idim ahinag nefalaig alupas um acalacal era ahnag iran natimi, ja napu ato nefalaig inveijec aiek va nehroehro iran im natoh iran.

Is lep ahodaig Inupene a Kristian, um ika, Na emda aiek par atau imi nyak, um atipagki nitai ahelwei an cehek, ka o'o? Is ika ehelen aien, Eklim erop, etmu amen iram nitai ahelwei unyum um yetpan an nuarin er imiatamaig atimi iran, etpu tup ispun etjo eahki. Is arore nijihgan a Kristian um yecrei yin va natga o un. Is um ika ehelen a Inupene, Napu eti elvatga aiek, ja par apan an neom u Natimi ahidan tas; namu etcetcei intapnes o un aiek; etpu asuptecnaig niji itai upene ehelum aien. Is aiheuc vai natimi upene iyehki a Kristian um atga o un; is lep ika ehelen aien, Etmu ahced euc a Atua.

5.

Is apan a Kristian an neom u Natimi ahidan tas; is ehvaig niji itai ehelen aien, um asuptecnaig nesgan tas iran; is esjilid acen nimiacitak o un.

Is atga a Kristian, ja par apan an neom u Natimi ahidan tas, um etcetcei intapnes. Ja is ham tah um ahodaig, um ika, Aiek di aigki? Is asuptecnaig a Kristian, um ika, Ek up an taka uarin ainyak; eris asaig ehelek mika ki ham ainyak igcaki, um ahilek niji itai imiatamaig nyak; ek merit ainyak intas vaig ehele natimi alupas an neom.

Is ahlaig aien vai natimi alupas an neom. Is auroauro aien um ham ehele Kristian, um ika ehelen, Na merit vanhe aiek? Is asuptecnaig ehelen a Kristian, um ika, Kis ahes ainyak an nuarin pece iyehki uhpu auahas,

par apan an lolan nedoon Saion, ja is asaig ehelek a natimi aminjinaig neucse nirahed an nefalaig inigki, mika ki ham ainyak igcaki, va apu asuptecnaig ehelek aiek niji itai upene.

Is ika ehelen a Natimi ahidan tas, Apam aiek anliin neom ; ekpu ehvaig ehelum ainyak niji itai upene. Is ika aien ehele naheca o un, yi atni incap alahala, um ika ehele Kristian yi ahced yin. Is imiapan yin an nuarin is ethi aien. Is amen an yipin neom iyehki nalmui natimi upene is ethi; is eas jipan an nohatag aien, is amen nitaasviitai itap an nikman, is ahes intas inveijec an nipjineucsen, is aiji aien is idivaig natimi ugyi itai, is amen niji itai an nobohtan an cehen, is lep adgaig korona irai colt an nidjinin aien. Is ahodaig a Kristian, um ika, Inhe nigki ? Is asuptecnaig a Natimi ahidan tas, um ika, Et atimi esjilid a natimi inigki na mun ecetai nalmun aiek : is ati yin a Natimi alupas an pece upene par atau iram irai iji uarin ehka asega. Aktaktai nitai inig na mun almoi aiek : kit napu alum hal aiek an nefalaig, erupu efaifa vai euc ara, um ika eri atau iram an nefalaig upene ara, ja et yetpan u inmas nefalaig ura.

Is atau an nikman aien um imiapan yin an nuarin neom alupas um upene is ethi, is esjilid inmah iran : eris eti ahre. Is ahlaig vaig tah a Natimi ahidan tas, um ika yi ahre. Is wat ahre aien is aridjai inmah, is ehka vai Kristian nadejai yin vaig va inmah iyehki. Is ika a Natimi ahidan tas ehele nata-

hig is ethi eahki, Imiapam inwai, um ohaig neom; is tup upene nahre vaig! is eti lep aridjai inmah. Is ahidai yin a Kristian, um ika, Nesgan tas nevitai? Is asuptecnaig a Natimi ahidan tas, um ika, Et idivaig nuarin neom inigki inliinmopoi natimi inig is eti auritai iran a Atua. Et lep idivaig inmah nedo has acheiachei inliinmopon. Et lep idivaig nitai ahre intas alep u Atua. Ja et idivag intas upene natahig inig et mun imiapam inwai aien um ohaig.

Kis lep ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak, mika is atau an nikman a Natimi ahidan tas, um imiapan yin an nuarin neom haklin is ethi, erus amen iran inhalav atahig is ero, um ateuc irai itai ateuc urau, nidan inmeto Nehniv, im nidan inharei Nigpa. Is ulikulik a Nehniv, ja is tup eklim amen a Nigpa. Is ahodaig a Kristian, um ika, Et ulikulik a Nehniv vanhe? Is asuptecnaig a Natimi ahidan tas, um ika, Et merit a natimi alupas mika yi aitgaig niji itai upene o un aien um yetpan an taka mesese, ja et imiisjis aien inleh vaig asega an nopan, ja et ika a Nigpa yi aitgaig. Kis ecet tah ainyak napam vaig ehele Nehniv, um apos incet mune, um ati se u neduon. Is leh aien um imiacitak, um imiafakahcil Nigpa. Ja is auroauro aien um eduoraprap, is lep ihkin natimi aien.

Kis lep ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak, mika is atau an nikmai Kristian a Natimi ahidan tas, um imiapan yin an nua-

rin is ethi is amen incap eahki an yipin nathatahau. Is aiji a natimi is ethi u incap, um eti atumop par atladwi inwai an cap mika yi ahni. Ja is esjilid acen incap. Is ika a Kristian, Nesgan tas nevitai ? Is asuptecnaig a Natimi ahidan tas, um ika, Et idivaig incap inigki nauritai u Atua an liinmopoi atimi ; et lep idivaig Tiapolo a natimi atladwi inwai an cap ; ja et ere alupas incap vaig. Is lep imiapan yin aien an nahaijin nathatahau. Is amen eahki a natimi is ethi is eti atumop aien, um atladwi narakei an cap, ja eris eti ecet yin.

Is ahodaig a Kristian, um ika, Nesgan tas iran nevitai ? Is asuptecnaig a Natimi ahidan tas, um ika, Iesu Kristo nigki ; et eti atumop aien, um atladwi narakei o un an cap is atni aien an liinmopoi atimi va etpu cas.

Kis lep ecetai ainyak mika is atau an nikmai Kristian a Natimi ahidan tas, um imiapan yin an nuarin esjilid is ethi. Is amen eahki neom u Natimarid, is esjilid um upene, is ti intas o un vaig. Eris lep atga ijinies an neom natimi is amen ira ra napelumai colt. Is ika a Kristian, Tu apan eahki akaijau. Is imiapan yin a Natimi ahidan tas an neucse neom iyehki. Eris amen natimi is ahinag an neucse neom eris merit ara napan vaig anliin neom, ja is ehka vai ra. Is lep ateuc ubutpotet pan u neucse neom a natimi is ethi ; is amen nitai hag an nuhup o un, im peper, im inwai apeg iran, mika yi aged nidai atimi asega aien erupu apan anliin neom ara. Eris lep

amen an neucse neom a ilpu eucsupo is ahinag, par atapnes atimi va eri jim apan ara anliin neom, um abli ra. Is imiali a Kristian va nitai iji igki. Eris imtitaig ilpu eucsupo natimi asega um adumoij vai ra. Ja is ecet natimi is ethi a Kristian, is imtedoa nesganimtan, napan vaig ehele natimi iyehki is ateuc aien, um aged nidai atimi. Is um ika ehelen aien, Namu aged nidak aiek, ja is par aihiacsei nauitoga o un aien, um adgaig incat uri nedoa an nidjinin, um athut irai iblai ilpu eucsupo an neucse neom. Eris auud emda yin ara, ja is eti auatialidi aien, ja is auhaig emda sjipe an nauitoga o un aien, um abli ra, um apan anliin neom. Eris wat ecetai nemda o un natimi iji ehki ijinies an neom u Natimarid, eris imiahpas yin ara, um acesaces nohranitai, um ika,

Apam aiek anliin neom inigki,
Va apu umoh aiek irai iji mesese.

Is apan aien anliin neom, eris lep aso yin an napelumai upene. Is eucseucsin laav a Kristian, um ika, Ek ato nesgan tas iran ainyak.

Is ika a Kristian, Tu atga ujau akaijau. Ja is tas a Natimi ahidan tas, um ika, Eklim erop, ekpu lep ehvaig ehelum ainyak niji itai et eche. Is asjiraig nikman aien, um imiapan yin an nuarin neom apat ahtu : is amen a natimi is ethi eahki anliin nopoi hat is atpuh nesganimtan aien, is tup aes se nobohtan

ache aien, is ededejai yin aien, is idivaig er auoh oplecoplec inliinmopon. Is ahodaig a Kristian, um ika, Nesgan tas iran nevitai? Is ika ehelen a Natimi ahidan tas, Namu tas ehelen aiek. Is ahodaig natimi iyehki a Kristian, um ika, Aiek di aigki? Is asuptecnaig aien, um ika, Kis atimi alaigaheni upene ainyak, um aktaktai mika ki uhum pan inpece upene ainyak.

Kristian. Ja et echamecha iram an nopan inig?

Natimi iyehki. Ek atimi ohocred ainyak, ek amen iran ainyak et idivaig an nopoi hat inigki.

Kristian. Na a uri aiek par hiski?

Natimi iyehki. Kis eti aminjinai nyak ainyak; kis ago nedo has ainyak vai Atua upene an lah; is udei nyak a Nesgan Upene va nedo ahnag unyak; kis eipai Tiapolo ainyak, is lep ham ehelek aien; kis aua has inliinmopoi Atua ainyak, is lep udei nyak aien; et ipjin inliinmopok ainyak, va nitai inigki et ehka vai nyak intaigtaig vaig va nedo has unyak.

Is tas a Kristian ehele Natimi ahidan tas, um ika, Eri uauo natimi inigki? Etpu idim mas aien, ka o'o? Et ehka par imiatamaig yin, ka o'o? Is ika ehelen a Natimi ahidan tas, Namu ahodai yin aiek. Is ika a Kristian, Uhpu eti ehvimiatamai euc; napu amen se aiek anliin nopoi hat inigki, ka o'o? Is asuptecnaig aien, um ika, Inyi idim uce irak.

Kristian. A uri? Et esjilid naiheuc u Inhal u Atua vai atimi.

Natimi iyehki. Maiya, ja kis lep atgei Iesu ainyak an nauincai atgeig; kis esjum vai yin ainyak, im nedo atoh o un; kis ika ainyak is takitai inja itap iran; kis atapnes Nesgan Upene ainyak; va nedo inigki et amen irak intas ahlaijai u Atua, im intavaitap o un.

Kristian. Na mun hiski aiek vanhe?

Natimi iyehki. Va naiyu u inliinmopok va niji itai an nobohtan inigki, im nedo has iran; ja et aces nyak nitai iji igki an nopan inig; ek lep ohocred vaig ainyak.

Kristian. Et ehka vai euc nadumoij vaig an nefalaig has unyum, ka o'o?

Natimi iyehki. Maiya, is atcijaig nyak a Atua mika yi ipjin inliinmopok ainyak: is atapnes nyak aien an nopoi hat inigki; et lep ehka va atimi asega an nobohtan natipagki nyak vaig. Kaiheuc vai nyak yai inpece has! Ekpu lucsei nohocred iran ainyak irai iji mesese, um uauo?

Is um ika a Natimi ahidan tas ehele Kristian, Namu imiehva nohocred u natimi inigki aiek, etmu lep itai asjaacinaig imi euc aien irai iji adiat. Is ika a Kristian, Et itai imtitaig vaig nitai inigki! Etmu atau imi nyak a Atua par aminjinaig nyak, um ago nalaigaheni vai ki jim idivaig natimi inigki ainyak.

Is tas a Kristian ehele Natimi ahidan tas, um ika, Tu atga ujau akaijau. Is ika ehelen

aien, Eklim erop, ekpu lep ehvaig ehelum ainyak nitai yi ethi ache, ja napu atga unyum aiek. Is atau an nikmai Kristian aien, um imiapan yin an nuarin neom is ethi is amen eahki a natimi is ethi, is tup pam aiji lahlah aien an tinan; is wat aso yin aien an napelumai o un, is imtitaig aien um eucjeucjeucaij. Is ahodai yin a Kristian, um ika, Et imtitan he a natimi inigki. Is ika ehelen a Natimi ahidan tas yi asuptecnaig ehele Kristian nohuun nimtitaig o un. Is atupun aien, um ika, Ek mun umjeg ahnag ainyak an nepig, um ecetai nohatag, mika et mun mehcim alupas, et mun lep esjilid inmunuka im nauwainapit, ek mun imtitaig alupas ainyak. Ek mun eas jipan ainyak an numjeg ahnag unyak, um ecetai napat mika et mun ae emda, ja ek par atahaijeg nohran toho esjilid ainyak, um ecet natimi is ethi nateuc vaig ijinies an nepig an nohatag, eris atirai yin a ilpu agelo an nohatag is ahinag acen: is ataluopni pam ra naijoran lah esjilid: is ata nohatag asega.

Kis atahaijeg nohran tah ainyak, is ika, Akumu anusjai aijaua, ak ilpu atimi emesmas, um asjapicnaig an nuhup u Natimi alupas. Is auroauro um ameled nij asega, um asalgei nehpai itai, eris lep anusjai a ilpu atimi emesmas asega; eris imiacitak nahaiji ra, um eas jipan an nohatag; ja eris etehto nahaiji ra, um ika yi eropse niji edoon, um adahpoi ra.

Kis ecetai ainyak mika et mun algei nitaas-

viitai a Natimi iyehki is ateuc aien ijinies an nepig, um ika ehele atimi asega an nobohtan eri apan ehelen ara. Is lep ika aien ehele ilpu agelo o un, Asjapicnaig nefelelicai has, im narasi itai, im nohok, um erekhaig jai an netpen ehri. Is auroauro um tup asalgei netpen ehri iyehki ubutpotet pan u nuarin inig ek mun aiji iran ainyak; et mun ahlauhos nadran cap iran, im inmehlai cap, im inmotjan naunyauwaig u atimi. Is lep ika a Natimi alupas ehele ilpu agelo iji ehki, "Asjapicnaig korn unyak, um ikni an nuarin ikni korn iran." Kis ecetai ainyak mika eris mun imiaridjai natimi is ahinag an napat, ja eris udei nyak ara. Kis ika ainyak ki atpuh, ja is ehka: is idim anani nesganimtan irak a Natimi alupas, is aridjai nedo has asega unyak an nuhup unyak, is lep ated nyak inliinmopok. Ja ek mun aiji lahlah ainyak va numjeg unyak.

Kristian. Na a uri aiek par etehto va nitai iji igki na mun ecetai aiek?

Natimi iyehki. Is ika aien, Ek mun aktaktai ainyak mika et mun yetpam nadiat apitac an nobohtan, ja ek mun eti amatata vaig ainyak. Eris wat udei nyak a ilpu agelo, ek mun imtitaig ainyak. Is ated emda nyak inliinmopok va nedo has unyak. Kis lep aktaktai ainyak, mika is anani nesganimtan irak a Natimi alupas, um edemda vai nyak.

Is ika a Natimi ahidan tas ehele Kristian, Na mun aktaktai nitai iji igki asega aiek, ka o'o? Is ika aien, Maiya, ek ateuc iran ain-

yak um imtitaig. Is ika ehelen aien, Namu imiehva nitai iji igki aiek, um jim lep ahnag iran. Is lep amatata a Kristian va natga o un. Is ika ehelen a Natimi ahidan tas, Etmu amen ehelum a Nesgan Upene irai iji adiat par asjaaicnaig ehelum an nefalaig yetpan an pece upene. Is atga o un a Kristian, um ika,

Eh mun idim ehvaig ehelek
Niji itai imiali,
Ekpu aktaktai vaig ainyak
Irai adiat asega.

6.

Is uhum pan nauincai atgeig a Kristian, ja is par eropse nitai ahelwei an cehen.

Kis lep ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak, mika is amen nirahed an nahaijin im lep an nahaijin nefalaig iyehki is atga iran a Kristian. Nidan nirahed iyehki Nitai umoh iran. Is athut jipan an nefalaig a Kristian, ja is ehka, va nitai ahelwei opoc iran.

Is athut aien is uce, um uhum pan nuarin is ethi is isas ; is amen nauincai atgeig ijinies an nuarin iyehki, im lep nehpanitai ubutpotet u nehni se o un.

Kis lep ecetai ainyak an numjeg unyak, mika is wat uhum pan nauincai atgeig a Kristian, is ispun pijidi nitai ahelwei an cehen, um etjose, um atcelcal, um uhum neucse nehpanitai, um etjose iran, kis eti lep ecetai ainyak. Is aiheucaiheuc a Kristian, um imiacitak, um ika, Ek atumop ainyak va noho-

cred asega unyak an nopan inig, um umoh upene vai inmas u Iesu an nauincai atgeig.

Is aiji aktit aien, um eas, um imiali ; is ti intas o un va nitai inigki, nikavaig, is wat almoi nauincai atgeig aien, is auroauro nitai ahelwei o un um etjo se. Is aes aien, um lep aes, ja par taig va nimiacitak im nimiali o un.

Is wat aiji aien, um aes, um taig, ehtijis ehcohos pan ehelen nagelo an nohatag is eseij, um ika, Kaiheuc vai euc, na mun ahesmoij aiek! Is ika ehelen is ethi, "Eh mun iknipagki nedo has iram." Is lep atipagki napelumai mohtan iran is ethi, um aso yin an napelumai upene. Is lep ati nitai asjaaicnaig an nipjinimtan aien, um ati nitaasviitai an nikman, um ika ehelen yi atga esvi an nefalaig, ja par atcijaig an neucsen pece upene : ehtijis lep udei yin ahtaij. Is eceseij aliaujai a Kristian va nimiacitak o un, um lep atga, um acesaces nohranitai, um ika,

Is idim ehtipidai nyak
Nedo has asega unyak :
Kis lep ohocred ainyak vaig,
Um eucjeucjeucaij alupas ;
Ja kis atga ainyak, um ham
An nuarin inig, um almoi
Nauincai atgeig u Iesu,
Is idim mas iran aien.
Naaurinig, Naaurinig,
Is ispun etjose irak
Nitai ahelwei an cehek,
Um eti lep ehcerucai nyak.

Ehtaij ehcohos pam ehele Kristian nagelo an nohatag
et eseij.

7.

Is ecet Nahnag, im Nesjum, im Nasjis a Kristian numjeg vaig, erus amcel vai yin a Nalmuitai im Nefaifa: is aridjai aien an nedoon Nehka: is etjo nitaasviitai o un, ja is lep ecetai aien.

Kis ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak, mika is atga aien, um ahlause pan, um ecet natimi is eseij an nahaijin nefalaig. Ehtijis umjeg ahtaij, is lep amen natau hat irai eduei ehtaij. Nidan is ethi Nahnag, im nidan is ethi Nesjum, im nidan is ethi Nasjis.

Is wat ecet ehtaij a Kristian numjeg vaig, is apan aien, um ahugni ehtaij, um ika, Ehtaij idivaig natimi umjeg ijinies an nepan an nelcau aijautaij, ja et amen ithamitaij Injap Mas et ubo acen. Va nitai inigki ahtijmu aiji aijautaij, um ahced nyak: ekpu lep atau imi cautaij ainyak, um atipagki natauhat iramitaij. Et amen igcaki tah et idivaig laion aunyauwaig; etpu idim auahas cautaij aien. Ehtijis amaah iran ahtaij, um tas; is lep uce intas u ehtaij.

Is ika a Nahnag, Ek eti imtitaig ainyak.

Is ika a Nesjum, Ekpu lep umjeg tintin ainyak.

Is ika a Nasjis, Ekpu ispuk imiatamaig nyak ainyak.

Ehtijis lep asjeuc ahtaij um umjeg, ja is par atga o un a Kristian. Is eti elvatga aien, ja par ecet natimi is ero. Erus ahtalgaunyi nathatahau arau, jam epihtau iran an nahaijin nefalaig an mauun. Erus auroauro arau um apan ehelen. Nidan is ethi Nalmuitai, im ni-

dan is ethi Nefaifa. Erus tas ehelen arau, is ato a Kristian vai intas urau im nedo urau, mika erus eti atimi inveijec arau.

Is wat tas ehele rau a Kristian, um asuptecnaig natga o un ehele rau, im niji itai asega is yetpam iran, erus imilaav yin arau. Is esjum vai rau aien, um udei rau, um echim atga. Is ecahinag esvi an nitaasviitai iyehki aien is alupai yin a nagelo is ethi, is lep emda inliinmopon aien vaig. Kis almoi ainyak mika, ehtijis ehratga ahtaij um yetpan u nedoon is ethi, nidan Nehka: is amen an nehni se o un nimtanwai. Is lep eteuc nefalaig is ero is eche eahki ; im lep inig, is atoh um ahes an neucse nirahed. Is apan is ethi an mauun, im lep is ethi an matan ; ja is atoh nefalaig ehroehro, um ahlaujai an nedoon Nehka. Is apan a Kristian u nimtan wai um umwig, ja par aridjai, um ika,

Ekpu idim emda ainyak :
Et ehka nedoon inig ;
Um lep ahlaujai pan iran,
Ja par umoh an nohatag.

Erus lep yetpan natimi erahki u nehni se u nedoon. Erus wat almoi arau mika is isas um ijinies, um lep eteuc nefalaig is ero is eche ; erus ika arau eru ahced nefalaig eraigki arau. Nidan is ethi Inhas, im nidan is ethi Nauahas. Ja is ahced nefalaig nidan Inhas is ethi ira rau, is yetpan an nese alupas ; is lep ahced nefalaig nidan Nauahas is ethi ira rau,

is yetpan an nuarin pece alupas, is ahinag niji edoon apat iran; is epihtau aien, um eropse, um eti lep atidai.

Kis lep aespan Kristian ainyak, um ecet yin naridjai vaig an nedoon. Is athut aien, um lep tup eklim atga, um lep acrac va nisas. Is eteuc neom atumop iran an nahaijin nefalaig, is ago a Natimarid mika eri atumop iran a ilpu atimi atga. Is apan a Kristian an neom iyehki um ateucse um atumop. Is aihiacse nitaasviitai an ritin aien, um esvi intas iran. Is lep almaijidjid napelumai iyehki eris alupai yin u nauincai atgeig, um aktaktai inupene o un, um imiacitak vaig. Ja is imtate aien, um umjeg acen, um yetpan an jupura. Is lep etjo se nitaasviitai an nikman an numjeg o un.

Is wat umjeg aien, is apan ehelen tah, um ahugni yin, um ika, " Apan ehele nilupau, ak natimi esjum; aktaktai nedo o un, um arapakau." Is auroauro a Kristian um aiji, um atga o un, um ahlau jai neijin ijinies an nedoon iyehki.

Is wat uhum pan inlolan nedoon iyehki aien, erus athut pam ehelen natimi is ero, nidan is ethi Nimtitaig, im nidan is ethi Nimiisjis nahcil. Is ahodai rau a Kristian, um ika,

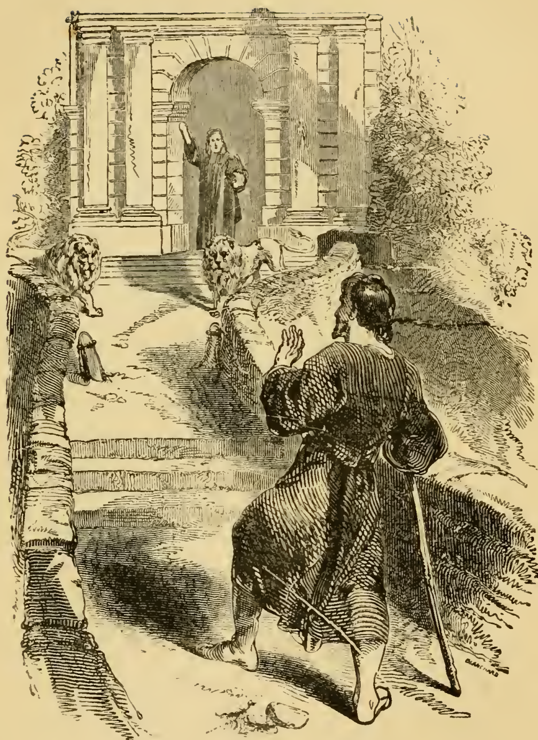
Erau a uri aijaurau par adumoij an nefalaig?

Is asuptecnaig a Nimtitaig, um ika, Ecrus atga aijumrau par apan an nuarin pece Saion,

ja et idim ehka nefalaig, va nitai inigki ecrus adumoij aijumrau. Is lep tas a Nimiisjis nahcil, um ika, Erau lep asjeuc laion et ero an nefalaig, ecrau eti ato aijumrau, kit erau umjeg arau, ka aiji; ecrus imtitai rau aijumrau va eri jim aces yi amud cumrau arau, um adumoij.

Is imtitaig a Kristian vai intas urau; ja is ika aien, El ek adumoij ainyak, ekpu mas ainyak, ja el ek uhum pan inlolan nedoon Saion ainyak, ekpu umoh ainyak; ekpu imiisjis ainyak, um ahced nefalaig inig. Erus udei Kristian a Nimtitaig im Nimiisjis nahcil, um athut, um ahlause an nedoon, ja is atga an nefalaig aien.

Is wat echim atga a Kristian, is lep aktaktai intas o natimi erahki aien. Is ahilek nitaasviitai o un an ritin aien, mika yi esvi intas iran, va etpu eropse inliinmopon aien vaig, jam eti ecetai. Is ohocred alupas inliinmopon aien, is lep eti ato aien nitai inig etpu ago aien. Ja is imiehva aien mika is umjeg aien an neom atumop iyehki an nahaijin nefalaig. Is atpuse aien um ugyi Atua mika yi jim aru iran va nedo ahnag o un, is lep adumoij aien par ahilek nitaasviitai o un. Is atga easeas an nefalaig aien um ahilek nitaasviitai o un, um yetpan an neom atumop iyehki. Is ateuc aien um taig, um ika, Kaiheuc vai nyak, ek atimi ohocred ainyak! kis a uri ainyak par umjeg an nadiat! Ek mun etjo itac ainyak, kit etpu epig irak an

Et ecetai laion a Kristian.

nefalaig! Is wat ateuc aien um taig, is eas ithan nitai ateuc aien, um ecetai nitaasviitai o un. Is auroauro aien um leh, um ati an ritin. Is imiacitak alupas aien, um ago naaurinig vai Atua, um atga o un.

Is atga aiheucaiheuc a Kristian, um lep aridjai an nedoon, ja is wat eti fi ahlaujai aien is ete nagesega. Is aktaktai intas o Nimtitaig im Nimiisjis nahcil aien vai laion is ero erahki. Is tas ehelen aien, um ika, Era atga laion irai pig: el erau ehtet irak arau an nepig, ekpu efi ahapan eda ainyak, va eru jim aces yi amud nyak arau? Is atga aien an nefalaig is uce. Is ohocred aien va nedo ahnag o un; ja is eas jipan an nesganimtan aien, um ecetai neom atumop iran, is esjilid um eklim upene, an nahaijin nefalaig. Nidan neom iyehki, Neklim upene.

8.

Is ahtaregdei laion a Kristian; is yetpan aien an neom nidan Neklim upene; eris aiheuc vai yin iran, um ago nedo upene vai yin.

Kis lep ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak, mika is merit aien napan vaig eahki, um umjeg. Is eti elvatga aien, ja par uhum pan nefalaig ehroehro ubutpotet pan an naiyu u natimi aminjinaig neucse neom. Is ehlad aien, um eas pan an nuhup o un, um ecetai laion is ero an nefalaig. Is amen natau hat ira rau: ja is eti ecetai aien. Is imtitaig aien, um ika yi adumoij. Is aktaktai aien mika erupu

auahas yin arau. Ja is ecet yin a natimi aminjinaig neucse neom, nidan Naminjinaig, um ahlaig vai yin, um ika, "Jim imtitaig laion, er idim athai rau ira atau hat; atga an niblan nefalaig; inyi eti auahas euc tah nitai."

Kis ecetai ainyak mika is atga aien um eucjeucjeucaij, ja is imiaiji intas o Naminjinaig aien. Is tup ahgei naunyauwaig u laion aien, ja erus eti ago tah nitai vai yin arau. Is ahpu nikman aien, um atga o un, um yetpan an neucse neom. Is ika a Kristian ehele natimi aminjinaig neucse neom,

Neom u di nigki? ekmu asjeuc ainyak igcaki an nepig, ka o'o?

Is ika a natimi aminjinaig neucse neom, Is ago neom inigki a Natimarid an lolan nedoon Saion vai ilpu atimi atga. Is lep ahodai yin a natimi aminjinaig neucse neom, um ika, As ahes eda aiek? nalaig eda inigki unyum? Is asuptecnaig ehelen a Kristian. Is ika a Naminjinaig, Ekpu ahlaig ainyak vaig tah irai ilpu atahig igcaki, el et upene iran intas unyum, etpu imiapan euc aien anliin neom. Is atcei bel aien, ja is ahes anliin neom natahig is ethi is ecen nesganimtan, um eklim upene, nidan natahig iyehki Neclim erop. Is ahodai natimi aminjinaig neucse neom aien, um ika, Na mun ahlaig vai nyak aiek vanhe?

Is asuptecnaig ehelen a Naminjinaig, um ika, Is ahes a natimi inigki an nuarin pece iyehki uhpu auahas: et mun esvi yin natga

o un; et merit aien nasjeuc vaig igcaki an nepig; ek mun ika ehelen ainyak, Ekpu ahlaig vai euc ainyak; ja napu ago iran aiek et idivaig nedo an neom inigki. Is tas ehele Kristian aien, um ika, Ekpu lep ahlaig vai ehtaij etwak ainyak, Narapakau, im Nedo an nohatag, im Naiheuc. Ehtijis lep tas ehelen ahtaij, ja eris imiapan yin anliin neom ara Eris ehtet iran a ilpu atimetin anliin neom, um aiheuc vai yin, um ika, "Apam anliin neom, ak natimi u Natimarid; is ago neom inigki aien, mika eri atumop iran a ilpu atimi atga o un."

Is naaurinig aien, um apitac pan ra anliin neom. Is ateuc aien; eris lep ago nohumas iran: eris tastas jipe ara, um uhum pan an nopan hag ura an jupura. Ehtijis tas ehele Kristian a Narapakau, im Nedo an nohatag, im Naiheuc; is lep asuptecnaig ehele ra aien niji itai is ahinag.

Is ika a Nedo an nohatag, Ak etwak Kristian, Asuptecnaig ehelema niji itai asega is yetpam iram an nefalaig.

Is tas aien, um ika, Et idim upene irak intas unyum. Kis ahes ainyak an nuarin pece iyehki uhpu auahas. Is esjilid nohocred unyak va nitai ahelwei irak. Is tas ehelek a Navagalia, um asuptecnaig ehelek nefalaig et yet pan an neucse nirahed haklin. Kis ahnag an nefalaig ainyak, um ete an nuarin jaujal, ja is lep ati nyak an nobohtan ipjin a Natau. Is aminjinai nyak a Natimi alupas, um imi-

apan nyak an neom u Natimi ahidan tas; is aiheuc vai nyak aien, um imiapan nyak anliin neom, um ehvaig ehelek niji itai upene is ahinag, um asuptecnaig nesgan tas iran. Kis lep ahes an neom iyehki ainyak, um eti elvatga, ja par ecetai nitai imiali. Is amen tah an nauincai atgeig an nuhup unyak, is asuol inja iran. Kis wat almoi ainyak is ispun etjo nitai ahelwei irak. Ehtijis lep ehcohos pam ehelek a nagelo is eseij: is ika is ethi, Uhmu iknipagki nedo has iram; is atipagki napelumai mohtan irak is ethi, um aso nyak an napelumai upene inigki; is lep ati nitai asjaaicnaig an nipjinimtak is ethi, um ati nitaasviitai inigki an nikmak. Kis lep ecetai niji itai is eche ainyak, nikavaig, Nahnag, im Nesjum, im Nasjis; im nadumoij vaig u Nalmuitai im Nefaifa va nimtitaig urau; im laion erahki is ehka nahtaregdei rau vaig. Is auatialidi tintin inliinmopok ainyak va nitai iji igki, el is eti tas upene ehelek a natimi aminjinaig neucse neom inigki, kit el ekis adumoij ainyak. Naaurinig vai Atua, ainyak um aigki igcaki ehelemia.

Is lep tas ehele Kristian a Narapakau, um ika, Na aktaktai nuarin pece iyehki aiek, as ahes iran aiek, ka o'o?

Is asuptecnaig a Kristian, um ika, Maiya, ek idim aktaktai ainyak, ja ek esjum vaig ainyak, um merit vai inpece upene par amen iran: et lep apol irak hal edo er ago an nuarin pece iyehki, ja eku wit ago ainyak ek oho-

cred vaig ainyak: eku wit uhum pan inpece upene ainyak, ekpu atcijaig nitai has asega iji igki ainyak et apol irak, um amen se upene irai iji mesese.

Is lep tas ehele Kristian a Naiheuc, um ika, Jam uauo ehgam im ilpu hal unyum?

Is taig alupas a Kristian, um ika, Kaiheuc vai ra, ah! Kis merit ainyak mika eri ahced nyak ara; ja eris esjum ara: is aiyu inliinmopora ara vai nobohtan inigki, im niji itai iran, eris lep auatialidi ara inlucsei vaig nohocred an nefalaig ehka inigki; ja ek imiehva ra ainyak, um ago nalaigaheni vai ra irai iji adiat.

Kis lep ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak, mika is wat yop itai, eris ateuc ara um hag. Is amen nitai caig esjilid um upene an nitai hag, im nide vaine upene. Eris hag ara, um tastas jipe vai Natimarid an nedoon Saion ache. Kis ato ainyak vai intas ura mika is eucsupo emda aien. Is ago nedoa aien vai natimi atgei atmas, um auahas yin: ja is lep mas aien vaig: va nitai inigki is aiyu alupas inliinmopok ainyak vai yin.

Is uce intas ura, um uhum pan an nijihgan nepig, ja eris par alaigaheni ara, um umjeg. Is umjeg a Kristian an nuarin neom alupas is ethi, is eteuc inmun neom iran ehnain ridjai o un. Nidan nuarin neom iyekhi Nigpa. Is umjeg aien, ja par aiji lahlah an nathut u nadiat, um acesaces nohranitai um imiahpas Atua, um ika,

Naaurinig va naiheuc u Iesu
Vai ilpu atimi upene o un;
Et lep aminjinaig cama aien,
An nefalaig et yetpan an nohatag.

Is wat lahlah an nuhialeg, eris ika ehele Kristian ara yi jim fi atga o un, jam amen um almoi niji itai imiali an nuarin iyehki. Eris upyi hup ara um imiapan yin an neom ateucse, um ehvaig ehelen niji itaasviitai eris aged itu acen; um aniv ilpu retpoi Natimarid an nedoon Saion, mika is Hal o un aien is ispun eteuc aien irai iji mesese. Eris lep aged iran intas va niji auritai o un, im lep nidai ilpu aheca o un is ahinag.

Eris esvi ehelen ara intas va niji auritai upene eris ago hal irai ilpu aheca o un: eris lep esvi intas ara va naiheuc u Natimarid va atimi, im inmerit o un mika eri udei nedo has. asega ura ara. um asgeig iran, va etpu imiatamaig ra aien.

Is wat lahlah an tak apnyin, eris imiapan yin ara anliin neom eris ikni nij va atimi iran, um ehvaig ehelen nitai iji igki is ikni a Natimarid ura vai ilpu atimi o un, nikavaig, nauitoga uri nedoa, im incat adgaig an nedoa, im nitai ahtaipup, im incetpun neduun inyi eti has.

Kis lep ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak mika, is wat lahlah an tak apnyin, eris imiacaij Kristian ara mika yi lep amen aien an nadiat yi ethi, um ika, El et ahrei upene nadiat, ecrupu ehvaig ehelum aijama nedoon

iji ehki et eklim upene. Is adai intas ura aien um amen. Is wat lahlah an tak apnyin, eris imiaridjai yin ijinies an nedoon ara, um ika ehelen yi aes pan an nuarin inig et ahes nuritoga iran. Is écetai inpece alupas um esjilid aien ; is ahinag nedoon iran, im nesei, im nokoro vaine, im niji ubutpot itai ohwai itai, im intisiaicai. im nimtai wai, is eklim upene nalmoi vaig. Is ahodai nidan pece inigki aien Eris asuptecnaig ara, um ika, Inpece u Imanuel mun igki ; is ati aien vai ilpu atimi atga o un. Nau wit uhum pan eahki aiek, napu ecetai neucse nah pan an pece upene aiek.

9.

Is atga a Kristian an niskanse ubo : is ago nedoa vai vin a Apolyon ; ja is esjilid iran aien.

Is ika a Kristian yi lep atga a un. Ja eris upyi hup ara, um imiapan yin an neom is amen iran nij va atimi, um aso yin irai iji itai uri nedoa, va yi jim ago nedoa vai yin tah an nefalaig. Eris aso upene yin ara, ja par ahced yin um apan an neucse neom. Is ahodaig natimi aminjinaig neucse neom aien, um ika, As ecet tah natimi aiek natga vaig an nefalaig, ka o'o ? Is asuptecnaig a natimi aminjinaig neucse neom, um ika, Maiya.

Kristian, Na ato yin aiek, ka o'o ?

Natimi aminjinaig neucse neom. Kis ahodai nidan ainyak, is asuptecnaig ehelek aien, um ika, Nimiisjis ninveijec.

Is ika a Kristian, Ek ato yina inyak. Is atimi eblaamnem unyak aien an nuarin pece unyak. Nai ikha aiek an yec eda aien an nopan inig ?

Natimi aminjinaig neucse neom. Et idivaig et mun ahlause pan an nedoon aien.

Is ika a Kristian ehele natimi aminjinaig neucse neom, Ak etwak, etmu amen ehelum a Ihova, um alupai euc niji itai upene asega, va naiheuc unyum vai nyak. Is ika aien yi atga o un, ja eris ahced yin a Neklim erop, im Nedo an nohatag, im Naiheuc, im Narapakau, jam eti elvatga. Eris ehratga ara, um tastas jipe va niji itai upene, um uhum pan an nuarin asuol iran. Is tas a Kristian, um ika, Is ehka naridjai vaig, et lep ehka nasuol sepan vaig. Is ika a Narapakau, Maiya, et idim uco, et ehka va atimi nasuol se vaig an niskanse ubo, jam eti atalahas an nefalaig. Is atupun aien um eklim asuol se, ja is eceseij atalahas aien.

Kis ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak mika, is wat ahlau sepan aien eris alupai yin nareto is ethi ara, im inhubej is amen nide vaine iran, im lep nigai vaine ; ja is par atga an nefalaig echim aien ache.

Is eti elvatga a Kristian Niskanse ubo iyehki, ja is ec tai natmas has aien, nidan Apolyon. Is idim has acen aien ; is ataluopni yin ninehen et idivaig numu ; is idivaig nimyeuv alupus acen aien, ja is lep eteuc nehpan is ero ; is idivaig neduei bear neduon,

is idivaig nipjineucese laion nipjineucsen ; is lep ahes incap, im nadran cap an nipjinetgan. Is uhum pan Kristian aien, um amah acal iran, um ahodai yin, um ika, As ahes aiek eda ? nalaig eda inigki unyum ? Is asuptecnaig a Kristian, um ika, Kis ahes ainyak an nuarin pece has iyehki uhpu aua-has, ek lep apan alaig an maliyum Saion ainyak.

Is ika a Apolyon, Aaha ! na atimi unyak aiek ; ek ohuun inpece asega inaico ainyak ; as a uri aiek par aha, um udei natimarid unyum ?

Is tas a Kristian, um ika, Eris idim apos nyak an nelcau unyum ; jai kis esjum ain-yak vai nauritai has unyum, um imtitaig nim-tan imi ilpu aheca unyum ; va nitai inigki is wat eteuc lelek, kis aha ainyak um apan ehele Natimarid esjilid um upene, ek adualep o un ainyak an nopan inig, um apol iran ache.

Is wat atahaijeg a Apolyon, is ataktit eij-en aien vai intavaitap o un, um ika, Ek am-cel vai natimi naico ainyak, im intas alep asega o un, im ilpu atimi o un. Ekpu lep atapnes euc ainyak. Is ijiwusjera a Apolyon, um ika, Napu idim mas aiek igcaki. Is wat uce intas o un, is atcijaig nidjan nefana aien is idivaig nalaume u incap an ritin, ja is ah-tadai a Kristian an nitai ahtaipup an nikman. Is ahyausei nauitoga uri nedoa a Kristian ; ja is auro pan ehelen a Apolyon, um atcijaig nidjai efana is ahinag iran. Is ehka vai Kris-

tian natapnes vaig asega. Is um tau an nidjinin, im nikman, im neduon. Is auatialidi tintin a Kristian vaig, um atgaatga ehpan itac ; ja is auroauro aien, um lep asjis an liinmopon emda. Is atupun nehtauo urau an nadiat meto um yetpan an jupki ; is ubutpotet u nauatialidi o un a Kristian vaig.

Is wat almoi a Apolyon mika is auatialidi a Kristian, is apan ehelen aien um acescas imi yin, um atlijai yin ; is lep ehveliak nauitoga o un aien an nikman. Is ika a Apolyon, Ehe ! ekpu idim auahas euc ainyak ; is lep avise emda yin aien ; is aktaktai a Kristian mika etpu mas aien. Is wat ubutpotet u nauahas yin vaig, is emda a Kristian, um arahpan va nikman, um asjiraig nauitoga o un, um ika ehele Apolyon, " Jim imiacitak vai nyak, ak natimi tak atimi irak ; ek mun eropse ainyak, ja ekpu atidai jai ainyak." Is uce intas o un, ja is par efahcai yin aien. Is atga pan itac a Apolyon is idivaig tah er acjapidai yin. Is wat almoi a Kristian, is lep ahlau pan ehelen aien um ahcai yin, um ika, " Ecri idim esjilid aijama vai yin is aiheuc vai cama aien." Is imtitaig a Apolyon, um elgelgei nehpan is idivaig inman, um ae pan ; is eti lep ecet yin a Kristian.

Is wat eteuc nehtauo iyehki urau, is esjilid naunyauwaig u Apolyon ; ja is auwe a Kristian, um efadijai yin.

Erus atiid nehtauo urau arau, ja is par ika a Kristian, Ekpu ago naaurinig vai yin ain-

Erau ati nedoa a Apolyon im Kristian.

yak is imiatamaig nyak aien an nipjineuse laion ; um ika,

Is ehniv vai nyak um edemda acen
A Bielsibub, natimarid an pece has ;
Is atapnes nyak an nefalaig aien,
Is lep merit aien nauahas nyak vaig.
Ja kis idim esjilid iran ainyak,
Va nemda inig is ahes an nohatag,
Naaurinig, naaurinig vai Atua.

Is ehcohos pan ehele Kristian a nagelo is ethi, um alupai yin nerincai umumoh vaig. Is ati irai mocop iran aien ; is par auroauro um mah vaig. Is ateucse aien an nuarin iyehki, um caig nareto um umnyi nide vaine, eris tup pam alupai yin ; is lep emda vaig aien, um atidai, um atga, um apos nauitoga uri nedoa an nikman, va yi jim atapnes yin tah natimi tak atimi iran. Ja is eti lep ago tah nitai vai yin a Apolyon an niskanse asega iyehki.

Is lep eteuc niskanse is eche an nehni o un iyehki, nidan Niskanse u Napat im Inmas ; is upene vai Kristian natga vaig iran ; is eteuc iran nefalaig et yetpan an pece upene. Is uarin amasacen niskanse iyehki ; is eti amen iran tah natimi ; era atga asega iran a ilpu atimi upene ache. Is lep esjilid nohocred u Kristian an niskanse iyehki.

10.

Kristian an niskanse u Napat im Inmas.

Kis ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak mika, is wat ubutpotet pan u Niskanse u Na-

pat im Inmas a Kristian, eris ehtet iran natimi is ero, ohwat halav atamaig u natimi iji ehki eris asan tas ahcil ara vai inpece upene. Erus auroauro arau um adumoij.

Is ahodai rau a Kristian, um ika, Nalaig eda inigki unyimirau ? Erus ika arau, Nadumoij inigki, nadumoij inigki unyimrau. Namu ahced cumrau aiek, um jim apan eahki va an jim mas aiek.

Is ato a Kristian mika is inveijec nefalaig iyehki is atga iran aien, um eti ahgei intas urau. Erus udei yin ahwat rahki, ja is atga aien an nefalaig, um apos nauitoga uri nedoa an nikman, va yi jim yetpam iran tah nitai has.

Kis lep ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak mika, is eteuc nehpanitai ubo acen an nahaijin nefalaig an matan, im lep nuarin jaujal an nahaijin an mauun.

Is ehroehro nefalaig an nuarin iyehki um ehka acen. Is wat atga a Kristian an napat, um ika yi atga itac acen u nehpanitai, is ubutpotet pan u nuarin jaujal aien : is wat lep ika aien yi atga itac acen u nuarin jaujal, is ubutpotet pan u nehpanitai aien. Is atga adedijai yin emda aien va nimtitaig o um.

Kis lep ecetai ainyak mika, is amen neucsen pece has an niblan nuarin marara ubutpotet pan u nefalaig. Is aktaktai a Kristian, um ika, Inki ago inhe ainyak ? Is ahlaahos iran neucsen pece has nalaume u incap, im nadran cap,

im nemai cap, im naunyauwaig u atimi. Is eucjeucjeucaij a Kristian, um atohwaig nauitoga uri nedoa a un, um asjiraig nalaigaheni, um ika, "Ak Ihova, ek ugyi euc ainyak mika an imiatamaig nyak aiek."

Is elvatga aien, ja is ero inliinmopon aien; is ika aien yi adumoij, um lep ika yi jim adumoij. Is imiisjis aien um atga, um aktaktai mika etpu ti nuarin has tupko. Ja eris ehcohos pan ehelen a ilpu atmas is ahinag; eris wat ubutpotet pan ehelen ara, is efehtas aien, um ika, "Ekpu atga ainyak an nemda u Ihova Atua unyak." Eris par adumoij ara, um eti lep apan ehelen.

Kis lep almoi nitai inigki ainyak, nikavaig, is ehioehio inliinmopoi Kristian, is lep eti ato nohran aien. Is wat ubutpotet pan u neucsen pece has aien, is apan tah nagelo has an cehen um tas ilohol, um asan tas itap um has is ahinag. Is aktaktai aien mika is ahes an liinmopon intas has iji ehki. Is ohocred a Kristian va nedo o un, nikavaig, is asan tas has aien vai yin is aiyu inliinmopon aien vai yin. Ja is eti aktaktai aien natapnes intikgan vaig, um eti ahilek igca is ahes intas iyehki iran.

Is elvatga a Kristian an liinmopon ohocred, ja par ahgei nohran tah is idivaig is uhup iran, um ika, "Eku wit atga ainyak an niskanse apat acen, inki eti imtitaig tah nitai has ainyak; na idim amen ehelek aiek." Is imiacitak aien, um ika yi uhum pan tah tupko,

ja erupu ehratga arau. Is atga aien um ahlaig vai yin is uhup iran, ja is eti lep tas pan ehelen a natimi iyehki ; is idim aktaktai aien mika is echim atga aien ache. Is eti elvatga a Kristian, ja par ecetai nathut u nadiat: is imiacitak alupas aien, um ika, Et mun ti pan itac nalmun mas ja inlah nigki.

Is wat lahlah pan upene, is eas pan itac aien par almoi nitai has asega iji ehki is ahtaregdei aien an nepig. Is ago naaurinig vai Atua aien va nimiatamaig yin vaig. Is lep imiacitak a Kristian va naridjai u nagesega, va nitai inigki, nikavaig, is has nilpun niskanse u Napat im Inmas is atga iran aien, ja is has acen nilpun an nuhup o un is eti fi atga iran aien. Is aiji aien um almoi nefalaig mika is has um yetpan an nilpun niskanse. Is ahinag niji itai auahas atimi iran, nikavaig, nopoig, im niji itai ecen iran, im nopoi hat, im nitai apro itai, im netpen, im nehpan itai, im nameri, im intete, im niji itai ehka um has is ahinag. El is mehcim, el is ecahinag auahas yin aien ; ja is lah upene va nagesega. Is atga upene aien um yetpan an nehni u niskanse.

Kis lep ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak mika, is amen an nehni u niskanse inja ira atimi, im niji eduei atimi, im nohpa, im nohui atimi eris auahas ra. Kis aktaktai nitai iji igki ainyak um imiali, ja par ecetai inmun nij an nuhup unyak. Eris amen iran natimi auatatimi is ero itu acen, is alupas has nohu-

Et ataktit eijin vai Kristian a Pope.

rau, nidan is ethi Napat, im nidan is ethi Pope. Is ahteregdei nuarin has iyehki a Kristian, ja is eti yetpam iran tah nitai has. Kis imiali ainyak, ja eris asuptecnaig ehelek mika is mas a Napat itu, is lep yusinba um autatialidi a Pope etwan. Et ehka vai yin nauahas vaig atimi is idivaig itu ; et tup ateuc an neucsen mun nij aien, um ataktit eijin vai ra va nedemda o un.

Is ehka vai Pope narop iran vaig, ja is efehtas aien, um ika, El ek emda ainyak, el ek auahas euc ainyak. Ja is eipujai yin a Kristian um eti tas ; jam ahced nefalaig o un, um umoh. Is eti auahas yin tah nitai, is lep cediaig aien, um acesaces nohranitai va nimiatamaig yin vaig asega, um ika,

Naaurinig vai Atua emda ;
Is imiatamig nyak aien
Va niji itai has is ahinag ;
Ek umoh ainyak vai yin ache.

11.

Is uhum pan Nimiisjis ninveijec a Kristian ; erus tastas upene jipe arau.

Is atga a Kristian, um ahlau jai an nuarin ijinies, um eas pan uhup, um ecet natimi is ethi, nidan Nimiisjis ninveijec, nuhup vaig iran.

Is efehtas a Kristian, um ika, Ee ! nat igki, eklim erop um aitgaig nyak, intupu ehratga akaijau. Is ahidai yin a Nimiisjis ninveijec,

um ika, O'o, inki eti atumop ainyak, va yi jim uhum pam nyak nitai has.

Is athut emda a Kristian, um uhum pan Nimiisjis ninveijec, um ahtaregdei yin; is idim uhup a natimi apitac. Is elvatga a Kristian va nemda o un, um eti almuktit nefalaig, um auroauro um epihtau, um eropse. Is ehka vai yin inlep atidai vaig, ja is par apan a Nimiisjis ninveijec, um atau iran, um imiatidai yin.

Kis lep ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak mika erus ehratga arau; is tup ethi ache inliinmoporau arau; erus lep tastas jipe arau va niji itai asega is yetpam ira rau an natga urau. Is asuptecnaig nohocred o un a Nimiisjis ninveijec va niji itai oop yin an nefalaig, ja is eche niji itai oop Kristian. Is idim eti ete aien an nuarin jaujal, ja is ehtet iran a intakata is ethi, nidan Nacitak, um ika yi imiahnag yin, ja is aminjinai yin a Iesu.

Kristian. Naaurinig, as eti epihtau aiek, is lep ago nedo inigki aien vai Josef, ja is eti adai intas efaifa o un aien; is lep lucsei nohocred aien va nedo upene o un.

Nimiisjis ninveijec. Maiya, is tas efaifa ehelek aien, ja kis imtitaig ainyak um atapnes nesganimtak vai ki jim ecet yin ainyak. Kis lep imiehva intas an nitaasviitai itap ainyak, nikavaig, "Et asuol sepan an pece has nefalaig o un": kis aha vai yin ainyak; is lep edemda aien um atuh nyak.

Is ahodai yin a Kristian, um ika, Is yetpam tah nitai has is eche iram, ka o'o?

Nimiisjis ninveijec. Maiya, kis wat ham ainyak u nedoon Nehka, kis ecet nefatimi is ethi ainyak, nidan Atam uhup, is ahes aien an nuarin pece Nefaifa. Is tas ehelek aien is idivaig natimi upene, um ika, Apam um amen ehelek; ekpu alupai euc nimtan upene ainyak. Is updak um upene intas o un. Kis aktaktai ainyak mika ki ahced yin ainyak, ja kis almoi intas eris aged an nipjinimtan, nikavaig, "Amen itac acen u nefatimi im nedo o un." Kis tas ipjin ehelen ainyak, um ika, Inki eti apan ainyak an neom unyum. Is edemda aien um atuh nyak, um ika, Ekpu abraig pan tah ehelum ainyak, etpu ehcerucai euc aien. Kis ahidai nyak ainyak, um ika ki atga unyak, ja is efahiaig pam emda nyak aien. Kis ohocred ainyak vaig, um ahlaig ijinies, um ika, " Ek atimi ohocred ainyak." Ja kis lep atga ainyak um atupun um ahlau jai an nedoon. Kis ecet tah ainyak napitac nyak vaig. Is athut emda aien is idivaig nimtinjap, um uhum pam nyak u neom atumop iran. Is auroauro aien um auud nyak, kis eropse ainyak. Kis lep nusjai tintin ainyak, um ahodai yin, um ika, Na mun auud nyak aiek van he? Is ika aien va naiyu u inliinmopom aiek vai Atam uhup, is lep auud emda nyak aien: kis idivaig natimi mas ainyak. Kis lep nusjai tintin ainyak, um ika, Tak eriss irak. Ja is ika aien, Ek eti aiheuc va atimi ainyak, um lep auud nyak. El is eti acaiji yin tah, el is auahas nyak aien.

Kristian. Is acaiji yin a di?

Nimiisjis ninveijec. Kis eti fi ato yin ainyak: ja is wat ahtaregdei nyak aien, kis ecetai nugnyan neel ainyak an nikman im neduon, im nugnyan mopul an nahaijin, va nitai iji igki kis aktaktai ainyak mika is Atimarid uja aien. Kis lep ahlaujai an nedoon ainyak.

Kristian. Moses iyehki is uhum pan euc aien. Et eti aiheuc va atimi aien. Et aru emda ira atimi iji ig aien era auahas intas alep u Atua ara.

Is lep tas a Nimiisjis ninveijec ehele Kristian, um ika, Is ehtet irak a natimi is ethi an niskanse Ubo, nidan Namen has, um imiisjis par imiadumoij nyak; is ika aien eri eti imiahpas tah natimi atga an niskanse inigki: erupu lep edemda vai euc a ilpu etwam va nedo ubo inigki: namu jim ihkin natimi aiek. Is lep ehtet irak a natimi is eche, nidan Nehcamai, is esjilid napat o un. Is imiedohalav emda nyak aien, um tas has va nalaigaheni. Is ika aien, Et takitai nalaigaheni, era eti alaigaheni a ilpu atimi esjilid an nobohtan et ahinag. Kis imiali intas has o un ainyak, um tas emda ehelen, um ika, Ak Nehcamai, atga unyum aiek; ek eti ehcamai ainyak vai Natimi alupas unyak an nuhup u atimi, inyi eti lep ehcamai vai nyak aien an nuhup u Etman an nohatag. Is apol irak a nat yehki, um ecahinag tas has ehelek, ja kis wat eti adai intas o un ainyak is atga o un aien. Eris wat udei nyak ahwat rahki, is edig irak an nefalaig, im lep an niskanse Ubo.

12.

Intas va Nipjineucsen inhal u Intas updak an nuarin pece nidan Intas acen.

Kis lep ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak mika, erus wat atga an nefalaig arau, um tas upene jipe ehele rau, is ehlad pan an nahaijin a Nimiisjis ninveijec, um ecet natimi is ethi, nidan Nipjineucsen. Is atimi ijinies aien, um upene nohun nalmoi yin vaig itac acen.

Is ahlaig vai natimi iyehki a Nimiisjis ninveijec, um ika, Nalaig eda inigki unyum? nalaig apan an pece upene inigki unyum, ka o'o? Is asuptecnaig a Nipjineucsen, um ika, Maiya, ekpu apan eahki ainyak, tu ehratga akaijau. Is ika ehelen a Nimiisjis ninveijec, Tu tas jipe akaijau va niji itai imiatamaig nesgaija, va etpu emda inliinmopja akaija vaig. Is ika aien, Et idim upene irak: is alupai caija nipjineucsaija a Atua mika ti tas iran akaija; ek ato ainyak intas vaig va niji itai an nohatag im lep nobohtan, niji itai itap im lep niji itai eti itap, niji itai itu acen im lep niji itai tupko. Is atupun aien um tas; is lep eti atumop nipjineucsen.

Is imiali a Nimiisjis ninveijec, um apan ehele Kristian, (is idim apitac rau aien,) um ika, Natimi esjilid inigki et ahced caijau aien.

Is eucseucsin laav a Kristian, um eklim tas ehele etwan, um ika, Ek idim ato natimi inigki ainyak, er anvi nidan par ika Nip-

jineucsen, inhal u Intas updak, is amen aien an nuarin pece Intas acen; et alaigaheni aien an nipjineucsen ache, et idim imiahnag atimi aien an tas o un.

Nimiisjis ninveijec. Nai inveijec aiek, ka intas auyat unyum inigki?

Kristian. Ek inveijec ainyak; et idim tas aien va nalaigaheni, im nimiisjis ninveijec, im nauritai u Atua an liinmopoi atimi, im nedo upene; ja et asan tas ahcil aien, um umnyi kava, um ago ingeijid, um apol an nedo has et ahinag: eris idim epihtau natimi is ahinag va nedo o un.

Nimiisjis ninveijec. Et mun ti intas unyak vai natimi inigki: ek esjum vai yin ainyak; ja ekpu asan he ehelen ainyak mika yi eipujai nyak aien, um atga o un.

Kristian. Ak etwak, el et ahilek emda nauritai u Atua an liinmopon aiek, et idivaig etpu esjum vai euc aien, um atga o un.

Is lep udei Kristian a Nimiisjis ninveijec, um apan ehele Nipjineucsen. Erus lep tas jipe arau. Is uce intas urau.

Nimiisjis ninveijec. Ak Nipjineucsen, er ato nauritai u Atua an liinmopoi atimi anhe?

Nipjineucsen. Ak etwak, et upene intas ahodaig unyum; ekpu asuptecnaig ehelum ainyak; er idim ato nauritai u Atua an liinmopoi atimi vai intas alupas ura vai nedo has.

Nimiisjis ninveijec. O'o, er ato nitai inigki vai namcel vaig va nedo has. Era tas

emda va nedo has natimi et ahinag jam eti amcel vaig. Ele ta eti amcel vai nedo has akaija um udei, el et eti amen nauritai u Atua an liinmopja. Er lep ato nauritai u Atua an liinmopoi atimi an he?

Nipjineucsen. Er lep ato nauritai u Atua an liinmopoi atimi va nato itai ura.

Nimiisjis ninveijec. O'o, era ato intas upene a ilpu atimi auatatimi et ahinag. Is tas a Iesu vai ilpu atimi ato nitai merit u Atua jam eti ago. Ele ta eti ago nedo inig akaija eris asuptecnaig imi caija, jam ato ache, ele ta ilpu atimi auatatimi akaija. Na ago nedo upene iji igki aiek na ato aiek, ka o'o?

Nipjineucsen. Is edemda aien, um ika ehele Nimiisjis ninveijec, Na ahilek inliinmopok aiek vanhe? natga alep unyak nigki: kaiheuc vai euc.

Is apan a Kristian ehele etwan, um ika, Kis idim ato ainyak mika inyi uce. Et eche intas o nat igki, jam lep eche nedo o un: is wat tau iran intas unyum is edemda aien. Et esjum aien nudei vaig nedo has o un. Er uauo. El et ahced caijau aien, el et auah iraijau aien. Is lep ika a Tevit, "Et mun ahesmoij a natimi inig et eti ehredo aien im ilpu atimi auatatimi.

13.

Erus atga u nakaro a Kristian im Nimiisjis ninveijec, ja eris abli rau a ilpu atimi auatatimi.

Erus ubutpotet pan u natga ehni vaig an

namasacen arau, ja is ehlad pan itac a Nimiisjis ninveijec, um ecet Navagalia napam vaig ehele rau. Is imiacitak inliinmoporau arau. Is uhum pan rau a Navagalia, um aiheuc vai rau, um ika ehele rau, Aru mopjec, ak ohwat etwak. Erus ika arau, Naaurinig, ak etwamrau, et imiacitak inliinmopomrau aijumrau va nalmoi vaig nesganimtam.

Is ahodai rau a Navagalia va namen urau an nopan iyehki is eipujai rau aien, um imihum pam an nopan inig. Erus asuptecnaig ehelen a Kristian im Nimiisjis ninveijec niji itai asega is yetpam ira rau an nefalaig.

Is ika a Navagalia, Naaurinig, arus lucsei nohocred aijaurau ; ja arus eti auatialidi vaig aijaurau ; arus lep amen aktit aijaurau um imihum pam an nopan inig. Is lep asuptecnaig ehele rau aien mika eru wit atga arau an nuarin pece nidan Intakitai an nuhup urau, erupu lep lucsei nohocred inyi eche arau, ja is ika aien, Arumu amen aktit aijaurau um yetpan an nopan mas unyimirau, ja etpu adgaig korona imi caurau a Natimarid va nitai umoh iran.

Kis lep ecetai ainyak an numjeg unyak mika, erus atga ehni an namasacen arau, ja par apan an maliyum, nidan Intakitai. Eris asjapicnaig u nakaro eahki natimi is ahinag, is idivaig nedo ura itu. Is amen eahki nitai caig, im naga, im niji padiaig asega ; eris apan o un a ilpu atamaig, im ilpu takata, im ilpu dualep, im ilpu atahig, im ilpu halav :

Erau apan an nakaro an maliyum Intakitai a Kristian
im Nimiisjis ninveijec.

eris lep ahcil natimi eahki, um ago nedo efaifa, um ago ingeijid, um ago niji edo has asega, um imiacitak vaig. Eris emda natimi asega, um aheca u Tiapolo natimarid an nakaro, um ago niji auritai has asega o un. Erus wat atga a Kristian im Nimiisjis ninveijec an nuarin iyehki eris ago nakaro iran, is ehioehio inliinmopoi ilpu atimi ago nakaro, eris wat almoi ara mika, is eche napelumai ira rau, jam lep eche napelumai ira ra, um eche intas urau, jam lep eche intas ura, um lep eche nedo urau, jam lep eche nedo ura.

Is tas ehele rau a natimi is ethi, um ika, Arau ahvig he aijaurau ? Ja erus asuptecnaig arau, um ika, O'o, ecrau ahvig intas upene ache aijumrau. Eris imiafakahcil rau natimi, um atuh rau, um asan tas has vai rau, um imiinvinitai rau, um ika eri auud rau. Is esjilid acen nehtauo o atimi asega vai rau. Eris imiapan rau an nuhup u ilpu atimi alupas ara, mika eri tas alep vai rau ara. Eris ahodai rau ara, um ika, Arus ahes eda aijaurau ? nalaig eda nigki unyimirau ? Erus asuptecnaig arau, um ika, Ecrus ahes aijumrau an nuarin pece iyehki uhpu auahas, um atga par apan an pece upene, ecrus eti auahas tah nedo inig aijumrau eris atapnes cumrau an nefalaig vaig, um ago nedo has vai cumrau. Ja eris aktaktai a ilpu atimi alupas mika erus ahnag arau, um eti eteuc lelrau, um ika erus ham arau par auahas nedo an maliyum ura. Eris edemda vai rau natimi, um abli rau, um athei rau ira

obohtan, um ikni rau an nopoi hat mika eri alum rau natimi. Ja erus ago nedo eti auatiemda arau, um aru intas has an tas upene, um aru nedo has an nedo upene. Eris wat almoi nedo upene urau hal atimi u nakaro iyehki, eris aiheuc vai rau ara, um acaiji nedo has u ilpu etwara vai rau, um imiaras rau. Eris ehtauo jipe vai rau a nup an maliyum Intakitai, um acescas, um auahas jipe ra; ja erus tup eklim amen igpa arau.

Eris lep imiapan Kristian im Nimiisjis ninveijec an nuhup u ilpu atimi alupas. Eris atijai ira rau nehtauo iyehki natimi, um aredei rau, um ikni natau hat ira rau, um ago nedo ipjin vai rau, mika eri imtitaig natimi asega, um amen itac acen vai rau. Eris lep imiapan rau anliin neom ipjin ara, um ahtehgaig nauincai irai eduorau.

Eris lep imiapan rau an nuhup u ilpu atimi alupas an tah nopan, mika eri asuptecnaig nimtan imi rau. Is tas ehele rau a natimi alupas is ethi nidan Namcel vai nedo upene, um ika, Arus atupun nehtauo aijaurau an maliyum unyima, um auahas nedo unyima, um aihiaig pam atimi et ahinag ehelemirau.

Is atidai a Nimiisjis ninveijec, um ika, Ecrau eti atimi ehtauo aijumrau ; ecrau auahas nauritai u Tiapolo ache aijumrau ; el ecrau imiadumoij ilpu atimi auatatimi an nefalaig has ura aijumrau, el et upene ; ecrau idim amcel vai Bielsibub natimarid unyimia aijumrau, um eti imtitai yin im ilpu agelo has o ua.

Eris tastas jipe vai Nimiisjis ninveijec a nup an maliyum iyehki, um ehras ated mas vai yin. Eris imialau ijo yin ara, um aces eijira vai yin, um aredei yin, um ahcai yin ira auitoga ura, um asji yin irai hat, um atnamud nohun. Is idim uco inmas u Nimiisjis ninveijec. Ja kis ecetai jariot cap im hors is ero ainyak ubutpotet is aitgaig Nimiisjis ninveijec. Is wat mas aien, eris ati yin irai jariot iyehki, um imiaridjai yin an nepig an nohatag. Is ipjidipjid nefalaig iyehki 'par apan an pece upene. Eris lep ati Kristian anliin neom ipjin ara, ja is auarahcil aien, um atga o un, um lep ahced nefalaig upene, um ika,

Kaiheuc vai etwak Nimiisjis ninveijec:
Is atimi upene aien, um apol irai Iesu;
Eris atgei yin a ilpu hal u natimi atgei
atmas;
Ja et umoh aien an pece upene.

14.

Is lep ecet natimi upene is ethi a Kristian nidan Naitgaig: Erus ehratga arau, um tastas jipe.

Kis ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak mika, is eti echim atga a Kristian; is apan ehelen a natimi is ethi, nidan Naitgaig, um ika, Ekpu ahced euc ainyak. Is updak inliinmopon aien vai Kristian, is wat almoi nedo upene o un im Nimiisjis ninveijec aien, an nopan iyehki erus lucsei nohocred arau an

maliyum nidan Intakitai. Is lep asuptecnaig aien, um ika, Era lep amen hal eahki, era aktaktai upene ara, um ika eri apitac ara. Et idim uco, is atipagki Nimiisjis ninveijec a Atua, um lep imiatidai natimi is eche par isjeupigmoig yin.

Erus eti elvatga a Kristian im Naitgaig, ja erus uhum pan tah an nefalaig arau, nidan Has iran itai. Erus tas ehelen arau, um ahodaig nuarin pece o un. Is asuptecnaig ehele rau aien, um ika, Kis ahes ainyak an maliyum, nidan Intas updak ; era ahinag um esjilid a ilpu atimi ehpan irak eahki ; ek apol ainyak an nalaigaheni inig er ikni itai vaig, um eti lucsei nohocred vaig ; ek atga ainyak alaig apan an pece upene. Is ika a Kristian, Na atimi efaifa aiek ; na esjum aiek inlucsei vaig nohocred vai Iesu ; jim ahced cumrau. Erus eipujai yin arau, um amen itac acen vai yin.

Kis lep ecetai ainyak mika is echim atga a Has iran itai, ja ehtijis uhum pan yin natimi is eseij an nefalaig, nan, Napol an nobohtan, im Inmerit vai mune, im Inmeteug. Eris aiheuc jipe vai ra ara, um tas jipe. Is asuptecnaig ehele ehtaij a Has iran itai intas o un im Kristian im Naitgaig, im nesjum urau vai yin va naiyu u inliinmopon va nobohtan. Eris aktaktai ara mika erus ahnag arau, um apitac rau, um uhum pan rau an nefalaig.

Is tas ehele rau a Inmerit vai mune, um ika, Arau ika aijaurau et eti upene vai ilpu atimi atga naktaktai alupas vaig nobohtan inigki im

niji itai iran ; ja ek ika ainyak eri alaigaheni atimi mika eri ikni itai vaig ara.

Kristian. Et eti upene intas inigki unyum. Era ago nedo inigki a ilpu atimi auatatimi ache. Eris ago nedo inigki a ilpu Faresi, um atoraliak inpadiaig u ilpu takata eris emesmas a ilpu atamnyu ura, um ago nalaigaheni opra par adahpoi nedo has ura. Is ago nedo inigki a Jutas, um alaigaheni mika yi aminjinaig incet mune u ilpu atimi atahaijeg Iesu, um ehneg itai iran. Is lep ago nedo inigki a Saimona natimi ahraces ; is merit aien mika yi amen ehelen nemda u Nesgan Upene, mika yi ago niji itai imiali aien, um lucsei nimtan vaig. Et ehka va atimi par aheca u Atua im Mamona. Eris wat atahaijeg intas o Kristian ara, eris amah jipe ira ra ara jam eti tas. Eris lep aijijai rau ara mika eru uhup arau.

Erus lep atga a Kristian im Naitgaig, um yetpan an nuarin marara upene is ethi. Is eteuc nedoon tintin an nahaijin marara iyehki itac. Is amen nehpanitai ubo eahki eris ucji silver iran. Eris udei nefalaig hal eris atga iran ara, um apan u nehpanitai iyehki par almoi. Ja is efaifa nobohtan an neucse nehpanitai. Eris eropse iran natimi is ahinag, um emesmas ; eris lep lucsei inmocop ira ra hal eahki, um eti lep atga upene um yetpan an nopan mas ura.

Kis lep ecetai ainyak mika, is aiji ubutpotet u nehpanitai iyehki eris ucji silver iran a natimi is ethi, nidan Timas. Is amen eahki aien par imi-

acaij ilpu atimi atga an nefalaig, mika eri apan ara um almoi. Is ahlaig aien vai Kristian im Naitgaig, mika eru apan arau um almoi, um ika, El erau auritai tintin igcaki aijaurau, arupu auroauro aijaurau, um ikni itai.

Is ika a Naitgaig yi apan um tup almoi, ja is ika a Kristian, O'o, kis atahaijeg intas vai nuarin inig ainyak, mika nuarin efaifa nigki, eris emesmas iran natimi is ahinag. Is imiisjis ehele rau a Timas, ja is ipjin intas o Kristian. Is ika ehelen aien, Ak Timas, ek ato euc ainyak; nai hal u Jutas aiek is alwai Natimarid aien, ja is ispun alcinwan aien: na lep merit aiek par imiahnag cumrau; napu idim lucsei nimtan nedo has unyum aiek. Erus lep atga urau arau.

Erus eti elvatga arau, ja erus par ecet Has iran itai arau im ehtaij etwan. Eris wat uhum pan u nuarin iyehki ara is eteuc nehpanitai eris ucji silver iran, eris auroauro ara, um udei nefalaig, um apan ehele Timas. Ek eti ato ainyak kit eris eropse anliin nehpanitai ara, ka ehlause um auritai iran um mas; ja kis eti lep ecet ra ainyak an nefalaig.

Kis lep ecetai ainyak mika erus atga arau um uhum pan nitai asjaaicnaig an nahaijin nefalaig. Erus imiali nitai iyehki arau; is idim idivaig intakata, jam oboatau hat. Erus aiji o un arau, um almaijidjid, um ecetai intas eris aged iran. Is asjapicnaig nidan tintin asega a Kristian, um esvi intas inigki, nikavaig " Imiehva ehgai Lot." Erus aktaktai arau mika ehgai

Lot iyehki, is uhum pan yin intavaitap u Atua is wat aiji aien an nefalaig, um ika yi adumoij pan Sotom vai inpadiaig o un. Erus lep atga arau, um tas upene jipe va nitai iji igki.

15.

Is ahnag a Kristian im Naitgaig an nefalaig ; is ehcerucai rau a natimi alupas actalactal is ethi, nidan Nohocred.

Kis lep ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak mika, erus atga arau um yetpan u nofowai upene, nidan "Nofowai umoh vaig." Is eteuc nefalaig urau an nahaijin nofowai, erus atga iran arau um imiacitak, um umnyi inwai umoh; is lep emda nohurau vaig. Is amen niji cai an nahaijin nofowai im lep nahaijin, um oho. Eris lep hegaig nerin um umumoh vaig niji emehe eris lucsei natimi an nefalaig.

Is lep eteuc nuarin marara an nahaijin nofowai im nahaijin, is eklim upene va nefelelicai im intisiaicai ; is esjilid nuarin iyehki nasjeuc vaig iran. Erus wat aiji arau, erus aldei nohwai itai arau, um lep umnyi inwai umoh, um lep asjeuc umjeg. Erus ago nedo inigki arau irai iji adiat im niji epig, um acesaces nohranitai, um ika,

Naaurinig vai inwai umumoh vaig,
Lumai ilpu atimi an nefalaig ;
Et lep upene acen nohwai itai,
Era lep emda vaig a ilpu atimi atga.

Kis lep ecetai ainyak an numjeg ahnag un-

yak mika, erus hag um umwig arau, ja par ahced nefalaig. Erus eti elvatga arau ja is par atiakoai jipe nefalaig im nofowai; erus taigtaig vaig arau, ja erus esjum arau nudei vaig nefalaig. Is riduitriduit nefalaig; is lep coho neduorau va natga urau; is auatialidi inliinmoporau arau va nefalaig. Erus merit emda arau mika yi upene nefalaig. Erus ecetai nuarin marara upene arau an nahaijin nefalaig an mauurau, im neucse nirahed par atga iran; is lep eteuc nefalaig haklin an nahaijin nirahed igcapan. Is ika a Kristian, Et idim upene nefalaig naico; tu atga iran akaijau; et idim updak nefalaig va nedueijau.

Erus ehlad arau um ecet natimi is ethi natga vaig an nuhup urau, nidan Nasgeig irai takitai. Erus ahlaig vai yin arau, um ika, Et yetpan eda nefalaig inigki? Is asuptecnaig ehele rau aien, um ika, Et yetpan an neucse nah an pece upene. Is uhup ira rau aien, ja erus par apitac yin arau. Is yetpam nepig ira rau; is lep esjilid inmehcim. Is eti ecetai nefalaig a Nasgeig irai takitai, um eropse an nehpanitai ubo eris ucji par atapnes ilpu atimi ahnag, um mas.

Erus atahaijeg neropse o un a Kristian im Naitgaig, um ahlaig vai yin, ja is eti tas aien, is tup aunyauwaig ache aien. Is lep esjilid incopda, im inmunuka, im nauwainapit; is lep ahgarero. Erus imtitaig arau im taigtaig va nedo urau, nikavaig, erus udei nefalaig arau. Erus ika arau eru adumoij, ja is ehka va napat im inwai.

Et auud Kristian im Naitgaig an nelop uptenupten
o un a Nohocred natimi actalactal iyehki.

Is ehka vai rau necetai vaig neucse nirahed an nepig iyehki. Erus ateucse arau an nuarin aiyu par aitgaig nadiat. Ja erus imtate arau um umjeg. Is eteuc neom ipjin ubutpotet pan u nuarin iyehki erus asjeuc iran arau, nidan Nimiisjis nahcil, is ohuun a natimi is ethi, nidan Nohocred, is alupas acen nohun. Is aiji lahlah aien an nuhialeg, um ecet Kristian im Naitgaig numjeg vaig an nuarin pece o un. Is ahugni rau aien. um tas ehele rau, um ika, Erau ham igcaki aijaurau vanhe ? Erus asuptecnaig ehelen arau, um ika, Ecrus atimi atga aijumrau, jam ahnag an nefalaig.

Is ika ehele rau a natimi alupas acen iyehki, Arus atga an nuarin pece unyak aijaurau, um umjeg iran, va nedo inigki arumu ahced nyak aijaurau. Is ehka vai rau nimiisjis vaig ehelen va nemda o un. Is imiapan rau aien anliin neom ipjin o un, um ikni rau an nuarin neom is apat, um epiv, um has. Erus amen eahki arau irai hal adiat, um eti ecetai tah nitai caig, im inwai, im inlah. Erus ohocred alupas arau.

Is eteuc ehgai natimi alupas actalactal iyehki, nidan Lelehtas; ja erus wat asjeuc arau, um tastas jipe, is ahodai ehgan aien, um ika, Uhpu ago inhe irai ohwat rahki? Is tas ehelen aien, um ika, Namu lucsei rau aiek, um aredei emda rau. Is aiji aien an nuhialeg, um apan anliin neom ipjin, um auud rau an nelop uptenupten. Erus auatialidi vaig arau, um eti atidai, jam tup asjeuc ache. Is udei rau aien, ja erus ohocred arau an nadiat asega iyehki, um taig alupas va nohocred urau.

Is wat lep epig, is tas a intakata iyehki ehele natamnyu un, is wat ato aien mika erus eti fi mas arau, um ika, Namu asaig ehele rau aiek mika eru isparau auahas rau arau. Is wat lep lahlah an tak apnyin, is apan ehele rau aien, um tas edemda ehele rau, um ika, Arupu eti lep alau ijo an neom ipjin inigki aijaurau; et upene mika aru ispumirau auahas caurau aijaurau an nauitoga, ka inwau, ka inwai acen.

Ja erus ugyi yin arau mika yi udei rau aien. Is amah acal ira rau aien, um aiheucaiheuc pan ehele rau, mika yi auahas rau, ja is eropse an nobohtan aien, is lep auatialidi nikman. Is udei rau aien um atga o un, ja erus tastas arau mika erupu imiaiji intas o un arau, ka o'o. Is ika a Kristian ehele etwan, Intupu ago inhe akaijau? Et idim esjilid nohocred ujau, ek eti imtitaig inmas ainyak, ja ek esjum ainyak vai nuarin has inigki. Is tas a Naitgaig, um ika, Et idim inveijec intas unyum, nikavaig, et esjilid nohocred ujau um upene inmas vaig, ja et itap vai caijau nispaijau auahas caijau vaig vai intas alep inigki u Atua, nikavaig, "Jim atgei atmas." Is lep ika aien, Inyi eti leh nitai umoh iran tah natimi atgei atmas. Erupu amen a ilpu atimi atgei atmas an pece has. Is lep ika a Naitgaig, Et esjilid a Atua irai natimi alupas actalactal inigki, kit etpu aiheuc vai caijau aien, um imiatamaig caijau va nohocred ujau; jam jim ispaijau auahas caijau akaijau. Is

eropse tintin inliinmopoi Kristian vai intas o etwan. Is has namen urau an nadiat asega iyehki.

Is wat lep jupura, is lep apan ehele rau a natimi alupas actalactal iyehki par almoi, kit erus imiaiji intas o un arau, ka o'o. Ja is ecet rau aien numoh vaig, jam ubutpotet u inmas urau va numlaig, im nahvig wai, im inmocop ira rau, erus tup dedijai rau ache arau. Is wat ecet rau aien numoh vaig, is atavaitap aien, va nimipalea vaig intas o un urau, um ika yi atijai nohocred esjilid ira rau. Erus eucjeucjeucaij arau; is idivaig natimi mas a Kristian; is wat nusjai tintin aien, erus lep tastas arau, kit erupu imiaiji intas o natimi alupas actalactal iyehki arau, ka o'o. Is ika a Kristian yi adai intas o un, ja is imiisjis emda a Naitgaig, mika eru jim ago nedo iyehki arau.

Erus wat lep asjeuc a natimi alupas actalactal iyehki im ehgan an nepig, is tas ehele natamnyu un aien vai Kristian im Naitgaig, um ahodai yin, kit erus imiaiji intas o un arau, um isparau auahas rau, ka o'o? Is asuptecnaig aien um ika, O'o! erau atimi ipjin arau; erau lucsei nohocred asega arau, ja eráu eti isparau auahas rau arau. Is ika a ehgan, Imiapan rau an nuarin et amen iran niji eduei atimi im nipji nipek ura sji ehki as upyi auahas ra aiek, um ika napu auahas rau aiek et idivaig as auahas ra aiek.

Is wat lahlah an tak apnyin is ago nedo

iyehki a natimi alupas actalactal is asaig ehelen a ehgan, um imiapan Kristian im Naitgaig an nuarin iyehki is amen niji eduei ilpu atimi emesmas iran, um ika ehele rau, Eris ilpu atimi atga ara sji igki um idivaig caurau, ja eris atga an nuarin pece unyak ara is idivaig caurau, jai kis auahas ra ainyak : ekpu lep auroauro ainyak um ago nedo inigki vai caurau. Is lep abli rau aien, um ikni rau anliin neom ipjin. Erus tup asjeuc ache arau an nadiat asega iyehki, um ohocred. Is imiali a natimi alupas actalactal iyehki va nipjin urau, nikavaig, erus eti imiaiji intas o un arau, um isparau auahas rau.

Is wat lep epig is tas a ehgai natimi alupas actalactal iyehki ehelen, um ika, Et idivaig erupu auarahcil arau, um aha : kit et amen ehele rau kii par asalgei intapnes an neom ipjin. Is ika a natamnyu un, Et idivaig, ja ekpu aiji ainyak an nuhialeg um ahilek ira rau.

Ja is wat ijihgan nepig asgeig pan nadiat atumop, erus atupun arau um alaigaheni, um yetpan an nauhoig yamud u nadiat, Is wat auhoig yamud nadiat, is ika a Kristian, Ek ahnag ainyak namen vaig igcaki ; et idim amen kii an ritik, ekpu asalgei intapnes asega ainyak an neom ipjin inigki ; Is ika a Naitgaig, Naaurinig, ak etwak, fi leh kii aiek, um asalgei.

Is atipagki kii an ritin a Kristian, um ati an tapnes uhup, is auroauro um asalgei ; is

ati kii an tapnes is eche aien, is auroauro um asalgei : is lep ati kii aien an tapnes hat itac, is ipjin tintin, ja is par lep asalgei.

Erus apan itac arau, um aha. Ja is ahgei inmotjan tapnes a natimi alupas actalactal, um aiji, um apitac rau, ja is lep ehlau pam iran nauatialidi u nikman im neduon. Erus eti atumop arau um uhum pan nefalaig u Natimarid, um umoh. Erus ahtalgaunyi nirahed arau, ja par aktaktai nitai inigki erupu ago arau par atapnes atimi, va eri jim ahnag ara, um atga an nuarin pece u natimi alupas actalactal iyehki, Erus aduwi noboatau arau, um aged iran intas inigki, nikavaig, "Nefalaig et yetpan an neom ipjin u natimi alupas actalactal inigki, et amcel vai Natimarid an pece upene aien ; et lep merit aien nauahas vaig ilpu atimi upene." Eris esvi intas inigki natimi is ahinag epitpitac ira rau, um umumoh.

16.

Eris ago nedo upene vai Kristian im Naitgaig a ilpu atimi asgi siip irai lola edoon eklim upene.

Erus atga a Kristian im Naitgaig, um yetpan irai lola edoon eklim upene, et ohuun a Natimarid an nedoon Saion. Erus aridjai arau par almoi nahapol, im nohuitai, im nokoro vaine, im nimtai wai eahki : erus lep umwig eahki arau, um ereuc, um hegaig nohwai itai.

Eris amen a ilpu atimi asgi siip irai lola

edoon iji ehki, um aminjinaig siip ura. Erus apan ehele ra arau, um aijisji irai iseuc urau, et idivaig ilpu atimi et esvi ra natga vaig, um ahodaig, um ika, Et ohuun niji edoon iji igki a di ? et lep u di siip iji igki er asgei ra ? Eris asuptecnaig a ilpu atimi asgi siip, um ika, Inpece u Imanuel nigki, et lep eti itac acen inmaliyum o un, et ohuun siip iji igki aien, is lep mas vai ra aien.

Kis lep ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak mika, eris wat almoi a ilpu atimi asgi siip mika erus atimi atga arau, eris ahodai rau va itai ara. Eris wat atahaijeg intas asuptecnaig urau ara, is upene inliinmopora ara vai rau. Eris aiheuc vai rau ara, um ika ehele rau, Naaurinig va napam unyimirau irai lola edoon eklim upene iji igki. Nidai ilpu atimi asgi siip ji igki, nan, Nato itai, im Naktaktai itai, im Naiji lahlah, im Ninveijec. Eris lucsei rau ara, um imiapan rau irai imnim ura, um alaa rau nitai caig. Eris lep acaiji rau ara, mika eru amen laulau jak arau, um atumop, um hegai itai upene irai edoon eklim upene iji ehki. Is upene ira rau intas ura.

Kis lep ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak mika, is wat lahlah an tak apnyin, eris ahugni Kristian im Naitgaig a ilpu atimi asgi siip, mika eri edo ara irai edoon iji ehki. Eris ahlau ijo ara, um edo, um adpau irai iji uarin eklim upene marehed mihtag. Eris tastas jipe a ilpu atimi asgi siip, um ika, Intumu imiadpau ohwat raigki u niji itai imiali akaija.

Eris imiaridjai rau ara ijinies an lolan nedo-on is ethi, nidan Nahnag, is isas acen, um asaig ehele rau, mika eru eas se u nehni se u nedoon. Erus eas se a Kristian im Naitgaig, um alum atimi is ahinag eris eropse ara, um auhoig yi oplecoplec ra.

Is ahodaig a Kristian, um ika, Inhe nigki ?

Eris asuptecnaig a ilpu atimi asgi siip, um ika, Arus upyi atahaijeg intas vai ra sji igki aijaurau, eris imiahnag ra a Haimenius im Failitus, va niminusjai nohui atimi, ka o'o ?

Erus ika arau, Maiya.

Eris ika a ilpu atimi asgi siip, Era mun ji igki ara, eris eropse ara um auhoig yi oplec-opjec nohura an nehni se u nedoon inigki par itai imiehva imi atimi.

Kis ecetai ainyak mika eris imiaridjai rau ara ijinies an nedoon is eche, nidan Naminji-naig, um ika ehele rau eru eas pan itac acen arau ; erus almoi atimi is ahinag arau, eris atga jipe ara u etheso ira atimi ; is apat nes-gaiimtara ara, eris lep epihtau ara irai etheso ira atimi.

Is ika a Kristian, Inhe ji igki ?

Eris asuptecnaig a ilpu atimi asgi siip, um ika, Arus ecetai neucse nirahed aijaurau an nahaijin nefalaig irai mauumirau, ka o'o ?

Erus ika arau, Maiya.

Eris ika a ilpu atimi asgi siip, Et ahes nefa-laig an neucse nirahed naico, um yetpan an neom ipjin u natimi alupas actalactal ; eris ah-nag an nefalaig ura ara sji igki, ja.is arop ira

ra a natimi alupas actalactal iyehki, um ikni ra anliin neom ipjin o un; is lep iknipagki nesgaiimtara aien, um imiapan ra u etheso ira atimi, um aticijai ra, mika eri atga jipe iran ara um imihum pam an nopan inig. Erus aes jipe rau a Kristian im Naitgaig, jam eti tas.

Kis ecetai ainyak mika eris imiapan rau an taka uarin a ilpu atimi asgi siip, is amen intapnes eahki an nahaijin nedoon; eris asalgei intapnes ara, um asaig ehele rau, mika eru almoi inliin arau. Eris almoi inliin arau, ja is apat, um ohua nadran cap iran; erus lep atahaijeg inmotjan cap arau, im naunyauwaig u ilpu atimi ohocred, um ahgei nipin narekwas.

Is ahodaig a Kristian, um ika, Inhe nigki?

Eris asuptecnaig a ilpu atimi asgi siip, um ika, Nimtiri nefalaig et yetpan an pece has nigki, era atga iran a ilpu atimi alaigaheni efaifa, et idivaig Jutas is alwai Iesu aien, im Aleksanter is asan tas has aien vai intas upene, im Ananaias im Safaira, erus ahcil um efaifa arau.

Erus tas jipe a Kristian im Naitgaig, um ika, Etmu aiheuc vai caijau a Atua, um alupai caijau nemda o un, mika tu ahced nefalaig upene akaijau, um amen aktit iran.

Eris ika a ilpu atimi asgi siip, Et idim upene intas unyimirau; arumu jim auatialidi aijaurau, jam apol an nemda u Atua.

Eris ahes eahki ara, um ehratga um yetpan an nehni u nedoon iji ehki. Eris tas jipe a ilpu

atimi asgi siip, um ika, Intumu ehvaig Inpece Upene akaija ehele natimi atga iraigki an nitai acat alum itai. Erus ika a Kristian im Naitgaig, Naaurinig. Eris imiapan rau ijinies an lolan nedoon is ethi ara, nidan Nadila, um alupai rau nitai acat alum itai.

Erus leh clas arau um acat alum emda, ja erus imiehva nitai iyehki arau erus tup pam almoi arau,, va nitai inigki is eucjeucjeucaij nikmarau arau; is ehka vai rau navaktit vaig nitai acat alum itai; ja erus aktaktai arau mika, erus ecetai tah nitai arau is idivaig neucse nah an pece iyehki, im nupene iran.

Erus wat ika arau eru atga urau, is alupai rau nitaasviitai par asjaaicnaig an nefalaig a natimi asgi siip is ethi. Is lep ika ehele rau is ethi, Aminjinaig caurau vai Nimiahpas efaifa. Is lep ika is ethi, Jim umjeg aijaurau an nuarin pece ahcil. Is lep ika is ethi, Etmu amen a Atua ehelemirau. Kis aiji lahlah ainyak va numjeg ahnag unyak.

17.

Erus ehtet irai Napat a Kristian im Naitgaig; eris atoraliak itai u Nimiisjis ninveijec auatialidi: eris lep anai Kristian im Naitgaig an nopoig.

Kis umjeg ainyak, um lep umjeg ahnag, um ecet natimi atga erahki nahes vaig irai lola edoon iji ehki, um atga alaig an pece upene. Is eteuc inpece is ethi an nahaijin nefalaig an mauurau, nidan Nedo ijinies; et ahes nimtiri efalaig acalacal an pece iyehki,

um ehcohos pan an nefalaig erus atga iran arau. Erus ecet intakuras is ethi arau, nidan Napat, is ahes aien an pece iyehki. Is ahodai yin a Kristian, um ika, As ahes eda aiek? nalaig eda nigki unyum?

Is asuptecnaig a Napat, um ika, Eris apos nyak an nuarin pece inaico et tup ubutpotet, jai nalaig apan an pece upene nigki unyak.

Kristian. Napu ehvatga an neucse nah an pece upene aiek; et idim ehka va atimi.

Napat. Ekpu idim atga iran ainyak, et idivaig ilpu atimi upene asega.

Kristian. Ja et eteuc nitai asjaaicnaig ehelum mika eri ato euc ara, um asalgei intapnes vai euc, ka o'o?

Napat. Maiya, ek idim ato itai ainyak, et upene inliinmopok, ek eti ato tah nedo has ainyak, ek tup atimi upene ache ainyak.

Kristian. Ja as eti ahced nefalaig u Natimarid aiek par apam igcaki, ja as ahced nimtiri efalaig acalacal ache aiek, et idivaig natimi ehneg itai.

Napat. Ek eti ato caurau ainyak, ahced nefalaig unyimirau aijaurau, ja ekpu ahced nefalaig unyak ainyak, ek idim atimi arapakau ainyak.

Is ika a Kristian yi asuptecnaig itai ehelen, ja is ehka va nijinies u inliinmopon. Is ika ehele etwan aien, Et ika a nat naico et ato itai aien, ja et apat aien. Erus udei yin arau um atga urau; ja is apitac a Napat.

Erus eti elvatga arau, ja par yetpan an

nimtiri efalaig apat acen. Erus ecet natimi is ethi eahki arau, eris arore yin irai wau ipjin a ilpu agelo has u Tiapolo is seven, um imiadumoij pan yin u neucse neom iyehki erus ecetai arau an nahaijin nedoon. Erus eucjeucjeucaij ahwat rahki; ja is aes yin a Kristian par almoi kit is ato yin aien, ka o'o. Is aktaktai aien mika Nadumoij iyehki is amen aien an nuarin pece Nefaifa.

Is ehka par almuktit nesganimtan; is adenaig aien et idivaig natimi ehcamai. Ja is almaijidjid yin a Naitgaig um ecetai intas inigki eris aged an cehen, nikavaig, "Natimi an nakalasia efaifa nigki is adumoij aien."

Is tas a Kristian ehele etwan, um ika, Ek imiehva ainyak nedo eris ago vai natimi upene is ethi an nuarin inig itu acen. Nidan natimi iyehki Nimiisjis ninveijec auatialidi; is atimi upene aien. Is ateuc aien um umjeg, ja ehtijis aat iran inraimu is eseij, um atoraliak niji ịtai o un, um auud yin, um udei yin an nefalaig. Ehtijis atahaijeg ahtaij mika is atga an nefalaig a natimi alupas is ethi, nidan Naiheuc esjilid; ehtijis imtitai yin ahtaij, um aha; jam eti efi leh nitaahnaig esjilid o un. Is ihkin natimi a Nimiisjis ninveijec auatialidi, um atga ugyi itai. Is amen ehelen nitaahnaig esjiḷid o un ache, ja is ehka vai yin nahtai vaig, va eri jim atapnes yin an neucse nah an pece upene. Erus tastas arau va nedo iyehki eris ago vai

Nimiisjis ninveijec auatialidi, um ugyi emda Natimarid par ahced rau, va eru jim umjeg arau an nefalaig um yetpam ira rau tah nitai has.

Erus atga arau, ja is apitac rau a Napat, Erus uhum pan nefalaig is ethi arau is tup idivaig iyehki erus upyi atga iran arau. Erus wat aiji arau is yetpam ehele rau a natimi is ethi, is apig nohun, ja is aso yin aien an napelumai ahi, um ahodai rau, um ika, Erau a uri aijaurau par tup aiji. Erus asuptecnaig arau, um ika, Nalaig an pece upene nigki unyimrau; ja ecrau eti ato aijumrau nefalaig inig iran raigki ecrupu atga iran aijumrau. Ja is ika a natimi iyehki, Nalaig eahki um igki unyak; apitac nyak aijaurau.

Erus apitac yin arau; ja is asvi jipe nefalaig iyehki ehtijis atga iran ahtaij um yet pan an taka uarin itac acen vai Inpece Upene; ja erus apitac nat yehki arau. Erus wat eti almoi arau is imiarehed rau an nopoig aien; erus ecen iran arau. Is apijadi napelumai ahi a natimi iyehki; erus wat almoi nohun arau is apig um has. Erus lep ato arau mika is efaifa vai rau aien, um anai rau an nopoig o un. Erus aunyauwaig emda arau, ja is ehka vai rau napijadi rau vaig.

Is tas a Kristian ehele Naitgaig, um ika, Ak etwak, intau mun ispaijau imiatga caijau akaijau. Eris idim tas eheleijau a ilpu atimi asgi siip, um ika, Aminjinaig caurau

vai ilpu atimi efaifa. Is idim inveijec intas ura.

Erus ecen an nopoig arau um imitaig alupas nedo ahnag urau ; ja erus ecet tah arau napam vaig ehele rau, is naunau nesganimtan ; is lep amen nitai aredei an nikman. Is ahodai rau aien, um ika, Erus ahes eda aijaurau : erau lep a uri aijaurau igcaki ? Erus asuptecnaig ehelen arau, um ika, Ecrau atimi atga an nefalaig aijumrau par apan an pece upene, ja is imiahnag cumrau a natimi apig is ethi is aso yin aien an napelumai ahi. Is ika ehele rau a natimi apos nitai aredei. Nefaifa iyehki is imiahnag caurau aien, ja is aso yin aien an napelumai ahi, mika yi idivaig nagelo lah aien. Is ahtamud nopoig aien um apijadi rau. Is lep ika ehele rau aien, Arumu apitac nyak aijaurau, ekpu lep ikni caurau an nefalaig ainyak.

Is imiadumoij pan rau aien an nefalaig iyehki erus udei arau par apitac natimi imiahnag rau. Is ated emda rau aien va nedo ahnag urau, um asaig ehele rau mika eru asjeuc se arau an nobohtan. Is lep aredei emda rau aien, um ika, " Ek ated um aredei ra sji igki ainyak et upene inliinmopok ainyak vai ra ; va nitai inigki arumu emda aijaurau um adumoij an nefalaig has unyimirau," Is atcijaig rau aien, um ika, Atga unyimirau aijaurau, um aktaktai intas o ilpu atimi asgi siip ehelemirau. Erus ago naaurinig vai yin arau ja par atga urau, um ahced nefalaig et yetpan an pece upene, um acesaces nohranitai, um ika,

Erumu aktaktai upene a ilpu atimi atga,
Um jim ahnag an nefalaig:
Et merit emda a Tiapolo
Par anai caija an nopoig o un.

18.

Erus ehtet irai Nimiisjis nahcil Atua a Kristian im Naitgaig, erus lep atga arau an nuarin pece ahcil.

Erus wat atga arau, erus ecet natimi is ethi arau, is tup eklim atga an nefalaig aien. Is ika a Kristian ehele etwan, Alum nat naico et par apam aien um ehtet iraijau.

Naitgaig. Ek idim ecet yin ainyak, ak etwak, jai intumu aminjinai caijau akaijau, kit et atimi efaifa aien, par imiadumoij caijau: nidan natimi iyehki Nimiisjis nahcil Atua.

Is ahodai rau a Nimiisjis nahcil Atua, um ika, Nalaig eda nigki unyimirau?

Is asupetecnaig a Kristian, um ika, Nalaig an nedoon Saion nigki unyimrau inpece u Natimarid. Is ahcapidai nat yehki, is laav alupas aien, um ika, Et eti eteuc inpece inigki erau ahilek aijaurau; et takitai natga inigki unyimirau; erau ahnag aijaurau. Erus imtitaig intas has esjilid u natimi iyehki arau, um esjum vai yin. Is imilaav rau aien um atga o un. Is ika a Kristian, Kaiheuc vai yin; et apat inliinmopon aien; is auahas yin naiyu u inliinmopon vai nobohtan inigki.

Kis lep ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak mika, erus atga arau um uhum pan u nuarin pece is ethi, eris imtate a ilpu atimi

atga iran. Is atupun par imtate a Naitgaig, um ika ehele Kristian, Et aroparop nesganimtak ainyak; ekmu asjeuc ainyak um umjeg. Is ika a Kristian, O'o, ak etwak, namu aktaktai intas o ilpu atimi asgi siip aiek, nikavaig, Aminjinaig caurau aijaurau an nuarin pece ahcil. Ja is lep ika a Kristian, Tu ehri tas upene jipe akaijau, vai tu jim umjeg akaijau. Erus acesaces nohranitai arau, um ehri tastas upene jipe. Is asuptecnaig ehele Kristian a Naitgaig nauritai asega u Atua iran. Is ika aien, Kis atimi auatatimi ainyak, um imiacitak nedo an nobohtan ache. Ja kis atahaijeg intas unyum im Nimiisjis ninveijec ainyak, nikavaig, etpu yetpam intavaitap u Atua ira atimi va nitai iji igki, kis ohocred ainyak, um adumoij an nefalaig has unyak; ja kis ato ainyak mika, is takitai im napelumai mohtan nedo upene unyak, um auatialidi par imiatamaig nyak. Is wat ato nohocred unyak a Nimiisjis ninveijec, is ika aien, Apan ehele Iesu um asgeig iran ache va etpu imiatamaig euc aien. Kis imtitaig ainyak va yi jim esjum vai nyak a Iesu va nedo has asega unyak. Ja eris asaig ehelek mika, is asuol se pam a Iesu par imiatamaig ilpu atimi auatatimi: et lep emda inja iran par yiri nyak va nedo has asega unyak; is lep ika aien, "Akumu ahtag pam ehelek aijaua asega eka auritai aijaua um opoc nitai ahelwei unyimia." Kis adumoij an nefalaig has unyak ainyak um asgeig irai Iesu: et lep eteuc nigpa u Atua

an liinmopok an nopan inig. Et aiyu inliinmopok ainyak vai Iesu an nopan inig, va naiheuc o un vai nyak. Et upene irak inlucsei vaig nohocred vai yin an nobohtan inigki. Naaurinig vai natimi imiatamaig nyak.

19.

Erus lep ecet Napat a Kristian im Naitgaig.

Kis ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak mika, is eas pan itac a Naitgaig, um ecet Napat napitac rau vaig. Is tas aien ehele Kristian, um ika, Almoi nat naico, et mun etjo itac aien, um amen itac acen: tu aitgai yin akaijau. Erus aitgai yin arau. Is tas ehelen a Kristian, um ika, Auroauro aiek, um jim etjo itac. Is ika a Napat, Tup ainyak marom, et upene irak nechim atga vaig, ek eti merit ainyak nahced atimi vaig, udei nyak aijaurau.

Is ika a Kristian, Et uarin amasacen nigki; ehtaij tas jipe iran akataij: is lep ika ehelen a Kristian, Ak Napat, et echamecha inliinmopom aiek an nuhup u Atua an nopan inig;

Napat. Et idim upene irak an nopan inig: et ehlohos naktaktai upene asega an liinmopok; ek lep cediaig vaig ainyak

Kristian. Et ijinies intas unyum, na eti ato inliinmopom aiek, is ika a naprofeta, " Et esjilid nefaifa u inliinmopja irai iji itai asega, um has acen." Is lep tas upene ehelen a Kristian, um ika, Jim asgeig an nedo upene unyum aiek, nitai ahcil nigki, um idivaig napelumai moh-

tan an nuhup u Atua, jam asgeig irai Iesu ache, va apu leh nitai umoh upene iran aiek. Is atavaitap a Napat, um atuh Kristian vai intas upene o un ; um ika ehelen, Erau atga aiheucaiheuc aijaurau ; arumu uhup aijaurau, ja ekpu apitac ainyak, um echim atga.

Is tas a Kristian ehele Naitgaig, um ika, Kaiheuc vai nat naico ; et apat inliinmopon aien : kit etpu mas an nedo has o un aien.

20.

Erus atga an pece Biyula a Kristian im Naitgaig. Erus lep algauwaig nofowai u Inmas arau, um yetpan an pece upene.

Kis ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak mika, erus eipujaig nuarin pece ahcil arau, um yetpan an pece Biyula. Is aheyuyu nehlelehel iran : erus lep atahaijeg nohrai man eahki arau, um almoi niji tisiaicai irai iji adiat. Et lep amen aktit nagesega eahki irai iji adiat im niji epig, et tup lah ache. Et idim eti eteuc inpece inigki ubutpotet pan niskanse u inmas. Erus lep ecetai inmaliyum u Natimarid eahki arau, jam eti lep ecetai niji itai imiahnag rau. Erus eti lep ahvig tah nitai caig arau, um eti mas va nitai umnyi, erus idim ecetai niji itai upene asega eahki arau. Eris lep ehtet ira rau hal nup uran pece upene eris ijis jipe an tid an pece ara. Is esjilid acen nimiacitak iran.

Erus wat ubutpotet pan u inpece u Natimarid arau, erus ecetai upene arau, um cediaig. Eris actaig niji eom iran irai peril im niji hat esjilid, is lep naunau nefalaig vai colt iran. Is

ti intas urau va nitai iji ehki erus ecetai arau, erus lep auatialidi vaig arau.

Ja erus lep emda tintin arau, um atga, um apan ubutpotet u inpece upene, um ecetai nokoro im nahapol, is ispun ededel niji itai upene asega iran. Is tas ehele rau a natimi aminjinaig, um ika, Et ohuun nitai iji igki a Natimarid, is ahwaig aien vai inmerit o un, im lep vai ilpu atimi atga o un. Is imiacaij rau aien mika eru atumop arau, um caig nohwai itai, va etpu emda nohurau vaig. Erus atumop eahki arau, um umjeg.

Erus lep aiji lahlah arau, um atidai, um atga urau par apan an pece upene. Erus wat atga urau arau, erus ecet natimi is ero arau is ememina nesganimtarau, is lep naunau napelumai ira rau is idivaig colt. Is imiacaij rau a Kristian im etwan mika erau ahced rau arau. Eris ehratga ara um yetpan an nuarin iyehki eris ecetai neucse nah an maliyum upene iran ara. Ja is eteuc nofowai alupas an nibla ra im neucse nah, is lep ti nitai algauwaig iran. Is auatialidi inliinmopoi Kristian im Naitgaig va nofowai ; erus tup aes jipe arau jam eti ecetai tah nefalaig. Erus ahodai natimi erahki arau, um ika, Et ubo inwai asega, ka ? Erus ika arau, Et idim ehka nofowai inigki vai ilpu atimi imiisjis nahcil, ja et tup upene vai ilpu atimi imiisjis ninveijec ; arumu aijijaise an wai aijaurau, va arupu uhum pan an neucse nah an maliyum upene aijaurau.

Erus asuol an nofowai arau, ja is auroauro a

Kristian um atupun um ete. Is ahlaig vai Naitgaig aien, um ika, Ak etwak; et ubo inwai; et ataluopni pam nyak inwai; ekpu mas ainyak. Is ika, a Naitgaig, Ak etwak, jim imtitaig aiek; ek aijijeuc ainyak; et idim upene. Is ika a Kristian, Ak etwak, et mun arehed irak nohocred u inmas; inki eti ecetai inpece upene ainyak.

Is uce intas o Kristian, ja is ataluopni pam yin napat im nohocred; is ehka vai yin necetai vaig an nuhup o un. Is imtitaig alupas aien va yi jim ecetai inpece upene aien. Is aridjai an nuhup o un nedo has asega is ago aien an nopan iyehki is eti fi ahced nefalaig upene aien, im lep nedo ahnag o un iran.

Is emda a Naitgaig, um ase yin an wai; is lep tas ehelen aien mika yi emda inliinmopon, um ika, Ak etwak, ek ecetai neucse nah an maliyum upene ainyak, et eti apohod, era lep amen a ilpu atimi u Natimarid eahki, um aitgaig caijau. Ja is ika a Kristian, Era aitgai euc ache ara; as atimi upene aiek um uhum pam an nopan inig; erupu esjum vai nyak ara va nedo has asega unyak. Is ated upene yin a Naitgaig, um ika, Ak etwak, inyi eti udei euc a Iesu; nitai ahilek inliinmopom nigki; aktaktai intas upyi asaig o un, nikavaig, "Nau wit atga irai wai aiek ekpu ahced euc ainyak, nau wit lep atga aiek irai ofowai inyi eti ataluopni pam euc." Is ika a Kristian, Na inveijec aiek; ek lep ecet Natimarid ainyak: naaurinig, ekpu umoh ainyak. Erus emda arau

um imiisjis um uhum pan an nahaijin nofowai igcapan, um aiji ah nobohtan mese.

Erus ecet nagelo is ero arau an nahaijin nofowai erus aitgai rau arau. Erus ahced rau arau um ehratga alaig apan u neucse nah an maliyum upene. Erus atupun arau um aridjipan an nedoon Saion, ja is tup upene va natau imi rau vaig u nagelo erahki. Erus adi napelumai obohtan urau arau an nofowai iyehki. Va nitai inigki erus atga aiheucaiheuc arau, um tas upene jipe ehele rau, um ago naaurinig va nimiatamaig rau an nofowai. Erus lep tas arau ehele ohwat agelo erahki, erus ahced rau arau vai nupene an pece iyehki erus atga arau alaig apan iran.

Erus ika ahwat agelo et eteuc nedoon Saion eahki, im ilpu agelo et ahinag, im nesgai ilpu atimi upene. Erus lep ika arau, Arau atga alaig apan a paratais u Atua aijaurau an nopan inig ; arupu ecetai nauincai umumoh vaig aijaurau eahki, um caig nohwan inyi eti lep tiih : uhpu lep aso caurau ira apelumai ahi eahki ; arupu lep tas ehele Natimarid eahki aijaurau irai iji adiat, um yetpan irai iji mesese. Arupu eti lep almoi tah nitai has eahki aijaurau is idivaig an nobohtan iyehki, nikavaig, nohocred, im nihkin natimi, im nemehe, im inmas. Is ti pan itac nitai iji igki asega. Arupu apan ehele Ebraham aijaurau, im Aisak, im Jekob, im ilpu profeta, im ilpu apostolo, im ilpu atimi upene asega, is iknipagki ra a Atua an nobohtan mika eri amen ehelen ara.

Erus ahodai rau a Kristian im Naitgaig, um ika. Ecrupu ago inhe aijumrau an nuarin eklim upene inaico ?

Erus asuptecnaig arau, um ika, Arupu aldei nohwai itai aijaurau, is idivaig arus upyi ahwaig aijaurau, um ohuun niji itai upene is ikni a Natimarid vai ilpu atimi o un. Arupu adgaig korona colt eahki aijaurau an nuhup u Atua irai iji adiat. Arupu lep aheca u Atua eahki aijaurau, um acesaces nohranitai, um imiahpas yin. Arupu lep ehtet irai ilpu etwamirau eahki aijaurau, eris upyi hup ara um uhum pan inpece upene, im lep ra erupu apitac caurau ara um apan iran. Etu wit ham a Natimarid an nadiat apitac an nepig an nohatag, um ahlai intoho, arupu ahced yin aijaurau : arupu lep ateuc ehelen aijaurau, etu wit ateuc irai dorona o un aien, um asuptecnaig nimtan imi atimi. Ja etu wit lep adumoij pan an pece upene aien, arupu ahced yin aijaurau, um amen ehelen irai iji mesese.

Erus yetpan ubutpotet u neucse nah arau, ja eris apan a ilpu agelo is ahinag, um ehtet ira rau, um ika, Naaurinig va napam vaig unyimirau.

Eris apan ubutpotet u neucse nah ara, ja eris alum nup uran nohatag is ahinag ara napan vaig par ehtet ira ra. Erus ika ahwat agelo erahki ehele ra, Natimi iraigki is aiyu inliinmoporau arau vai Natimarid an namen urau an nobohtan, um atcijaig niji itai asega urau vai yin ; is abrai cumrau aien par imiapam rau an

pece upene o un, va erupu cediaig ehelen arau irai iji mesese. Eris imiacitak a nup uran nohatag, um ika, Naaurinig, era mun ahesmoij natimi era ham ara u Inhag an natmehgan u Inhal u Natimarid. Eris ahlai intoho ara, um aiheuc vai Kristian im Naitgaig, um ika, Apam aijaurau an pece u Natimarid esjilid um upene, um amen se iran.

Eris arehed ira rau ara; eris uhup ira rau nahaijira, um lep apitac rau nahaijira, um amen nahaijira an matarau, im nahaijira an mau-urau; um imiaridjai rau an nauanohatag. Eris aeesaces nohranitai ara, um ahlai toho; is ti intas o Kristian im etwan va nimiacitak urau an nopan iyehki. Erus auroauro arau, um ecetai inmaliyum esjilid u Natimarid, um atahaijeg bel eris atcei iran va nimiacitak ura va napam vaig urau.

Erus uhum pan neucse nah arau, um ecetai intas inigki eris aged irai colt iran, nikavaig, " Era mun ahesmoij ara era imiaiji intas alep o un ara, va erupu leh nohwan cai umumoh vaig ara, um atga irai eucse athatahau, um apan an maliyum.

Kis ecetai ainyak an numjeg ahnag unyak mika, eris asaig ehele Kristian im Naitgaig, mika eru apan arau an neucse nah, um ehvaig nitai asjaaicnaig vai ilpu atimi u Natimarid is amen ehele rau. Is esvi intas iran a Nati-marid, um ika ehele ilpu agelo o un eri asalgei intapnes ara an pece upene vai rau. Erus wat apan iran arau, erus auatakaiyepe rau arau;

eris lep aso rau ira apelumai esjilid um imrihin, is naunau is idivaig colt, um ati korona an nidjinirau par asjaaicnaig an natimi alupas urau, um ati harp irai ikmarau. Eris lep atcei bel asega an maliyum u Natimarid va nimiacitak va napam vaig urau. Eris lep atau imi rau, um acesaces nohranitai, um ika, Etmu eteuc naaurinig, im naunau, im nemda vai yin et ateuc aien irai dorona, im lep vai Laam, irai iji mesese.

Eris wat asalgei intapnes an neucse nah, kis ecetai niji itai esjilid ainyak an maliyum u Natimarid; et idim ehka va atimi nasuptecnaig vaig. Is tup adiat ache eahki, is ti nepig iran. Is naunau niji efalaig iran vai colt upene. Eris edo natimi is ahinag is amen korona colt irai idjinira, im inrai paam irai ikmara; eris lep atcei harp ara, um imiahpas Natimarid. Eris lep amen eahki a ilpu agelo eris eti atumop ara, um ika, "Et upene a Ihova, et idim upene aien!" Eris atapnes an tapnes; ja kis merit emda ainyak namen vaig ehele ra.

Kis ahidai nyak ainyak, um ecet Napat. Is ham u nofowai u inmas aien, um auroauro um algauwaig. Is atau imi yin a natimi is ethi, nidan Naitgaig efaifa, an nelcau o un. Is aridjai aien an nedoon Saion, ja is echim atga aien; is eti ahced yin tah nagelo upene. Is uhum pan neucse nah an maliyum upene aien, um etcetcei. Is aktaktai aien mika uhpu auroauro um asalgei vai yin. Ja eris eti ato yin a ilpu atimi aminjinaig neucse nah, um ahodai

yin, um ika, As ahes eda aiek ? Nai lep merit vanhe aiek ?

Is asuptecnaig aien, um ika, " Kis hag ainyak um umwig an nuhup u Natimarid ; is lep esege aien irai efalaig unyima."

Eris asaig ehelen ara mika yi alupai ra nitai asjaaicnaig o un mika eri imiapan ehele Natimarid ara, um ehvaig ehelen. Is ahilek emda aien, jam eti ecetai. Eris lep ahodai yin vaig ara, um ika, Et amen ehelum nitai asjaacinaig irai ilpu atimi u Natimarid, ka ? Ja is eti tas aien.

Eris apan ara, um asuptecnaig ehele Natimarid ; ja is eti apan ehelen aien. Is lep abrai hal irai ilpu agelo aien, mika eri apan ara, um arore nikman im neduon, um atipagki yin. Eris imiatga yin ara an nauanohatag, um imiapan yin an neucse neom an nahaijin nedoon iyehki, um ati yin iran. Kis ecetai ainyak mika, et ahes nefalaig yetpan an pece has an neucse nah an maliyum upene, et idivaig nefalaig et ahes an nuarin pece iyehki uhpu auahas.

Kis aiji lahlah ainyak, um ato mika numjeg ahnag iyehki.

INTAS AHODAIG UHUP.

A FIRST CATECHISM.

PREPARED IN THE ANEITYUMESE LANGUAGE.

1. Eka imiisjis ninveijec intas inigki aijaua, nikavaig, Et Atua inveijec a Ihova, um eti lep eteuc tah, ka o'o ? Maiya.

2. Eka imiisjis ninveijec intas inigki aijaua, nikavaig, Ehtaij eche ahtaij, Ihova, im Iesu, im Nesgan Upene, um tup ethi ache inliinmopoi ehtaij, ka o'o ? Maiya.

3. Eka imiisjis ninveijec Intas o Ihova aijaua, eris aged a ilpu atimi o un an Nitaasviitai Itap, ka o'o ? Maiya.

4. Eka imiisjis ninveijec nauatatimi unyimia aijaua an nuhup u Ihova, im lep nauatialidi unyimia par imiatamaig caua, ka o'o ? Maiya.

5. Eka imiisjis ninveijec intas inigki aijaua, nikavaig, Is asuol sepaın a Iesu an nobohtan inigki um mas, par itai ahlap va nedo has uja, ka o'o ? Maiya.

6. Eka imiisjis ninveijec intas inigki aijaua, nikavaig, Et ago upene inliinmopja has a Nesgan Upene ache, ka o'o ? Maiya.

7. Eka merit aijaua nudei vaig nedo itu, im nedo apat, im nedo has asega unyimia, um asgeig irai Iesu, um imiaiji intas alep u Atua, um ago nedo upene, ka o'o ? Maiya.

INTAS AHODAIG UHUP.

ATUA.

1. Et ehed Atua ?
Et ethi ache.

2. Et Atua inveijec a di ?
Ihova marom, et idim Atua inveijec ache aien.

3. Nevitai Atua ?
Et tup nesgan ache aien ; et ti nohun ; et eti idivaig caija aien.

4. Et alum caija asega a Atua, ka o'o ?
Maiya, et idim alum caija asega aien.

5. Et atahaijeg intas uja asega a Atua, ka o'o ?
Maiya, et idim atahaijeg intas uja asega aien.

6. Et ato inliinmopja asega a Atua, ka o'o ?
Maiya, et idim ato inliinmopja asega aien.

7. Et amen a Atua eda ?
Et amen aien jipagko an nohatag ; ja et idim ateucrad niji itai asega an nobohtan an nuhup o un.

8. Ehtaij eche ahtaij, Ihova, im Iesu, im Nesgan Upene, ka o'o ?

Maiya, ehtaij eche ahtaij, ja et tup ethi ache inliinmopoi ehtaij ahtaij ; um tup apapa natimi alupas u ehtaij.

ATAM IM IVA.

1. Is um ago niji itai asega a di ?
Atua marom, is ago nohatag aien, im nobohtan, im injap, im niji itai asega amen iran.

2. Is um ago niji itai asega a Atua an nadiat is ehed ?
Is um ago niji itai asega a Atua an nadiat is siks, ja par atumop an nadiat atumop.

3. Is upyi ago di a Atua ?
Atam im Iva marom, erus upyi hup arau, um atmil uja asega.

4. Is ago Atam an he a Atua ?
Is leh nobohtan a Atua, um ago nohun iran.

5. Is ago Iva an he a Atua ?
Is wat umjeg a Atam, is um atipagki nedu-on ritin is ethi a Atua, um ago intakata iran.

6. Jam uauo nesgan natimi uhup ?
Is alupai yin nesgan a Atua ; is par ahlai inliin nohun aien ; is um umoh a Atam, um eteuc lelen.

7. Is ago upene Atam im Iva a Atua, ka o'o ?

Maiya, is ago upene rau aien, erus eti ato nedo has arau.

8. Etpu emesmas nesgaija akaija, ka o'o ?
O'o, etpu emesmas nohuja akaija; ja inyi eti emesmas nesgaija akaija.

NEDO HAS.

1. Erus amen upene a Atam im Iva, ka o'o ?
O'o, erus auroauro arau um ago nedo has an nuhup u Atua.

2. Nedo has nevitai ?
Nedo asega inig et eche vai intas alep u Atua.

3. Is atupun nedo has an nobohtan inigki a di ?
Tiapolo marom, is atupun nedo has asega aien.

4. Is atupun nedo has a Tiapolo um uauo ?
Is ahcil aien, um asan tas efaifa ehele Iva, um oop yin mika yi ago nedo has aien.

5. Nedo has u Iva nevitai ?
Is imiaiji intas has u Tiapolo aien, um caig nohwancai iyehki is itap vai intas alep u Atua, is lep alupai Atam natamnyu un aien, is lep caig a Atam.

6. Era has natimi asega va nedo has u Atam im Iva, ka o'o ?

Maiya, erus upyi uhup arau um ago nedo has, ja is par apitac nedo has uja asega.

7. Era ago nedo has a nup urai iji pece asega, ka o'o ?
Maiya, inta ago nedo has akaija asega, et eti eteuc tah natimi inig et ti nedo has o un.

8. Et edemda a Atua va atimi va nedo has ura, ka o'o ?
Maiya, et edemda aien vai ilpu atimi auatatimi irai iji adiat va nedo has ura.

9. Etpu aru nedo has a Atua, ka o'o ?
Maiya, etpu aru nedo has asega u ilpu atimi auatatimi aien an nopan iyehki eri emesmaski ara.

IESU KRISTO.

1. Et merit a Atua nauahas caija vaig va nedo has uja, ka o'o ?
O'o, et aiheuc vai nup urai iji pece asega aien, is abrai Inhal o un is ethi ache aien mika yi asuol sepame par imiatamaig caija.

2. Et Hal u Atua a di ?
Iesu Kristo marom, et Hal u Atua et ethi ache aien.

3. Is ago inhe a Iesu par imiatamaig caija ?
Is asuol sepam aien an nobohtan inigki, um leh nohun, um mas, par itai ahlap va nedo has.

4. Is tup mas a Iesu, ka o'o ?

O'o, eris atgei yin a ilpu atimi auatatimi an nauincai atgeig an pece Jutaia.

5. Is mas a Iesu an nadiat is ehed?
Is mas aien an nadiat is eseij, ja par lep umoh, um aridjai an nohatag.

6. Et amen a Iesu eda an nopan inig?
Et amen aien an matai etman, um imiahras caija ehelen.

7. Et imiatamaig di a Iesu?
Et imiatamaig ilpu atimi asgeig iran ache aien.

8. Et lep emda tah par imiatamaig caija, ka Iesu ache?
Iesu ache, era auatalidi a ilpu agelo an nohatag, im ilpu atimi upene an nobohtan, par imiatamaig caija.

NAURITAI U NESGAN ITAP.

1. Et Esgan Itap a di?
Nesgan Upene marom: ehtaij eche ahtaij, aien, im Iesu, im lep Atua.

2. Nauritai u Nesgan Upene nevitai?
Et amen aien an liinmopoi ilpu atimi upene, um auorohos irai iji itai has an liinmopora, um ikni niji itai upene iran.

3. Et has inliinmopja itu, ka o'o?
Maiya, et ehlohos niji itai has asega an liinmopja itu.

4. Et amen an liinmopoi di a Nesgan Upene ?

Et amen aien ehele ra ache era adumoij an nefalaig has ura ara, um asgeig irai Iesu, um ago nedo upene.

5. Jam uauo natimi iji igki et eti auritai an liinmopora a Nesgan Upene ?

Eri eti apan ara an nelcau an nohatag.

6. Intupu leh Nesgan Upene akaija um uauo ?

Ti ugyi Ihova akaija, mika yi abrai yin yi pu amen eheleija aien.

NEDO UPENE.

1. Et upene mika ti ago nalaigaheni vai di akaija ?

Atua ache, et itap nago vaig nalaigaheni vai intakitai.

2. Jam uauo ra era atpuse ara an nuhup u natmasimai im nalmuitai ?

Et edemda vai ra a Atua, etpu lep auahas ra aien.

3. Et itap intas has asega an nuhup u Atua, ka o'o ?

Maiya, et amcel vai intas auyat aien, im intas has, im intas maumau asega.

4. Et merit a Atua mika ti apos nadiat itap akaija, ka o'o ?

Maiya, et merit aien mika ti udei nauritai

uja akaija, um eklim amen, um ahilek niji itai imiatamaig nesgaija iran.

5. Nedo upene u ilpu hal ura vai ilpu atmil ura nevitai ?

Et upene eri ecen vai ra ara, um imiaiji intas ura, um ago nedo upene asega vai ra.

6. Et itap nedo has vai ilpu etwaija, ka o'o ?

Maiya, et acaiji emda nedemda vai ilpu etwaija a Atua, im natgei atmas, im nedo has asega.

7. Et amcel vai ingeijid a Atua, ka o'o ?

Maiya, et amcel va naktaktai has aien, im intas has, im nedo has asega.

8. Et itap nehneg itai vaig, ka o'o ?

Maiya, et itap nahcaig, im nehneg itai, im nedo asega et idivaig inig.

9. Et has intas ahcil vai ilpu etwaija, ka o'o ?

Maiya, et itap intas ahcil asega an nuhup u Atua.

10. Et acaiji atimi a Atua va eri jim has ira ra itai an nobohtan, ka o'o ?

Maiya, et merit aien mika yi jim has iraija niji itai an nobohtan akaija.

NABAPTISO IM INHAG ITAP.

1. Inhe nakalasia ?

Ilpu etwai Iesu, era akalasia ara.

2. Is ati inhe a Iesu va nakalasia o un ?
Is ati nabaptiso aien im inhag itap.

3. Er ago inhe an nabaptiso ?
Er atladwi inwai irai ohui atimi an nidai Atua, im Iesu, im Nesgan Upene.

4. Et upene inliinmopja has va nabaptiso an wai, ka o'o.
O'o, et tup nitai asjaaicnaig inigki ; et upene inliinmopja has va nabaptiso o Nesgan Upene ache.

5. Er abaptiso irai di ?
Ilpu atimi u Iesu ache im ilpu hal ura.

6. Nevitai inhag itap ?
Inhag u Iesu marom Natimarid uja.

7. Is ati inhag itap a Iesu an nahopan ?
Is ati inhag itap o un aien, an nopan iyehki is amen aien an nobohtan inigki ; is um ati an jupura aien, ja is wat lahlah an tak apnyin is mas aien.

8. Is ati inhag itap o un a Iesu vanhe ?
Is ati inhag itap o un aien va naiheuc o un vai caija, mika ti imiehva upene akaija inmas ohocred o un vai caija.

9. Eh caig inhe an hag itap ?
Eh caig nareto ache um umnyi nide vaine.

10. Nalmun he nareto im nide vaine an hag itap ?
Nalmui nohui Iesu marom im inja iran.

11. Asuptecnaig nedo inig et upene vai ilpu atimi caig inhag itap?

Et upene eri ahilek inliinmopora ara, ja par caig inhag itap.

12. Et upene vai di incaig vaig inhag itap?

Natimi iji igki marom era ato intas o Iesu ara, um asgeig iran, um ago nedo upene.

NADIAT APITAC.

1. Etpu lep asuol sepam a Iesu, ka o'o?

Maiya, etpu lep asuol sepam aien an nobohtan inigki an nadiat apitac.

2. Etpu lep asuol sepam a Iesu um a uri?

Etpu lep asuol sepam aien par asuptecnaig nimtan imi atimi asega, inyi idivaig nedo ura an nobohtan.

3. Is eche nasuol pam u Iesu itu acen, ja etpu lep eche nasuol pam o un an nadiat apitac, ka o'o?

Maiya, is wat asuol sepam aien itu acen, is upoupo nedo o un; ja etu wit lep asuol sepam aien, etpu esjilid acen natimi alupas o un; erupu imiahpas yin a ilpu atimi upene; ja erupu eucjeucjeucaij a ilpu atimi auatatimi an nuhup o un.

4. Etu wit lep asuol sepam a Iesu, erupu umumoh a ilpu atimi emesmas asega, ka o'o?

Maiya, intupu lep umumoh akaija asega;

etpu imianusjai nohuja aien, um lep ati nesgaija iran.

5. Etpu atiakoai ilpu atimi upene im ilpu atimi auatatimi a Iesu an nopan iyehki, ka o'o?

Maiya, etpu asjapicnaig caija asega aien, um ahaig caija, etpu ikni ilpu atimi upene an matan aien, im ilpu atimi auatatimi an mauun.

6. Erupu a uri a ilpu atimi auatatimi an nadiat apitac?

Etpu abrai ra a Iesu mika eri apan ara an pece has par amen iran.

6. Erupu a uri a ilpu atimi upene an nadiat apitac?

Etpu ikni ra an pece upene a Iesu, etpu lep esjilid incediaig ura eahki irai iji mesese.

INTAS ALEP U ATUA.

1. Etmu jim eteuc tah intak Atua imi euc an nuhup unyak.

2. Namu jim ago tah natmasimai imi euc aiek, im nalmuitai jipagko an nohatag, im sepamki an nobohtan, im injap ithan nobohtan: um jim atpuse an nuhup ura aiek um aheca ura: ek Ihova ainyak Atua unyum, et idivaig nedemda u natimi oporei nedemda unyak, ekpu aru nedo has u ilpu atmil ura ainyak irai ilpu hal ura, um yetpan irai ilpu

mapora, el era ilpu atimi amcel vai nyak ara : ja ekpu aiheuc va atimi iji ig im ilpu mapora yi itu ira ra ainyak, el et aiyu inliinmopora ara vai nyak, um imiaiji intas alep unyak.

3. Namu jim tup asaig nidai Ihova Atua unyum aiek ; etpu aru nedo has ura a Ihova era tup asaig nidan ara.

4. Imiehva nadiat atumop um apos upene. Namu ago nauritai asega unyum aiek an nadiat et siks, ja et adiat u Ihova Atua unyum nadiat sevend : namu jim ago tah nauritai iran aiek, im inhalav atamaig unyum, im inhalav atahig unyum, im naheca atamaig unyum, im naheca atahig unyum, im niji itai eklim edo irai pece unyum, im natimi an taka uarin anliin nokoro unyum : is ago nohatag a Ihova, im nobohtan, im injap, im niji itai asega amen iran an nadiat is siks, um atumop an nadiat sevend, va nitai inigki is ago upene nadiat atumop a Ihova um ika yi itap.

5. Namu ago nedo ecen vai etmam im risum aiek, mika yi pu ahinag nadiat iram an pece inig et alupai euc a Ihova Atua unyum.

6. Namu jim atgei atmas aiek.

7. Namu jim ago ingeijid aiek.

8. Namu jim ehneg itai aiek.

9. Namu jim asan tas ahcil aiek va atimi eblaamnem unyum.

10. Etmu jim has iram aiek neom u natimi eblaamnem unyum, um jim has iram aiek ehgai natimi eblaamnem unyum, im naheca atamaig o un, im naheca atahig o un, im kurimatau o un, im togke o un, im hal itai u natimi eblaamnem unyum.

NOHRAIITAI ITAP.

PSALMS AND HYMNS

IN THE ANEITYUMESE LANGUAGE.

NOHRAIITAI.

---

1. ATUA. *Mear.* C.M. 8.6.

1 Et idim alupas acen
A Atua uja;
Is ago upene aien
Nobohtan asega.

2 Is idim atupun aien
Natimi asega;
Is ago nohuja aien,
Im lep nesgaija.

3 Et idim esjilid aien
Irai iji itai;
Intumu imiahpas yin
Akaija asega.

2. INTAS UPENE. *Lydia.* C.M. 8.6.

1 Et esjilid um upene
Intas an nohatag;
Et idivaig nagesega
Er alum itai vaig.

2 Intumu ahvig akaija,
Um ahilek emda;
Et upene intas inig
Vai caija asega.

3 Etmu amen eheleija
Nitai up'ne inig;
Ti aminjinaig akaija,
Um lep apol iran.

3. INTAS UPENE.

Tallis.
C.M. 8.6.

1 Et idivaig nagesega
Intas an nohatag;
Ti aminjinaig akaija,
Par lah an nefalaig.

2 Et idivaig nitai hegaig
Intas an nohatag;
Ti caig akaija asega,
Ja par geije iran.

3 Et idivaig nupsi itai
Intas an nohatag;
Etmu ededel upene,
Um ahinag nohwan.

4. INTAS UPENE.

Peterborough.
C.M. 8.6.

1 Ak Etmama an nohatag,
Ecra ham aijama,
Um ugyi intas upene,
Inlah vai nesgama.

2 Ati se upene aiek
An liinmopoma,
Va yi jim atoraliak
Nat naico Satana.

3 Etmu itai asjaaicnaig
Imi cama as'ga,
Va'cri jim ahnag aijama,
'm auahas nesgama.

Old Hundredth.

5. NAIHEUC O IESU. L.M. 8.

1 Is asuol pam a Iesu,
Um amen se an nobohtan;
Is tup aiheuc vai ra aien,
Ilp' atimi asgeig iran.

2 Is idim ohocred aien,
An nohuun im lep nesgan;
Is mas aien par asitu
Ilp' atimi asgeig iran.

3 Ja is um lep umoh aien,
Um aridjai an nohatag,
Par 'miaras eh'le Etman
Ilp' atimi asgeig iran.

4 Ti imiacitak acen
Akaija, um lep cediaig;
Etpu 'miatamaig aien
Ilp' atimi asgeig iran.

America.

6. INMAS U IESU. C.M. 8.6.

1 Intumu cediaig acen
Akaija asega;
Is asuol pam a Iesu,
Um aiheuc vai caija.

2 Is idim ohocred aien
An nauincai atgeig;
Is auanimtaija aien
An ja itap iran.

3 Is itai ahlap upene
Inmas itap o un;
Va nedo maumau asega
An nobohtan inig.

4 Ti auroauro akaija,
'm ahtag pan ehelen;
Et imiatamaig aien
Nup uran nobohtan.

Pascal.

7. NAAURINIG VAI IESU. L.M. 8.

1 Uhmu imiahpas Iesu,
Is asuol se pam aien,
Par imiatamaig caija.
Naaurinig vai yin.

2 Et upene ache aien,
Um esjilid naiheuc o un
Va atimi an nobohtan.
Naaurinig vai yin.

3 Is lucsei nohocred aien,
Um mas an nauincai atgeig,
Par itai ahlap vai caija.
Naaurinig vai yin.

4 Et lep emda inja iran,
Par yiri upene caija,

Va nedo itap asega.
Naaurinig vai yin.

5 Etmu jim esjum tah vai yin,
Um jim amen itac acen;
Et ahlaig vai caija aien.
Naaurinig vai yin.

Devizes.

8. INMAS O IESU. C.M. 8.6.

1 Ak Etmama an nohatag,
Jim ehniv vai cama;
Et alupas um ahinag
Nedo has unyima.

2 Tup aiheuc vai cama aiek,
Jim auahas cama;
Is idim mas a Iesu par
Imicoho cama.

3 Intumu cediaig emda
Akaija asega;
Et merit a Atua par
'miatamaig caija.

O that will be joyful.

9. NAAURINIG. P.M.

1 Et esjilid Ihova;
Et idim upene aien;
Et ti nitai has iran.
Maiya! naaurinig,
Maiya! naaurinig,
Maiya! naaurinig,
Um imiahpas yin.

2 Is abrai Iesu aien,
Inhal o un ethi ache,
Par 'miatamaig caija.
Maiya! naaurinig,
Maiya! naaurinig,
Maiya! naaurinig,
Um imiahpas yin.

3 Is idim mas a Iesu,
Par itai ahlap esjilid,
Va nedo has asega.
Maiya! naaurinig,
Maiya! naaurinig,
Maiya! naaurinig,
Um imiahpas yin.

Roxburgh.

10. NAURITAI O IESU. P.M. 12.

1 Naaurinig vai Iesu Inhal u Atua,
Et has um apat inliinmopja itu;
Ja et aprofeta lah aien, um emda,
Par esege imtaija întas upene.

2 Naaurinig vai Iesu Inhal u Atua,
Et amen nedo has iraija asega;
Ja et atimi ahlap aien vai caija,
Par atladwi inja iran nimtaija.

3 Naaurinig vai Iesu Inhal u Atua,
Et esjum vai yin inliinmopja itu;
Ja et Atimarid aien par aihiaig,
'm ikni caija an nelcau upene o un.

Bangor.

11. NALAIGAHENI. C.M. 8.6.

1 Ak Natimarid esjilid,
Aminjinaig cama;
Asan tas upene aiek
Vai cama asega.

2 Apam ehelema aiek,
Ihova Etmama;
Asa nigpa, um jim aru
Nedo has unyima.

3 Ati Nesgam itap aiek
An liinmopoma,
Mika eri 'miatamaig
Um yiri nesgama.

Adeste Fideles.

12. NIMIAHPAS IESU. P.M. 12.

1 Osana, Osana vai Iesu Mesia!
Inhal u Atua ethi ache aien;
Et aiheuc va atimi asega aien,
Um imiaras caija ehele Etman.

2 Osana, Osana vai Iesu Mesia!
Is mas vai nup urai pece aien,
Um lep lucsei nimtan nedo has uja;
Ti emda akaija um asgeig iran.

3 Osana, Osana vai Iesu Mesia!
Et idim eti esjum vai caija aien;
Intumu ahtag pan ehelen akaija,
Um ugyi nitai umoh upene iran.

13. NESGAN UPENE.

Arlington.
C.M. 8.6.

1 Ak Atua up'ne ache,
Tup alupai cama
Nesgam Itap um upene,
Um aiheuc vai cama.

2 Etmu asuol pam aien,
'm amen ehelema,
Um ago nauritai o un
An liinmopoma.

3 Et emehe um has acen
Inliinmopoma:
Et emda acen aien par
'miatamaig cama.

14. NAPOS IESU.

Woodland.
C.M. 8.6.

1 Eris mun asgi siip ura
Alp' atimi up'ne,
An nuarin pece Bedlehem,
An nepig is ethi.

2 Is lep arehed ira ra
Inlah an nohatag;
Is ehcohos a nagelo,
'm asaig intas inig.

3 Akumu cediaig acen
Aijaua asega;
Et esjilid intas inig
Eh mun abrai nyak vaig.

4 Eh mun apos imi caua
An nadiat inig,
Natimi imiatamaig
Nup uran nobohtan.

5 Et amen an neom aien,
Apan um ecet yin;
Er aso yin an napel'mai;
Et halav cap aien.

6 Ti naaurinig akaija
Vai Atua uja,
Va naiheuc esjilid o un
Vai caija asega.

Missionary Hymn.

15. IESU NEFALAIG UJA. P.M. 7.6.

1 Et efalaig a Iesu
Napan an nohatag;
Ti cediaig akaija,
Um imiahpas yin.
Et idim emda aien,
Par aiheuc vai caija;
Nimtan nedo has uja
Inja itap iran.

2 Et idim ahlaig aien,
Um 'miacaij caija,
Par ahtag pan ehelen,
'm umumoh upene.
Ti atidai akaija,
Um lep apol iran;
Et achil um efaifa
Nedo an nobohtan.

3 Naaurinig vai Iesu,
'm intas aiheuc o un;
Erumu asgeig iran
A nup an nobohtan;
Intumu amen eh'len
Akaija asega;
Ja par cediaig eh'len,
An pece upene.

Northfield.

16. NADIAT ITAP. C.M. 8.6.

1 Et adiat itap inig,
Et idim upene;
Intumu cediaig acen
Akaija asega.

2 Ti eklim amen akaija
An nadiat inig,
Um idim ahilek emda
Intas an nohatag.

3 Ak Etmama, naaurinig
Vai intas upene;
Namu leh aiek um ati
An liinmopoma.

Old Hundredth.

17. NADIAT ITAP. L.M. 8.

1 Naaurinig vai Etmaija,
Va nadiat itap inig;
Ti apos up'ne akaija,
Um tup eklim amen iran.

2 Etmu jim amen sepamki
Inliinmopja obohtan;
Jam 'ridjai eh'le Atua,
An nuarin upene o un.

3 Ti lep atumop akaija,
Um jim ago tah nauritai;
Jam aktaktai intas up'ne,
Va nimiatamaig caija.

4 Etmu igpa nedo uja,
An nadiat as'ga inig;
Vai tupu amen akaija,
Um atumop an nohatag.

Portugal.

18. NALAIGAHENI. L.M. 8.

1 Ak Natimarid, jim aru
Nedo has unyima aiek;
Et alupas naiheuc unyum:
Is mas a Iesu vai cama.

2 Ecra tup ago aijama
Nedo has, um eti ato
Par ago nedo upene;
Et has inliinmopoma.

3 Atladuwi Nesgam Itap
An liinmopoma aiek,
Um yiri upene cama,
Ecri eropse aijama.

4 Et idivaig inwai aien;
Et emda nauritai o un:
Ecra lep merit aijama,
Mika y' amen ehelema.

Siloam.

19. INWAI UMOH. C.M. 8.6.

1 Naaurinig vai Etmaija,
Van wai an nohatag:
Et amen ehele Iesu;
Et lep ahes iran.

2 Et upene inwai inig
Vai caija asega,
Intumu ahvig akaija,
Um ahilek emda.

3 Era ahvig intakitai
A nup an nobohtan:
Ja et eti laulau um ti,
Um idivaig nepig.

4 Et alupas inwai inig,
'm eti ehka o un.
Ti auroauro akaija,
'm umnyi um umoh vaig.

Balerma.

20. INTAS ALAIGAHENI. C.M. 8.6.

1 Ak Etmama an nohatag,
Etmu itap nidam:
Etmu yetpam an nobohtan
Nelcau up'ne unyum.

2 Ecrumu ago aijama
Nedo as'ga inig,
Et idivaig era ago
A nup an nohatag.

3 Aiheuc va nohuma aiek,
An nopan asega.
Jim imiaaij vai cama
Nitai caig incama.

4 Et esjilid um ahinag
Nedo has unyima;
Jam jim imiehva aiek,
Jim auahas cama.

5 Aminjinaig up'ne cama
Va nohocred as'ga;
Ecra imtitaig aijama
Nedo oop cama.

6 Erumu imiahpas euc
Natimi asega;
Na idim esjilid aiek,
Ira ra asega.

21. IMMAS.

Coleshill.
C.M. 8.6.

1 Ak Etmama an nohatag,
Tup aiheuc vai cama;
Ecra atimi arici;
Aijama asega.

2 Er' idim efelelicai
Natimi asega;
Et edel upene inpig,
Jam imlai um mese.

3 Ecra umumoh aijama,
Um emda alupas;
Ja par emesmas nohuma,
Um mutit asega.

4 Is um aridjai a Iesu,
Um umoh an matam;
Ecrumu nusjai aijama,
Um amen ehelum.

Edinburgh.

22. NADIAT APITAC. P.M. 11.

1 Etpu lep asuol sepam a Iesu
An nadiat apitac an nobohtan;
Inyi eti lep ihkin natimi aien,
Um eti upoupo nedo o un.

2 Etpu asalgei nohatag aien,
Um ham an natimi alupas o un;
Erupu amen eh'len, um ahced yin,
Alp' agelo upene inyi ahinag.

3 Erupu atahaijeg nohran emda
A ilp' atimi emesmas asega;
Erupu nusjai ara, um umumoh,
Um aiji an nuhup u nitap o un.

4 Kaiheuc vai ilp' atimi esjum vai yin
An nadiat alupas 'yehki o un;
Etpu aru nedo has ura aien,
Um atapanes vai ra nelcau o un.

5 Ja erupu imiacitak emda,
Alp' atimi asgeig iran asega;
Erupu ahced yin ara, um apan,
Um amen an nuarin upene o un.

23. INPECE UPENE.

Happy Land.
P.M.

1 Et eteuc incediaig
An nohatag;
Et lah um esjilid
Naunau iran:
Era naaurinig
Um aces nohranitai
Natimi asega
Amen iran.

2 Auroauro um apan
An nohatag;
Jim esjum par apan,
Jim tup amen:
Erupu cediaig
Alp' atimi upene,
Va naiheuc o Iesu
'm inmas o un.

3 Er imiacitak
An nohatag,
Par alum Etmaija,
'm inhal o un.
Udei intakitai;
Ahilek inpece lah;
Athut, um ecetai
Nelcau o un.

24. INPECE UPENE.

Martyrdom.
C.M. 8.6.

1 Kaiheuc vai caija asega
An nobohtan inig;

Ti jim merit vaig akaija,
  Um jim apol iran.

2 Et efaifa um has acen
  Niji itai iran;
Inyi ti laulau um lep ti
  Inupene o un.

3 Ja eris ati vai caija
  Inpece upene;
Et ti nohocred eahki,
  Er cediaig ache.

4 Er eti ato upene
  An nobohtan inig
Niji itai u Atua,
  Et lep amen iran.

5 Naaurinig vai Etmaija,
  Va nupene o un;
Ti lep ahilek akaija,
  Ja par amen iran.

6 Et 'miacaij emda caija
  A Atua uja;
Intumu ahtag pan eh'len
  Akaija asega.

Eventide.

25. INHAG ITAP. P.M. 10.

1 Naaurinig va naiheuc u Iesu,
Is ati inhag itap o un aien,
Um 'miacaij ilp' atimi o un,
Par asjapicnaig um hag ehelen.

2 Is leh nareto an nikman aien,
Um ago naaurinig vai Etman;
Is lep asuoplecoplec aien,
Um ika ehele ra ehelen,

3 Nohuk nigki er ati vai caua;
Akumu caig aijaua asega,
Ak ilpu etwak, um imiehva
Inmas ohocred unyak vai caua.

4 Ja is par leh nide vaine aien,
Um ago naaurinig, um ika,
Nalmun ja itap irak inigki,
Er atladwi vai caua asega.

5 Naiheuc unyak nipjinitai inig;
Akumu leh aijaua um umwig,
Um lep aktaktai nesgan tas iran,
Ja par amen eh'lek an nohatag.

French.

26. NIJI PECE APAT. C.M. 8.6.

1 Et apat um lep has acen
Niji pece ah'nag;
Et eti fi amen iran
Inlah an nohatag.

2 Et esjilid um ohua
Nedo maumau iran;
Er eti ato Atua,
Im lep Inhal o un.

3 Et idim ti nigpa iran,
Im nedo upene;

Era lep ohocred iran
  Natimi asega.

4 Ti emda acen akaija
  An nopan iji ig,
Um lep esege imi ra
  Intas umumoh vaig.

Pascal.

27. NESGAN UPENE. L.M. 8.

1 Ak Atua an nohatag,
Et has inliinmopoma;
Abrai Nesgam Itap aiek,
Par ago upene cama.

2 Et idivaig inlah aien,
Et ememinah upene,
Par ahre napat asega,
Et atal'opni pam cama.

3 Et idivaig inwai aien,
Par yiri upene cama,
Vai inhas asega inig
Et apol aktit irama.

4 Et idivan copda aien,
Et um mulmul nobohtan vaig;
Ja par ededel upene
Niji itai amen iran.

5 Ak Nesgan Upene, apam
'm amen an liinmopoma,
Um ago nauritai unyum,
Um imiatamaig cama.

Winchester.

28. NAIHEUC U ATUA. L.M. 8.

1 Et upene a Atua,
Im nedo asega o un;
Et aiheuc vai caija aien,
Nup uran nobohtan inig.

2 Et alupai caija aien,
Niji itai umumoh vaig;
Is lep ati Iesu aien,
Par efalaig an nohatag.

3 Naaurinig, naaurinig
Vai Etmaija an nohatag;
Intumu emda akaija
Napan vaig um amen eh'len.

Aneityum.

29. NESGAN UPENE. C.M. 8.6.

1 Ak Atua, naaurinig,
Vai Nesgam Upene;
Etmu amen aktit aien
An liinmopoma.

2 Et idivaig inwai aien,
Et ahlau 'hua jai,
Par yiri up'ne cama vai
Nedo has asega.

3 Ecrumu up'ne aijama
Va nauritai o un,
Ja par lep amen ehelum,
Um cediaig acen.

Warrington.

30. NIMIAHPAS ATUA. L.M. 8.

1 Intumu imiapahni
Nimiahpas vai Atua
Akaija, um acesaces
Nohranitai up'ne vai yin.

2 Et esjilid acen aien,
Et eti idivai yin tah;
Inta lep takitai ache
Akaija an nuhup o un.

3 Is ago nobohtan aien,
An nemda esjilid o un;
Is lep ago injap aien,
Im lep niji itai iran.

4 Etmu upoupo acen
Inliinmopja akaija,
An nuhup u Atua, um
Ago nedo ecen vai yin.

Pascal.

31. NOHRANITAI AN NUHIALEG. L.M. 8.

1 Ak Atua, naaurinig,
An lah u nadiat inig,
Va namen up'ne unyima,
Im lep va numjeg an nepig.

2 Ecra mun aiji aijama,
Um lep umumoh upene;
Et idim emda nohuma
Va naiheuc unyum vai cama.

3 Aminjinaig cama aiek,
Va nedo ahnag asega;
Ecrumu emda aijama,
Um ahced nefalaig up'ne.

St. Cuthbert.

32. NOHRANITAI AN NUHIALEG. C.M. 8.6.

1 Ak etmama an nohatag,
Tup aiheuc vai cama;
Um atise intas unyum
An liinmopoma.

2 Aminjinaig cama aiek
An nadiat inig,
Iraili eom unyima,
Im lep an nefalaig.

3 Etmu amen intas unyum
An liinmopoma;
Ecrumu esjum aijama
Va nedo has as'ga.

Angels.

33. NOHRANITAI AN JUPURA. L.M. 8.

1 Ti naaurinig akaija
Vai Atua an nohatag,
Va naiheuc o un vai caija,
An nadiat as'ga inig.

2 Et 'micoho caija aien
Vai itai auahas caija,
Um lep ati Inhal o un,
Par imiatamaig caija.

3 Etmu amen eheleija
A Etmaija an nohatag,
Um lep aminjinaig caija,
An nepig asega inig.

Irish.

34. INTAS ALAIGAHENI. C.M. 8.6.

1 Ak Atua an nohatag,
Tup aiheuc vai cama;
Jim aktaktai, um jim aru
Nedo has unyima.

2 Ak Iesu, halav cap o un,
Tak eris ira ma;
Et esjilid um ahinag
Nedo has unyima.

3 Ak Nesgan Upene, apam,
'm amen ehelema,
Um ago nauritai unyum
An liinmopoma.

Hamburgh.

35. NAIHEUC U IESU. L.M. 8.

1 Inhal o un et esjilid,
Ki imiahpas yin ainyak;
Is um aktaktai nyak aien:
Is alupas naiheuc o un.

2 Is merit alupas aien
Nimicoho atimi vaig,
Um ikni ra an nohatag:
Is alupas naiheuc o un.

3 Is emda aien par ahau
Satana, Natimarid has;
Is esjilid iran aien:
Is alupas naiheuc o un.

4 Is ahtahti inja iran,
Um idivaig nihlup iran:
Is ohocred aien um mas:
Is alupas naiheuc o un.

5 Ja is par nusjai a Iesu,
'm aridji pan an nohatag,
Par yecrei imnim esjilid:
Is alupas naiheuc o un,

6 Ek merit ainyak namen vaig
An pece lah an nohatag,
Um imiahpas emda yin:
Et alupas naiheuc o un.

36. INPECE UPENE.

Auld Lang Syne.
C.M. 8.6.

1 Naaurinig, naaurinig,
Et tup ethi ache
Inliinmopja asega,
Va naiheuc u Iesu.
Inta asaig intas inig
Akaija asega,
Intupu lep asjapicnaig
An pece Upene,
An pece Upene marom,
An pece Upene;
Intupu lep asjapicnaig
Akaija asega.

2 El ta ahes Nyu Hebrites,
Im Beritania.
Im Yurop, im Amerika,
Im Nova Skosia.
Intupu lep asjapicnaig
Akaija asega,
Um tas, um imiacitak,
An pece Upene;
An pece Upene marom,
An pece Upene;
Intupu lep asjapicnaig
Akaija asega.

3 Eri eti lep ohocred,
Um taig, an nohatag,
Um arici um idivaig
An nopan iji ig.
Intupu lep asjapicnaig
Akaija asega.
Um emda, um lep cediaig,
An pece Upene,
An pece Upene marom,
An pece Upene;
Intupu lep asjapicnaig
Akaija asega.

4 Intupu ti terimterim
Akaija asega,
Um tas, um taig va nitai caig,
Im nehtele caija.
Intupu lep asjapicnaig
Akaija asega,
Um lep asipiai itai,
An pece Upene,

An pece Upene marom,
An pece Upene;
Intupu lep asjapicnaig
Akaija asega.

Come, come away.

37. APAM LEP APAM. P.M.

1 Apam, lep apam u nesege inigki;
Et upene nohranitai: Apam, lep apam.
Er atcei bel asjapicnaig;
Et esjilid nahlaig o un,
Nahugni caija vaig: Apam, lep apam.

2 Asaig, lep asaig; erupu atahaijeg
A ilpu atimi upene: Asaig, lep asaig.
Acesaces nohranitai,
Um lep asaig naaurinig,
Um tas va nohatag: Apam, lep apam.

3 Aha, lep aha va nohrai Tiapolo;
Et idivaig intakitai: Aha, lep aha.
Jam apitac nedo atoh,
Im nauritai an pece lah,
Im intas upene: Apam, lep apam.

4 Ato, lep ato va nefalaig an nigpa,
Va nefalaig an nohatag: Ato, lep ato
Vai intas imiacitak,
Im namen vaig et esjilid,
Im Nesgan Upene: Apam, lep apam.

5 Ateuc, lep ateuc an tas atoh u Iesu,
Nimiacaij atimi vaig: Ateuc, lep ateuc.

't eti acaiji tah aien,
Jam merit nimicoho vaig
An nimnim upene: Apam, lep apam.

6 Apol, lep apol; et idim iniveijec
Intas itap, nasaig o un: Apol, lep apol.
Eri apan a Paratais;
Eri amen um cediaig
An nelcau upene: Apam, lep apam.

Evangelist.

38. NEOM ITAP. C.M. 8.6.

1 Ihova u ilp' agelo,
Atua unyima,
Et imnim esjilid inig!
Et itap asega.

2 Ek merit ainyak natga vaig
An nefalaig atoh,
Um lep aktaktai upene
Intas an pece lah.

3 Ek merit ainyak par apam
An nokoro itap,
Um atahaijeg upene
Intas etipup mat.

4 Ek esjum ainyak namenvaig,
Um tup edo um laav,
An nimnim u atimi has,
Um lucsei nohocred.

5 Ecra alaigaheni vai
Ihova aijama,

Um lep aces nohranitai
An nimnin upene.

6 Et ahvig wai umumoh vaig
Inliinmopoma,
Um merit vai intas itap
Aijama asega.

7 Ak Iesu, imiatamaig
Atimi asega,
Um atise Nesgam Itap
Anliinmopoma.

[*Communion, or Rockingham.*

39. INHAG ITAP. L.M. 8.

1 Is um ati Inhag Itap
A Iesu vai inmas o un,
An nepig eris alwai yin,
An nopan ohocred o un.

2 Is leh naretoaien, um
Alaigaheni vai Etman,
Um aswaplec ja par ahaig,
Um tas va nauritai o un.

3 Is um ika aien, Almoi,
Nohuk inigki er ati,
Va caua, ak ilpu 'twak, leh,
Um caig, um imiehva nyak.

4 Is leh nipjinitai aien,
Um lep naaurinig iran,
Is esjilid naiheuc o un,
Is upene intas inig.

5 Et idivaig inja irak;
Et lep intas etipup mat;
Et itai ahlap vai caua,
Atimi asgeig pam irak.

6 Umnyi aijaua asega
A nide vaine et itap,
Aktaktai nesgan tas iran,
Um leh nitai umumoh vaig.

Chant, Tiverton.

40. SALM 67. C.M. 8.6.

1 Etmu lep aiheuc vai caua
Aien et esjilid,
Um tas acis yi alwai vai
Ilp' aheca o un.

2 Etmu ato intas unyum
Nobohtan asega;
Uhmu lep imiatamaig
Atimi asega.

3 Erumu lep asjapicnaig
Natimi asega,
Um lep aces nohranitai,
Um amen upene.

4 Ecrumu imiahpas euc
Aijama asega;
Na idim esjilid aiek,
Ak Iesu upene.

5 Asan tas upene aiek,
Intas an pece lah,

Um Atimarid esjilid
  Irama asega.

6 Inyi oho niji itai
  An pece unyima;
Etmu adale nitai caig
  Incama asega.

Chant, St. Ann.

41. SALM 121. C.M. 8.6.

1 Ekpu yias jipan ainyak
  An nedoon itap;
Et um ahes iran intas
  Atoh um esjilid.

2 Et tas ehelema aien,
  Is tup eteuc vai yin
Nobohtan im lep nohatag;
  Et esjilid aien.

3 Et um ika aien yi jim
  Epihtau neduom;
Et aijilahlah aien, um
  Eti lep udei euc.

4 Ak Natimarid, jim umjeg
  An taha nopan, jam
Aminjinaig nup Isreel,
  Atimi u Etmam.

5 Et esjilid namen unyak,
  Inyi eti ces nyak
Nagesega, im inmohoc,
  Im nemehe et has.

6 Namu aminjinaig aiek
Nohuma arici,
Um idim imiatamaig
Nesgama asega.

7 Namu aminjinaig aiek
Napanvaig unyima,
Napanvaig, im nateucse vaig,
Im namen asega.

42. INCEDIAIG.

Ortonville.
C.M. 8.6.

1 Eri aces nohranitai
Natimi asega,
Um idim imiacitak
Vai Kristo upene.

2 Apam an neucse nirahed
U nimnim esjilid;
Jim ago nedo arici
An nadiat itap.

3 Ahlaig vai yin, um cediaig,
An nokoro o un;
Alaigaheni upene,
Um asgeig pan iran.

4 Asan tas upene vai yin,
Um aheca o un;
Naaurinig vai yin, um leh
Nitai an nohatag.

43. NOHRANITAI AN JUPURA.

Albany. C.M. 8.6.

1 Ti asjapicnaig akaija
An jupura inig,
Um imiahpas emda yin,
Atua 'minjinaig.

2 Et aiheuc vai caija aien
An nadiat inig;
Ti emda akaija 'm ago
Naaurinig vai yin.

3 Etmu idim ika aien,
Ti umjeg akaija;
Ja par aiji lahlah imraig,
Um emda nohuja.

44. NAMEN AN NOHATAG.

St. Asaph. C.M. 8.6.

1 Et esjilid um upene
Namen an nohatag;
Era aces nohranitai
Natimi ahinag;
Um idivaig ilp' agelo
Natimi asega,
Et lah um imiacitak
Inliinmopora.

2 Is mas a Iesu par ahlap
An nita'hlap iran,
Um imiaras ra eh'le
Etman àn nohatag.

Eris ahes an nohocred
  Natimi iji ig;
Ja par apan an pece lah,
  Um imiahpas yin.

Greenville.

45. NIMIAHPAS. P.M.

1 Etmaija im inhal o un,
  Im lep Nesgan Upene,
Ehtaij tup apapa ahtaij,
  Um upene um emda;
    Aleluya, Aleluya!
Naaurinig vai ehtaij.

2 Naaurinig vai Atua,
  Im Iesu Inhal o'un,
Im lep vai Nesgan Upene,
  Ehtaij upene ahtaij;
    Aleluya, Aleluya!
Naaurinig vai ehtaij.

Dunfermline.

46. SAAM 133. C.M. 8.6.

1 Et idim esjilid inig,
  Et idim upene,
Vai ilpu raimu par amen,
  Um tup ethi ache.

2 Et idivaig nitai aspi,—
  Narakei er asaig;
Is auanipin upene
  Nipek u Eron vaig.

3 Numri nidjinin asega,
Im geijin is itap,
Er aspi, an napan o un
U natau par ahlap.

4 Et idivaig nopoigmul vai
Inceslum et imlai,
Et mulmul um ededel vaig,
Um lep ohwai itai.

5 Etpu asan tas upene
Vai ilpu hal o un
A Natimarid esjilid,
Naaurinig iran.

Rock of Ages.

47. NIJ AMELED UM ITU. 7.

1 Nij ameled um itu,
Natimarid asitu,
Ek apol iram ainyak;
Imiatamaig nesgak;
Imyialep nyak aiek;
Iesu, tak eriss irak.

2 Nedo unyak takitai;
Nemda unyak nevitai?
Nimtan unyak yek eda,
Vai nedo has asega?
Imicoho nyak aiek;
Iesu, asitu irak.

3 Et itap inja iram,
Er ati inmas umyum,

Par adahpoi alupas
Nedo o atimi has.
Imiaras nyak aiek;
Iesu, jim aru irak.

4 Ek wit emehe ainyak,
Tup ateghe nyak aiek,
An naopan apitac—
An naopan mas unyak,
Imiehva nyak aiek;
Iesu, jim ahnag irak.

Millennial Dawn.

48. HOSANA VAI IHOVA. 7.6

1 Hosana vai Ihova,
  Ihova alupas;
Hosana vai Ihova,
  Ihova esjilid.
Ahlaig vai Natimarid,
  Ahlaig an nohatag;
Eri alaigaheni,
  An nadiat inig.

2 Hosana vai Mesia,
  Mesia alupas;
Hosana vai Mesia,
  Mesia esjilid.
Apol iran akaija,
  Ateuc an tas o un;
Ateuc, um imiaiji,
  Um asgeig pan iran.

3 Hosana vai Inhalav,
Inhalav atamaig,
Inhal u Natimarid,
Inhalav cap o un,
Apam, ak mapoi Tevit,
Um aiheuc vai cama,
Amen, amen, ak Iesu,
An nimnim unyima.

4 Hosana vai Nesgarau,
Nesgarau upene;
Hosana vai Nesgarau,
Nesgarau esjilid.
Napam o un mun igki;
Is ham aien mika,
Yi leh, um atipagki,
Nedo has asega.

Bonnie Charlie.

49. VAI NATIMARID. 7.

1 Natimarid esjilid,
Aiheuc vai cama aiek;
Auroauro um apam,
Um amen ehelema.
Imiatamaig cama,
Imiatamaig cama;
Vai nedo has asega
Imiatamaig cama.

2 Natimarid upene,
Na amen an nohatag,
Na ateuc an lah aiek,
Et lep arehed iram.

Imiatamaig cama,
Imiatamaig cama ;
Vai nedo has asega
Imiatamaig cama.

3 Natimarid alupas,
Jim atau an nedo oop ;
Asjiraig cama aiek ;
Atipagki nohocred.
Imiatamaig cama,
Imiatamaig cama ;
Vai nedo has asega
Imiatamaig cama.

4 Natimarid unyima,
Ehcohos ehelema
Nesganimtam upene,
Um aminjinaig cama.
Imiatamaig cama,
Imiatamaig cama ;
Vai nedo has asega
Imiatamaig cama.

5 Ak Atua Upene,
Ikni jai cama aiek,
Par amen an nohatag,
Um aces nohranitai.
Imiatamaig cama,
Imiatamaig cama ;
Vai nedo has asega
Imiatamaig cama.

6 Nesgan esjilid itap,
Ago upene cama,

Par atau an nauritai,
Idivai ilp' agelo.
  Imiatamaig cama,
  Imiatamaig cama;
  Vai nedo has asega
  Imiatamaig cama.

Come to Jesus.

50. APAM EHELE IESU. 8,6.

1 Atga uja eh'le Iesu,
Eh'le Iesu inpig;
Ti fi atga uja,
Atga uja inpig.

2 Etpu aiheuc va atimi,
Etpu aiheuc aien;
Ti fi apitac yin,
Apitac yin inpig.

3 Et lep emda nikmai Iesu,
Et lep emda aien;
Ti fi imiisjis,
Imiisjis inpig.

4 Et lep merit va atimi,
Et lep merit aien;
Ti fi atahaijeg,
Atahaijeg inpig.

5 Asgeig irai Iesu Kristo,
Natimarid uja;
Ti fi asgeig iran,
Asgeig iran inpig.

6 Imiahpas Natimarid,
Imiahpas inpig;
Emen, Aleluya,
Aleluya, Emen.

Hold the Fort.

51. AIJI AKTIT.

1 Ak ilpu 'twak, almoi intas
Er asan tas vaig,
Nimiatamaig atimi,
Um aminjinaig.
Aiji aktit, et ham aien
Nimicohovaig,
Imiisjis ninveijec,
Um umumoh vaig.

2 Imiahpas Iesu Kristo,
Aien esjilid;
Aitgai yin aijaua as'ga,
Um apol iran.
Aiji aktit, et ham aien
Nimicohovaig,
Imiisjis ninveijec,
Um umumoh vaig.

3 Imehva yin aijaua,
Im nedo o un;
Atahaijeg nohrai Iesu,
Er umumoh vaig.
Aiji aktit, et ham aien
Nimicohovaig,
Imiisjis ninveijec,
Um umumoh vaig.

4 Aso caua an napel'mai
Upene inig,
Is ahod a Iesu Kristo,
An naiheuc o un.
Aiji aktit, et ham aien
Nimicohovaig,
Imiisjis ninveijec,
Um umumoh vaig.

5 Mika ti apan ehelen,
Um udei inmas,
Ti adumoij, um atpuse
An nuhup o un.
Aiji aktit, et ham aien
Nimicohovaig,
Imiisjis ninveijec,
Um umumoh vaig.

6 Ugyi yin aijaua as'ga,
Mika yi apam
Um ahugni caua aien,
Par apol iran.
Aiji aktit, et ham aien
Nimicohovaig,
Imiisjis ninveijec,
Um umumoh vaig.

NUMERA ESYEI ITAI.

1 First.
2 Sekunt.
3 Dirt.
4 Ford.
5 Fifd.
6 Siksd.
7 Sevend.
8 Eetd.
9 Naind.
10 Tend.
11 Elevend.
12 Twelfd.
20 Twentied.
21 Twente-first.
30 Dirtied.
31 Dirte-first.
40 Fortied.
41 Forte-first.
50 Fiftied.
51 Fifte-first.
60 Sikstied.
61 Sikste-first.
70 Seventied.
71 Sevente-first.
80 Eetied.
81 Eete-first.
90 Naintied.
91 Nainte-first.
100 Wun huntretd.
101 Wun huntret im first.
110 Wun huntret im tend.
111 Wun huntret im elevend.
120 Wun huntret im twentied.
130 Wun huntret im dirtied.
140 Wun huntret im fortied.
150 Wun huntret im fiftied.
200 Tu huntretd.
1000 Wun dausantd.

APPARENT TIME OF THE SUN'S RISING AND SETTING ON ANEITYUM.

				RISES		SETS	
				h.	m.	h.	m.
March	21 and	Sept.	20	6	0	6	0
,,	15	,,	27	5	57	6	3
,,	10	Oct.	3	5	54	6	6
,,	5	,,	8	5	51	6	9
Feb.	28	,,	13	5	48	6	12
,,	25	,,	16	5	47	6	13
,,	23	,,	19	5	45	6	15
,,	20	,,	21	5	44	6	16
,,	17	,,	24	5	42	6	18
,,	15	,,	27	5	41	6	19
,,	12	,,	30	5	39	6	21
,,	8	Nov.	2	5	38	6	22
,,	5	,,	5	5	36	6	24
,,	2	,,	9	5	34	6	26
Jan.	29	,,	13	5	33	6	27
,,	25	,,	16	5	31	6	29
,,	21	,,	21	5	30	6	30
,,	16	,,	26	5	28	6	32
,,	10	Dec.	2	5	26	6	34
,,	1	,,	10	5	24	6	36
Dec.	22	,,	22	5	24	6	36

				RISES		SETS	
				h.	m.	h.	m.
March	21	Sept.	20	6	0	6	0
”	25	”	17	6	3	5	57
”	30	”	12	6	6	5	54
April	4	”	9	6	9	5	51
”	10	”	1	6	12	5	48
”	12	Aug.	29	6	13	5	47
”	15	”	27	6	15	5	45
”	18	”	24	6	16	5	44
”	21	”	21	6	18	5	42
”	24	”	18	6	19	5	41
”	27	”	15	6	21	5	39
”	30	”	11	6	22	5	38
May	4	”	8	6	24	5	36
”	7	”	4	6	26	5	34
”	11	”	1	6	27	5	33
”	15	July	28	6	29	5	31
”	20	”	23	6	30	5	30
”	25	”	18	6	32	5	28
”	31	”	11	6	34	5	26
June	9	”	2	6	36	5	24
”	21	June	21	6	36	5	24

INTAS AHODAIG SEKUNT,

ERIS AGED

A ILPU ATIMI ESEGE IJI IG ERIS

ASJAPICNAIG ARA

WESTMINSTER.

THE SHORTER CATECHISM

OF THE

ASSEMBLY OF DIVINES AT WESTMINSTER.

TRANSLATED INTO THE ANEITYUMESE LANGUAGE.

INTAS AHODAIG SEKUNT.

---

1. Inhe nitai inig et esjilid eris ago natimi vaig ?

Nitai inig et esjilid eris ago natimi vaig nigki, nikavaig, eri ehvaig natimi alupas u Atua ara, um asipiai itai ehelen irai iji mesese.

2. Inhe nitai asjaaicnaig et mun alupai caija a Atua par asuptecnaig eheleija nedo an nehvaig natimi alupas o un uja im nasipiai itai ehelen ?

Intas o Atua eris aged an Tas etipup Itu im Intas etipup Mat, nitai asjaaicnaig ache nigki, par asuptecnaig eheleija nedo an nehvaig natimi alupas o un uja im nasipiai itai ehelen.

3. Neve nedo iji ig er asuptecnaig emda eheleija an Tas o Atua eris aged ?

Nedo iji ig er asuptecnaig emda eheleija an Tas o Atua eris aged ji igki, nikavaig, nitai iji igki et upene mika ti imiisjis ninveijec vai Atua akaija, im nedo inig et ika a Atua ti ago akaija.

4. Inhe Atua ?

Et Esgan a Atua ; et eti eteuc nehni vai yin ; inyi eti lep tiih aien ; inyi eti lep eche aien ; et idim uco aien an neteuc o un, im

narapakau o un, im nemda o un, im nedo upene o un, im nedo atoh o un, im nedo aiheuc o un, im intas inveijec o un.

5. Et eteuc a Atua et ethi ache, ka et lep eteuc tah et eche ?

Et eteuc a Atua et ethi ache ; et Atua umoh aien um inveijec.

6. Et ehed atimi irai Atua ?

Et eteuc natimi et dri irai Atua, nan, Etman, im Inhal o un, im Nesgarau Upene ; ehtaij Atua et ethi ahtaij raigki ; et tup ethi ache nesgai ehtaij, et lep apapa nemda im natimi alupas u ehtaij.

7. Neve tas anaclelen u Atua ?

Niji tas anaclelen u Atua ji igki, nikavaig, an nopan iyehki is pam eti eteuc nobohtan, is upyi hup aien, um asaig aktit nitai iji igki asega et ehcohos pam, is idivaig naktaktai u inliinmopon, mika eri ehvaig natimi alupas o un vaig.

8. Et evehneijid niji tas anaclelen o un a Atua ?

Et ehneijid niji tas anaclelen o un a Atua an nauritai eraigki, nikavaig, an nago itai o un, im nimiatamaig itai o un.

9. Inhe nauritai u Atua an nago itai o un ?

Nauritai u Atua an nago itai o un nigki, nikavaig, is ago niji itai asega a Atua, is ti nitai, vai intas emda o un, ira adiat is siks, is idim upene niji itai asega.

10. Is evago natimi a Atua?

Is ago natimi a Atua natamaig im natahig, is idivaig nalmun, an nato itai, im nedo atoh, im nedo upene; is lep ati yin aien mika yi atimarid irai iji itai eris ago.

11. Inhe nauritai u Atua an naminjinai itai o un?

Nauritai u Atua an naminjinai itai o un nigki, nikavaig, et aminjinaig niji itai asega aien, im nedo asega ura: et lep esjilid ira ra aien an nedo upene o un, im nedo arapakau o un, im nedo emda o un.

12. Is wat ago natimi a Atua, neve nauritai aminjinaig esjilid iyehki is ago aien vai yin?

Is wat ago natimi a Atua, is asaig intas etipup ehelen aien, nikavaig, el is imiaiji upene intas alep asega o un aien, inyi umoh aien, ja el is caig nohwancai iyehki aien par ato niji itai upene im niji itai has vaig, inyi mas aien.

13. Erus eteuc ahwat atmil uja an namen iyehki eris ago rau iran, ka o'o?

Eris ikni ohwat atmil uja par ago nedo inig erus tup isparau merit arau, ja erus ago nedo has vai Atua arau, um atcijaig namen iyehki eris ago rau iran.

14. Inhe nedo has?

Nedo has nigki, nikavaig, neti imiaiji vaig intas alep asega u Atua, ka nimipalea vaig tah nitai iran.

15. Asuptecnaig va nedo has iyehki erus

ago ahwat atmil uja, um atcijaig namen iyehki vaig eris ago rau iran.

Nedo has iyehki erus ago ahwat atmil uja, um atcijaig namen iyehki vaig eris ago rau iran nigki, nikavaig, erus caig nohwai itai itap arau.

16. Eris atcijaig namen upene ura natimi asega an nedo has uhup u Atam, ka o'o ?

Eris eti asan tas etipup ehele Atam ache, jai ehele ilpu hal o un im ilpu mapon asega, eris ehris ago nedo has ehelen natimi asega an nedo imipalea uhup o un, um ehris atcijaig namen upene ura ehelen, nikavaig, era idim ahes ehelen ara et idivaig nedo an napos atimi vaig, um tup ethi ache pan iran.

17. Asuptecnaig va namen inig eris imiasuol atimi asega iran va natcijaig namen upene o un iyehki.

Era amen natimi asega an nedo has im nohocred va natcijaig namen upene o un iyehki.

18. Asuptecnaig va namen an nedo has inig eris imiasuol atimi iran.

Namen an nedo has inig eris imiasuol atimi iran nigki, nikavaig, era lucsei neruvaig nedo has uhup u Atam ara ; et eti eteuc nohuun nedo atoh ira ra ; et idim has asega inliinmopora, er anvi nidan nigki par ika nohuun nedo has ; im lep inig, nedo has asega er ago et ahes iran.

19. Asuptecnaig va nohocred an namen inigki eris imiasuol atimi iran ?

Eris atcijaig intup ethi ache pan irai Atua natimi asega an nimiasuol ra; era amen ithan nedemda im intas ahlaijaig o un ara ; va nitai inigki et ti nitai imicoho ra va niji ohocred asega an nobohtan inigki, im lep inmas, im nerikinman ira ra an pece has irai iji mesese.

20. Is udei atimi asega a Atua inmasvaig an namen ura an nedo has im nohocred, ka o'o ?

An nopan iyehki is pam eti eteuc nobohtan is ehtai nahaiji atimi a Atua, an tup naktaktai upene o un, mika eri leh nitai umoh iran inig inyi eti lep ti, is lep asan tas etipup an naiheuc o un aien, par iknipagki ra an namen ura an nedo has im nohocred, um imiapan ra an namen upene iran tah etpu imiatamai ra aien.

21 Di nigki et imiatamaig atimi iji ig aien is ehtai ra a Atua ?

Iesu Kristo natimarid marom, aien aigki ache et imiatamaig atimi iji ig aien is ehtai ra a Atua : is Hal u Atua aien an nopan iyehki is pam eti eteuc nobohtan, ja is par apitac aien um atimi ; va nitai inigki is Atua aien um lep atimi an nopan iyehki um uhum pam, et ero nesgan jam acheiachei, ja et ethi ache aien; etpu idim uco aien irai iji mesese.

22. Is wat Hal u Atua a Kristo, is ika aien yi atimi um uauo ?

Is atimi a Kristo Inhal u Atua is uce, nikavaig, is leh nohun inveijec imi yin aien im nesgan is eteuc lelen; is eteuc aien an Nesgan Upene an nipjinetgan natahig iyehki Mere; is idim apos yin aien, ja is eti eteuc nohuun nedo has iran.

23. Nev auritai iji ig et ago a Kristo an nimiatamaig caija o un?

Et ago nauritai iji ig a Kristo an nimiatamaig caija o un, nikavaig, nauritai u ilpu profeta, im nauritai u ilpu atimi ahlap, im nauritai u ilpu atimarid, an namen ihkin natimi o un, im lep an namen an natimi alupas o un.

24. Et evago nauritai u ilpu profeta a Kristo?

Et ago nauritai u ilpu profeta a Kristo, nikavaig, et asuptecnaig eheleija aien an tas itap o un, im lep an Nesgan Upene, nedo inig et ika a Atua ti ago akaija, va uhpu imiatamaig caija.

25. Et evago nauritai u ilpu atimi ahlap a Kristo?

Et ago nauritai u ilpu atimi ahlap a Kristo, nikavaig, is ecethi ache ahlap iran aien, nitai ahlap par adahpoi nedo has uja an nuhup u Atua, um ika yi asa nigpa a Atua eheleija; et lep alaigaheni vai caija aien um eti atumop.

26. Et evago nauritai u ilpu atimarid a Kristo?

Et ago nauritai u ilpu atimarid a Kristo, nikavaig, et ika aien ti ispaija leh caija imi yin akaija, et lep esjilid iraija aien, um imicoho caija; et atapnes ilpu atimi asega aien era edemda vai yin ara im lep vai caija, um ahau ra.

27. Asuptecnaig va namen ihkin natimi u Kristo?

Is eteuc nitai iji igki an namen ihkin natimi u Kristo, nikavaig, is apos yin a risin, is tup atimi aien, eris idim ika yi imiaiji intas alep u Atua, is lucsei niji ohocred an nobohtan inigki aien, im nedemda u Atua, im inmas an nauincai atgeig inig eris amcel vaig; eris atelmoi yin, is lep esjilid iran a inmas irai hal adiat.

28. Asuptecnaig va namen an natimi alupas u Kristo?

Et eteuc nitai iji igki an namen an natimi alupas u Kristo, nikavaig, is nusjai aien vai inmas o un an nadiat dirt, is aridjai aien an nohatag, et ateuc aien an matai Atua Etman, etpu lep apam aien an nadiat eneijai, mika yi almaijidjid atimi asega an nobohtan.

29. Inta eveleh nimiatamaig caija inig akaija is auanimtan a Kristo?

Inta leh nimiatamaig caija inig akaija is auanimtan a Kristo va nati aktit iran vaig imi caija u Nesgan Upene.

30. Et evati imi caija a Nesgan Upene nimiatamaig caija inig is auanimtan a Kristo?

Et ati imi caija a Nesgan Upene nimiatamaig caija inig is auanimtan a Kristo, an nika o un ti asgeig irai Kristo akaija, um tup ethi ache pan iran an nimiacaij aktit caija o un.

31. Inhe nimiacaij aktit caija ?
Et auritai u Nesgai Atua nimiacaij aktit caija, nikavaig, et ika aien ti ato upene nedohas uja akaija im nohocred uja ; et ago lah inliinmopja aien par ato Kristo ; et ika aien yi eche naktaktai uja ; et leh updak caija aien um atau iraija par asgeig irai Iesu Kristo, er tup ahtai yin imi caija an tas upene.

32. Inhe nitai upene iji ig era lucsei an numumoh ura inigki a ilpu atimi ij ig er imiacaij aktit ra ?
Natimi iji ig er imiacaij aktit ra era lucsei ara an numumoh ura inigki nitai upene iji ig, nikavaig, nika u Atua et atoh nedo ura, im nika o un era ilpu hal o un ara, im nago upene ra o un, im lep hal itai upene et eche et ehrateuc ehelen raigki, ka et ahes iran raigki, an numumoh ura inigki.

33. Inhe nika u Atua et atoh nedo uja ?
Nika u Atua et atoh nedo uja nigki, nikavaig, intas an tup naiheuc o un, mika et ohpodohpod nedo has asega uja, um ika inta idivaig atimi iji ig akaija et atoh nedo ura an nuhup o un, va nedo atoh u Kristo ache, eris atijai imi caija ; inta lep leh akaija an nimiisjis ninveijec uja ache.

34. Inhe nika u Atua inta ilpu hal o un akaija ?

Nika u Atua inta ilpu hal o un akaija, nikavaig, intas an tup naiheuc o un, mika eri esvi caija pan irai ilpu hal u Atua, um ika ti asipiai iji itai upene asega ura akaija.

35. Inhe nago upene caija u Atua ?

Nago upene caija u Atua nigki, nikavaig, nauritai an tup naiheuc o un, mika ti eche ehni akaija, et idivaig nalmui Atua ; inta lep emda akaija um esjilid irai iji adiat nemesmas vaig u nedo has, im numumoh vaig u nedo upene.

36. Inhe nitai upene iji ig et ehrateuc ehele nika u Atua et atoh nedo uja, im nika o un inta ilpu hal o un akaija, im nago upene caija o un, ka et ahes iran raigki an numumoh uja inigki ?

Nitai upene iji ig et ehrateuc ehele nika u Atua et atoh nedo uja, im nika o un inta ilpu hal o un akaija, im nago upene caija o un, ka et ahes iran raigki an numumoh uja inigki ji igki, nikavaig, inta idim ato upene akaija mika et aiyu inliinmopoi Atua vai caija ; et igpa inliinmopja ; inta imiacitak Nesgarau Upene akaija ; et alupas nedo upene uja ; inta apol aktit iran akaija um yetpan an mas uja.

37. Inhe nitai upene iji ig era lucsei ehele Kristo a ilpu atimi asgeig iran an mas ura ?

Er ago upene asega nesgai ilpu atimi asgei irai Kristo an mas ura ; era auroauro ara um

apan an namen upene ura; ja et tup ethi ache nohura ara pan irai Kristo, um atumop irai etheso ura, um yetpan an nusjai ura vai inmas ura.

38. Inhe nitai upene iji ig erupu lucsei ehele Kristo a ilpu atimi asgeig iran an nusjai ura vai inmas ura?

Uhu wit imianusjai nohui ilpu atimi asgeig irai Kristo vai inmas ura an natimi alupas ura, etpu ika a Kristo an nadiat almaijidjid, an nuhup u atimi, et ato ra aien, era lep atimi upene ara; im lep inig, erupu ahesmoij asega ara an nasipiai itai ura ehele Atua irai iji mesese.

39. Inhe nedo inig et ika a Atua eri ago natimi?

Nedo inig et ika a Atua eri ago natimi nigki, nikavaig, nimiaiji vaig intas o un er ehvaig.

40. Inhe intas inig is upyi hup a Atua um ehvaig ehele atimi par asjaaicnaig nedo ura?

Intas inig is upyi hup a Atua um ehvaig ehele atimi par asjaaicnaig nedo ura nigki, nikavaig, intas alep o un va nedo upene ura.

41. Er ehvaig ipjidipjid intas alep u Atua va nedo u atimi eda?

Er ehvaig ipjidipjid intas alep u Atua va nedo upene u atimi irai tas alep o un et ten.

42. Inhe nohuun tas alep et ten?

Nohuun tas alep et ten nigki, nikavaig,

naiyu u inliinmopja vaig vai Ihova Atua uja an liinmopja asega, im lep an nesgaija asega, im lep an nemda asega uja, im lep an naktaktai asega uja; im lep naiyu u inliinmopja vaig va atimi eblaamnem uja, et idivaig vai caija.

43. Inhe intas inig et uhup irai tas alep et ten?

Intas inig et uhup irai tas alep et ten nigki, nikavaig, "Ek Ihova ainyak Atua unyum, kis atipagki euc ainyak an pece Ijipt, an nuarin iyehki as auauaheca iran aiek."

44. Inhe nitai inig er esege imi caija an tas inig et uhup irai tas alep et ten?

Nitai inig er esege imi caija an tas inig et uhup irai tas alep et ten nigki, nikavaig, et idim Ihova a Atua, um Atua uja, um atimi imiatamaig caija, va nitai inig eris idim ika ti imiaiji intas alep asega o un akaija.

45. Inhe intas alep u Atua first?

Intas alep u Atua first nigki, nikavaig, "Etmu jim eteuc tah intak atua imi euc an nuhup unyak."

46. Er ika, an tas alep u Atua first, ti ago inhe akaija?

Er ika, an tas alep u Atua first, ti ato Atua akaija, um aniv yin mika et Atua inveijec aien ache, um Atua uja; ti lep alaigaheni vai yin akaija um imiahpas yin yi uce.

47. Er acaiji caija vanhe an tas alep u Atua first?

Er acaiji caija an tas alep u Atua first, vai ti jim ateri Atua inveijec akaija, ka eti alaigaheni vai yin, ka eti imiahpas yin et idivaig nedo inig et tau irai Atua, um lep tau irai Atua uja; er lep acaiji caija vai ti jim alupai intak atua nalaigaheni im nimiahpas inig eris idim ika eri alupai Atua ache.

48. Inhe nesgantas an tas inigki (*an nuhup unyak*) an tas alep u Atua first?

Nesgantas an tas inigki (*an nuhup unyak*) an tas alep u Atua first nigki, nikavaig, Atua inig, et alum itai asega aien, et almuktit nedo has inigki aien, nikavaig, neteuc vaig intak atua imin tah, et lep alupas nedemda o un vaig.

49. Inhe intas alep u Atua sekunt?

Intas alep u Atua sekunt nigki, nikavaig, " Namu jim ago tah natmasimai imi euc aiek, ka tah nalmui tah nitai jipagko an nohatag, ka sepamki an nobohtan, ka an jap ithan nobohtan; namu jim atpuse an nuhup ura aiek, um aheca ura; ek Ihova ainyak Atua unyum, et idivaig nedemda u natimi oporei nedemda unyak; ekpu aru nedo has u ilpu atmil ura ainyak irai ilpu hal ura um yetpan irai ilpu mapora, el era ilpu atimi amcel vai nyak ara; ja ekpu aiheuc va atimi iji ig im ilpu mapora yi itu ira ra ainyak et aiyu inliinmopora ara vai nyak, um imiaiji intas alep unyak."

50. Er ika, an tas alep u Atua sekunt, ti ago inhe akaija?

Er ika, an tas alep u Atua sekunt, ti lucsei nalaigaheni asega inig akaija, im nitai iji igki asega eris ikni, um ago, um aminjinaig upene, um apos ehni, et idivaig is tas alep vaig a Atua an tas itap o un.

51. Er acaiji caija vanhe an tas alep u Atua sekunt?

Er acaiji caija, an tas alep u Atua sekunt, vai ti jim alaigaheni vai Atua ira atmasimai, ka an tah nedo et eche eris eti asaig eheleija an tas itap o un.

52. Inhe intas asuptecnaig iji ig er asaig pan an tas alep u Atua sekunt?

Intas asuptecnaig iji ig er asaig pan an tas alep u Atua sekunt ji igki, nikavaig, et atimarid uja a Atua; et ohuun caija aien; et lep aktaktai alupas nalaigaheni o un aien.

53. Inhe intas alep u Atua dirt?

Intas alep u Atua dirt nigki, nikavaig, "Namu jim tup asaig nidai Ihova Atua unyum aiek; etpu idim aru nedo has o un a Ihova et tup asaig nidan aien."

54. Er ika, an tas alep u Atua dirt, ti ago inhe akaija?

Er ika, an tas alep u Atua dirt, ti imiimtacimtac akaija um tas upene vai niji idai Atua, im lep vai niji tas ecen vai yin, im lep vai niji tas asuptecnaig yin, im lep vai niji alaigaheni vai yin, im lep vai intas itap o un, im lep vai niji auritai o un.

55. Er acaiji caija vanhe, an tas alep u Atua dirt ?

Er acaiji caija, an tas alep u Atua dirt, vai ti jim auahas tah nitai inig akaija et asuptecnaig yin vaig a Atua, ka asan tas itap vaig.

56. Inhe intas asuptecnaig inig er asaig pan an tas alep u Atua dirt ?

Intas asuptecnaig inig er asaig pan an tas alep u Atua dirt nigki, nikavaig, kit eri eti aru natimi irai ilpu atimi imipalea intas alep inigki, jai inyi idim ago nedo atoh a Ihova Atua uja, um aru ira ra.

57. Inhe intas alep u Atua ford ?

Intas alep u Atua ford nigki, nikavaig, "Namu imiehva nadiat atumop aiek, par apos upene. Namu ago nauritai asega unyum aiek ira adiat et siks ; ja et adiat atumop u Ihova Atua unyum nadiat sevend : namu jim ago tah nauritai iran aiek, im inhalav atamaig unyum, im inhalav atahig unyum, im naheca atamaig unyum, im naheca atahig unyum, im niji itai eklim edo irai pece unyum, im natimi an taka uarin et amen anliin nokoro unyum aien : is idim ago nohatag a Ihova, im nobohtan, im injap, im niji itai asega amen iran, ira adiat is siks, um atumop an nadiat sevend : va nitai inigki is acis ip alwai nadiat atumop a Ihova, um ika yi itap."

58. Er ika, an tas alep u Atua ford, ti ago inhe akaija ?

Er ika, an tas alep u Atua ford, ti apos

upene akaija vai Atua nopan inig eris ati, is ati aien an tas itap o un, nikavaig, nadiat asega et ethi irai iji adiat seven, mika yi adiat atumop um itap vai yin.

59. Neve nadiat inig ira adiat seven is ati a Atua, mika yi adiat atumop irai iji wiik ?

Is ati nadiat sevend irai iji wiik a Atua mika yi adiat atumop irai iji wiik, ahes an natupun u nobohtan um yetpan an nusjai u Kristo vai inmas o un, jai nadiat first irai wiik, ahes an nusjai u Kristo um yetpan an nehni u nopan, par amen nadiat atumop vai ilpu Kristian nigki.

60. Er ika eri evapos upene nadiat atumop ?

Er ika eri apos upene nadiat atumop an nedo inigki, nikavaig, ti atumop upene akaija an nadiat asega inigki, um jim ago nauritai iji ig, um jim ahilek nitai merit iji ig, et eti itap irai iji adiat et eche ; jam ecen an nauritai u Atua an nadiat asega irai alaigaheni an nasjap-icnaig im nalaigaheni adenaig : nuari nadiat iji igki ache er ago nedo aiheuc iran, im nauri-tai iji igki et ehka nudei vaig.

61. Er acaiji caija vanhe, an tas alep u Atua ford ?

Er acaiji caija an tas alep u Atua ford, vai ti jim udei nauritai iji igki akaija eris idim ika ti ago iran akaija, ka tup ago iran, ka auahas nadiat inig vai intup amen uja, ka ago nedo inig et idim has, ka vai naktaktai uja, ka

intas uja, ka nedo uja er eti asaig, vai niji auritai uja, ka va niji itai merit uja, irai iji itai an nobohtan.

62. Inhe intas asuptecnaig iji ig er asaig pan an tas alep u Atua ford ?

Intas asuptecnaig iji ig er asaig pan an tas alep u Atua ford ji igki, nikavaig, et mun ikni adiat et siks irai iji wiik a Atua vai caija va niji auritai uja ; et lep ika aien et o un ache nadiat sevend ; is um atumop iran aien, um acis yi alwai nadiat atumop.

63. Inhe intas alep u Atua fifd?

Intas alep u Atua fifd nigki, nikavaig, "Namu ago nedo ecen vai etmam im risum aiek ; va etpu ahinag niji adiat iram an pece inig et alupai euc a Ihova Atua unyum."

64. Er ika, an tas alep u Atua fifd, ti ago inhe akaija ?

Er ika, an tas alep u Atua fifd, ti aminjinaig nedo ecen inig akaija, um ago nedo upene inig eris idim ika ti ago akaija va atimi asega, irai iji amen ura im niji eteuc ura, kit era esjilid iraija ara, ka era upoupo iraija ara, ka era apapa iraija ara.

65. Er acaiji caija vanhe, an tas alep u Atua fifd ?

Er acaiji caija, an tas alep u Atua fifd, vai ti jim udei akaija, ka ago tah nitai par atapnes nedo ecen inig, im nedo upene inig eris idim ika ti ago akaija va atimi asega, irai iji amen ura im niji eteuc ura.

66. Inhe intas asuptecnaig inig er asaig pan an tas alep u Atua fifd ?

Intas asuptecnaig inig er asaig pan an tas alep u Atua fifd nigki, nikavaig, eris asaig aktit ehele atimi asega iji ig, era imiaiji intas alep inigki ara, mika eri umumoh ara um itu ira ra, um amen upene, et wat upene va natimi alupas u Atua im nitai imiatamai ra.

67. Inhe intas alep u Atua siksd ?

Intas alep u Atua siksd nigki, nikavaig, "Namu jim atgei atmas aiek."

68. Er ika, an tas alep u Atua siksd, ti ago inhe akaija ?

Er ika, an tas alep u Atua siksd, ti ago nedo atoh asega akaija par imiatamaig nitai umoh iran uja, im lep nitai umoh iran ui tak atimi.

69. Er acaiji caija vanhe, an tas alep u Atua siksd ?

Er acaiji caija, an tas alep u Atua siksd, vai ti jim auahas nitai umoh iran uja akaija, ka nitai umoh iran u natimi eblaamnem uja, el et eti atoh, ka ago tah nitai inig et tau iran nedo inigki.

70. Inhe intas alep u Atua sevend ?

Intas alep u Atua sevend nigki, nikavaig, "Namu jim ago ingeijid aiek."

71. Er ika, an tas alep u Atua sevend, ti ago inhe akaija ?

Er ika, an tas alep u Atua sevend, ti imiatamaig namen upene uja akaija, im lep u

natimi eblaamnem uja, an naktaktai uja, im intas uja, im nedo uja.

72. Er acaiji caija vanhe, an tas alep u Atua sevend ?

Er acaiji caija, an tas alep u Atua sevend, vai naktaktai has asega, im intas has asega, im nedo has asega.

73. Inhe intas alep u Atua eetd ?

Intas alep u Atua eetd nigki, nikavaig, " Namu jim ehneg itai aiek."

74. Er ika, an tas alep u Atua eetd, ti ago inhe akaija ?

Er ika, an tas alep u Atua eetd, ti ago nedo atoh akaija mika yi eteuc um alupas inpadiaig uja im niji itai uja an nobohtan, im lep ui tak atimi.

75. Er acaiji caija vanhe, an tas alep u Atua eetd ?

Er acaiji caija, an tas alep u Atua eetd, vai ti jim ago tah nitai inig akaija et eti atoh, par atapnes inpadiaig uja, im niji itai uja an nobohtan, ka ui tak atimi.

76. Inhe intas alep u Atua naind ?

Intas alep u Atua naind nigki, nikavaig, " Namu jim asan tas ahcil aiek an nasuptecnaig nedo o natimi eblaamnem unyum aiek."

77. Er ika, an tas alep u Atua naind, ti ago inhe akaija ?

Er ika, an tas alep u Atua naind, ti asan tas

inveijec jipe akaija, um aminjinaig jipe mika eri asan tas upene vai caija im lep va natimi eblaamnem uja, jam esjilid an nasuptecnaig uja nedo o un tah.

78. Er acaiji caija vanhe, an tas alep u Atua naind ?

Er acaiji caija, an tas alep u Atua naind, va nedo asega inig et atapnes intas inveijec, ka et auoh takitai nasan tas upene vaig vai caija, ka vai natimi eblaamnem uja.

79. Inhe intas alep u Atua tend ?

Intas alep u Atua tend nigki, nikavaig, "Etmu jim has iram aiek neom u natimi eblaamnem unyum ; etmu jim has iram aiek ehgai natimi eblaamnem unyum, ka naheca atamaig o un, ka naheca atahig o un, ka kurimatau o un, ka togke o un, ka tah nitai u natimi eblaamnem unyum."

80. Er ika, an tas alep u Atua tend, ti ago inhe akaija ?

Er ika, an tas alep u Atua tend, yi upene asega inliinmopja akaija va namen uja, um lep yi atoh um upene naktaktai uja, va natimi eblaamnem uja im niji itai asega o un.

81. Er acaiji caija vanhe, an tas alep u Atua tend ?

Er acaiji caija, an tas alep u Atua tend, vai naktaktai has asega va namen uja, im lep nauatitai im intaigtaig va namen upene u natimi eblaamnem uja, im naktaktai alupas im inmerit alupas asega vaig tah nitai o un.

82. Et emda tah natimi par imiaiji asega niji tas alep u Atua, ka o'o ?

Et eti emda tah, el et atimi ache aien, an numoh inigki o un, ahes an nedo has uhup u Atam um uhum pam, par imiaiji asega niji tas alep u Atua, ja et imipalea aien irai iji adiat, an naktaktai o un, im intas o un, im nedo o un.

83. Et tup apapa nedo imipalea asega niji tas alep u Atua, ka o'o ?

Et esjilid, an nuhup u Atua, hal edo has irai hal edo has, an tup nedo iran, im lep vai hal itai et esjilid nedo has vaig.

84. Neve nimtan inig et tau irai iji edo has asega ?

Et tau irai iji edo has asega nedemda u Atua im intas ahlaijaig o un, an nopan inig um yetpan irai iji mesese.

85. Et ika a Atua ti ago inhe akaija, vai etpu eti yetpam iraija nedemda im intas ahlaijaig o un, nimtan nedo has uja ?

Et ika a Atua ti ago nedo inigki akaija, vai etpu eti yetpam iraija nedemda im intas ahlaijaig o un, nimtan niji edo has uja, nikavaig, ti imiisjis ninveijec vai Iesu Kristo akaija, um adumoij an liinmopja va nitai umoh iran, um idumdumoij pan u niji itai asega er ecetai iji ig eris ikni, et ahtai imi caija vaig a Kristo nitai upene iji ig is auanimtan vai caija aien.

86. Inhe nimiisjis ninveijec vai Iesu Kristo ?

Nimiisjis ninveijec vai Iesu Kristo nigki, nikavaig, nitai tup ahtai u Atua er imiatamaig caija vaig; inta idim leh Kristo vaig akaija, um asgeig iran ache, mika yi imiatamaig caija aien, et idivaig er ahtai yin imi caija an tas upene.

87. Inhe nadumoij an liinmopja er umumoh vaig?

Nadumoij an liinmopja er umumoh vaig nigki, nikavaig, nitai tup ahtai u Atua er imiatamaig caija vaig: inta idim aktaktai upene nedo has uja vaig akaija, um apol an nedo aiheuc u Atua vai Kristo, um lep taigtaig vai nedo has uja, um edemda vaig, um adumoij vaig ehele Atua, um ika ti emda akaija um eche nedo uja, um atahaijeg intas o un.

88. Inhe niji itai er ecetai iji ig, et ahtai imi caija vaig a Kristo nitai upene iji ig is auanimtan vai caija aien?

Niji itai er ecetai iji ig, et ahtai imi caija vaig irai iji opan a Kristo nitai upene iji ig is auanimtan vai caija aien ji igki, nikavaig, nitai iji igki o un eris ikni, jai et esjilid intas itap o un, im nasakrament et ero, im nalaigaheni; eris ika yi emda aktit nitai iji igki asega ehele atimi iji ig eris ehtai ra va uhpu imiatamai ra.

89. Et evemda aktit intas itap u Atua va uhpu imiatamaig caija?

Et ika a Nesgai Atua yi itai emda aktit nesvi vaig intas itap u Atua, jam esjilid nasup-

tecnaig vaig iran, par ahugni caija mika ti aktaktai upene nedo has uja, um adumoij iran ; um lep ahidaig emda inliinmopja an nedo upene im nedo eropse, va uhpu imiatamaig caija, an nimiisjis ninveijec uja.

90. Intupu evesvi intas itap akaija um atahaijeg, mika yi emda aktit va uhpu imiatamaig caija ?

Ele ta merit akaija mika yi emda aktit intas itap va uhpu imiatamaig caija, eris idim ika ti emda akaija um ecen an tas itap, um uhup um aktaktai, um alaigaheni vaig : intumu lep leh akaija an nimiisjis ninveijec uja, im naiyu u inliinmopja, intumu lep ati se an liinmopja akaija, um ago nedo iran, um eti atumop.

91. Et evemda aktit nasakrament, va uhpu imiatamaig caija ?

Et itai emda aktit nasakrament, va uhpu imiatamaig caija, jam eti va nemda iran, um eti va nemda u natimi inig et ahtai ; ja vai intas acis yi alwai u Kristo ache, im nauritai u Nesgan upene ira atimi iji ig era leh ara an nimiisjis ninveijec ura.

92. Inhe nasakrament ?

Et itai itap er ecetai naskrament, is ati a Kristo, nikavaig, er ehvaig Kristo iran, im niji itai upene an tas etipup mat ehele ilpu atimi asgeig iran, um asjaaicnaig ehele ra vaig, um ikni aktit ehele ra.

93. Inhe nasakrament an tas etipup mat ?

Nasakrament an tas etipup mat raigki, nikavaig, Nabaptiso, im Inhag itap u Natimarid.

94. Inhe Nabaptiso?
Et asakrament a Nabaptiso, nikavaig, er yiri caija iran an wai, an nidai Etman, im Inhal o un, im Nesgarau Upene, par asuptecnaig um asjaaicnaig intup ethi ache uja pan irai Kristo, im nasipiai itai upene an tas etipup an naiheuc u Atua uja, im intas aktit uja mika yi ohuun caija a Natimarid.

95. Eri leh nabaptiso a di?
Eri eti leh nabaptiso tah ra era eti nup an nakalasia er ecetai ara; eri upyi hup ara um asuptecnaig nasgeig irai Kristo ura, im nimiaiji intas o un ura, ja erupu leh nabaptiso ara; jai er abaptiso irai ilpu halav haklin u nup an nakalasia er ecetai.

96. Inhe Inhag itap u Natimarid?
Et asakrament a Inhag itap u Natimarid, nikavaig, er ehvaig inmas u Kristo an nahaig vaig im inleh vaig nareto im nide vaine, et idivaig nasaig o un; im lep inig, natimi iji ig era leh upene ara era asipiaig nohun ara, im inja iran, im niji itai upene asega o un; jam eti irai ohura im inja ira ra, ja an nimiisjis ninveijec ura, et lep emda inliinmopora vaig par ago nedo upene.

97. Er ika eri ago inhe natimi iji ig eri leh upene Inhag itap u Natimarid?

Er ika va atimi iji ig eri leh upene inhag itap u Natimarid, eri ahilek inliinmopora ara an nato itai ura par ecetai nohui Natimarid, im nimiisjis ninveijec ura par caig iran, im nadumoij an liinmopora, im naiyu u inliinmopora, im nedo upene mat ura; va eri jim ham ara jam eti upene, um hag um umwig neruvaig nedo has ura.

98. Inhe nalaigaheni?

Nalaigaheni nigki, nikavaig, par imi-aridjai niji itai merit uja ehele Atua, va nitai iji ig et upene vai yin nahtai vaig, an nidai Kristo, um asuptecnaig nedo has uja, um ago naaurinig va nedo aiheuc o un vai caija.

99. Inhe nitai asjaaicnaig et mun alupai caija a Atua par asuptecnaig eheleija nedo an nalaigaheni uja?

Et upene intas itap u Atua asega par asuptecnaig eheleija nedo an nalaigaheni uja, ja et asuptecnaig esjilid intas alaigaheni iyehki is asege imi ilpu atimi atahaijeg yin a Kristo, er anvi nidan par ika Nalaigaheni u Natimarid.

100. Er asanhe imi caija an tas inig et uhup an nalaigaheni u Natimarid?

Intas inig et uhup an nalaigaheni u Natimarid nigki, nikavaig ("Ak Etmama an nohatag"), er asaig imi caija par apan ubutpotet ehele Atua an nedo ecen upene im nimiisjis ninveijec, et idivaig ilpu hal o un ehele etmara inig, et emda aien, um eti

esjum, par atau iraija; im lep inig, er ika ti alaigaheni ehele tak atimi akaija, im lep vai ra.

101. Inta alaigaheni vanhe akaija an tas ugyi first?

Intas ugyi first nigki, nikavaig (" Etmu itap nidam "), inta alaigaheni iran akaija, mika yi ago emda caija a Atua, im lep atimi et eche, par ehvaig natimi alupas o un irai iji itai asega iji ig et ika aien eri ato yin vaig; um lep mika yi ago jipe niji itai asega par ehvaig natimi alupas o un.

102. Inta alaigaheni vanhe akaija an tas ugyi sekunt?

Intas ugyi sekunt nigki, nikavaig (" Etmu yetpam nelcau unyum "), inta alaigaheni iran akaija, mika uhpu auahas nelcau u Satana, um imiaridjai nelcau an naiheuc u Atua, um imiapan caija iran im lep atimi et eche, um aminjinaig caija iran, um lep mika yi auroauro um yetpam nelcau an natimi alupas o un.

103. Inta alaigaheni vanhe akaija an tas ugyi dirt?

Intas ugyi dirt nigki, nikavaig (" Uhmu imiaiji intas unyum an nobohtan, et idivaig an nohatag "), inta alaigaheni iran akaija, mika yi ika a Atua, an naiheuc o un, ti emda akaija um merit, par ato intas o un irai iji itai asega, um imiaiji, um ika et idim upene, et idivaig nedo o ilpu agelo an nohatag.

104. Inta alaigaheni vanhe akaija an tas ugyi ford?

Intas ugyi ford nigki, nikavaig (" Alaama aiek nitai caig incama an nadiat inigki "), inta alaigaheni iran akaija, mika yi tup ahtai imi caija a Atua nuarin inig irai iji itai an nobohtan et upene vai caija inleh vaig, um asan tas acis yi alwai vaig.

105. Inta alaigaheni vanhe akaija an tas ugyi fifd ?

Intas ugyi fifd nigki, nikavaig (" Um jim aru tah nedo has unyima aiek, et idivaig ecra eti aru tah nedo has u atimi vai cama aijama "), inta alaigaheni iran akaija, mika yi tup ispun ohpodohpod nedo has asega uja a Atua vai Kristo ; inta lep eti imtitaig akaija par ugyi yin, vaig inig nikavaig, et ahes an liinmopja inig et emda va naiheuc o un, par ohpodohpod nedo has ui tak atimi vai caija.

106. Inta alaigaheni vanhe akaija an tas ugyi siksd ?

Intas ugyi siksd nigki, nikavaig (" Um jim atau irama an nedo oop aiek, jam imiatamaig cama va niji itai has "), inta alaigaheni iran akaija, mika yi atapnes nedo oop vai caija a Atua par ago nedo has, ka yi atau iraija um imiatamaig caija eh wat oop caija.

107. Er esege imi caija inhe an tas inig et apitac an nalaigaheni u Natimarid ?

Intas inig et apitac an nalaigaheni u Natimarid nigki, nikavaig (" Et idim unyum aiek nelcau, im nemda, im natimi alupas, irai iji mesese. Emen "), er esege imi caija an tas

inig par asgeig irai Atua ache an nalaigaheni uja, um imiahpas yin irai tas ugyi yin uja, um ika et o un nelcau, im nemda, im natimi alupas. Im lep inig, par asuptecnaig nitai inigki, nikavaig, inta merit akaija, um ato upene, mika eri atahaijeg intas alaigaheni uja; inta lep ika akaija, Emen.

NALAIGAHENI U NATIMARID UJA.

Ak Etmama an nohatag. Etmu itap nidam. Etmu yetpam nelcau unyum. Uhmu imiaiji intas unyum an nobohtan, et idivaig an nohatag, Alaama aiek nitai caig incama an nadiat inig. Um jim aru tah nedo has unyima aiek, et idivaig ecra eti aru tah nedo has u atimi vai cama aijama. Um jim atau irama an nedo oop aiek, jam imiatamaig cama va niji itai has. Et idim unyum aiek nelcau, im nemda, im natimi alupas, irai iji mesese. Emen.

INTAS ER IMIISJIS NINVEIJEC.

Ek imiisjis ninveijec ainyak vai Atua Etman emda acen, is ago nohatag im nobohtan aien: im lep vai Iesu Kristo, Inhal o un et ethi ache aien, Natímarid uja; is apos yin a natahig iyehki Mere, an nemda u Nesgan

Upene; is lucsei nohocred o un aien irai Ponjus Pailet; eris atgei yin an nauincai atgeig; is mas aien; eris atelmoi yin; is asuol uma atmas aien, (nikivaig, is amen aien ehele ilpu atimi emesmas, is lep esjilid iran inmas, um yetpan an nadiat dirt); is lep nusjai aien vai inmas o un an nadiat dirt; is aridjai aien an nohatag; et ateuc aien an matai Atua Etman emda acen; etpu ahes eahki aien um apam, mika yi almaijidjid ilpu atimi umumoh im ilpu atimi emesmas. Ek imiisjis ninveijec ainyak vai Nesgarau Upene; im nakalasia upene irai iji pece; im intup ethi ache u ilpu atimi upene; im nohpodohpod vaig nedo has uja; im nusjai u nohuja vai inmas uja; im nitai umoh iran inig inyi eti lep ti. Emen.

[illegible]
Dec 1908
L

